

Meyer M.W. - Judas. The Definitive Collection of Gospels and Legends about the Infamous Apostle of Jesus

TAM METİN EKSİKSİZ TÜRKÇE TERCÜME (194 Sayfa)
Gnostik Araştırma Kütüphanesi Arşivi

--- SAYFA 1 [Görsel / Boş] ---

--- SAYFA 2 [Görsel / Boş] ---

--- SAYFA 3 ---

Yahuda İSA'NIN ÜNLÜ HAVURUSU MA RV I N M E Y E R HAKKINDA MUHTEŞEM İNCİLLER VE EFSANELER KOLEKSİYONU

--- SAYFA 4 [Görsel / Boş] ---

--- SAYFA 5 ---

giriş bir iki üç dört beş altı yedi İÇİNDEKİLER İsa'nın Bir Müridinin Kötülenmesi ve Kurtarılması 1 Yeni Ahit'te Yahuda 27 Yahuda İncili 45 Kurtarıcı'nın Diyalogunda Yahuda 67 Büyük Gücümüz Kavramında İsimsiz Takipçi 87 "Haç'ın Yuvarlak Dansı"ndaki Hain 101 Diğer Hristiyan Metinlerinde Şeytani Yahuda 109 Yahuda'dan Önce Hainler 139 Notlar 149 Seçilmiş Kaynakça 173 Teşekkür 181

--- SAYFA 6 ---

Yazar Hakkında Marvin Meyer'in Diğer Kitapları Kapak Telif Hakkı Yayıncı Hakkında Övgü

--- SAYFA 7 ---

GİRİŞ İsa'nın Bir Müridinin Kötülenmesi ve Kurtarılması Uzun zamandır kayıp olan Yahuda İncili'nin son yayını, Yahuda İskariyot'un İsa'ya en yakın mürit olarak dikkat çekici tasviriyle, eski metinlerde ve geleneklerde sunulan Yahuda figürünü yeniden düşünmek için uygun bir fırsat sağlar.1 Tipik olarak Yahuda, Hristiyan kaynaklarında tam bir hain, mürit olarak şeytanlaştırılmıştır. meşhur otuz gümüş parçası için efendisine ihanet eden. Yahuda'nın şeytanlaştırılmasının kökleri, MS 1. yüzyılın son onyıllarında Yahuda'ya yönelik giderek artan karalamaların izlenebileceği Yeni Ahit İncillerine ve Havarilerin İşleri'ne kadar uzanır ve bu tür temalar günümüzde, Yahuda'nın şarkıyla yalvardığı Jesus Christ Superstar gibi popüler sunumlarda ifadeye gelir: 1 1

--- SAYFA 8 ---

Öyle ki, kendi ödölüm hakkında hiçbir fikrim yok. Aslında buraya kendi isteğimle gelmedim. Sonsuza dek lanetlendiğimi söyleme. Yeni Ahit'in dört müjdesini, Markos'tan Matta'ya ve Luka'dan Yuhanna'ya kadar kronolojik sıraya göre sıralamak, Yahuda'nın gelişen öyküsünü, ilk gelişim yıllarında müjdelerde yazıldığı ve yeniden yazıldığı şekliyle okumak için öğreticidir. Böyle bir kronolojik okuma, onlarca yıl geçtikçe Yahuda'ya giderek daha fazla hakaret edildiğini ve karakterinin giderek daha fazla karalanmaya maruz kaldığını açıkça ortaya koyuyor. Yeni Ahit'in MS 70 civarında yazılan en eski müjdesi olan Markos'ta Yahuda İskariyot, İsa'yı yetkililere teslim eder, ancak Yahuda'nın motivasyonu belirsizdir ve eyleminin kesin doğası belirsizdir. Markos'tan yaklaşık on yıl kadar sonra yazılan Matta'da Yahuda, para için İsa'ya ihanet eden, bu iğrenç eyleminin ardından suçunu itiraf eden ve kendini asarak intihar eden kötü bir adam olarak tasvir edilir - gerçi en azından pişman olduğu düşünülebilir. Luka'da, Yahuda'ya yaptığını şeytanın yaptırdığı söylenir ve Elçilerin İşleri'nde onun ölümü, her ne kadar kehanetin gerçekleşmesi olarak iddia edilse de, korkunç bir bağırsak sökümü olarak tasvir edilir. Yuhanna'da Yahuda kötülüğün kişileşmesi haline gelir ve İsa, Yahuda'nın bir şeytan olduğunu söyler. Başkâhinin duası olarak adlandırılan Yuhanna 17'de İsa, Yahuda'nın adını vermez ancak ondan "cehennemin oğlu" veya "yok olmaya mahkum oğul" olarak söz ettiğinden emin olabiliriz. Yuhanna 13'te öğrencilerden birinin kirli olduğu ve Şeytan'dan esinlendiği duyurulmakla kalmıyor; İsa ayrıca Yuhanna 6'da öğrencilerine şöyle der: "Sizi, On İkileri seçmedim mi? Ama içinizden biri şeytan."2 2

--- SAYFA 9 ---

İsa'nın Bir Müridinin Kötülenmesi ve Kurtarılması Yahuda İskariyot'un şeytanlaştırılması süreci, Hristiyan edebiyatında ve sanatında takip eden onyıllar ve yüzyıllar boyunca devam ediyor. Yine de Pavlus'un Yeni Ahit İncillerinden önce yazılan yazılarında ve Yeni Ahit dışındaki bazı ilk Hristiyan İncillerinde Yahuda'nın isminden hiçbir şekilde bahsedilmez. 1 Korintliler 11'de Pavlus genel olarak son akşam yemeğinin olduğu gecenin İsa'nın teslim edildiği gece olduğunu hatırlıyor ancak kimin tarafından teslim edildiğini söylemiyor. Ancak başka bir yerde Pavlus, İsa'yı çarmıha gerilmek üzere teslim edenin veya İsa'nın kendisini ölüme teslim edenin Tanrı olduğunu ilan eder ve Tanrı'nın veya İsa'nın eylemini tanımlamak için, Yeni Ahit müjde yazarlarının Yahuda'nın eylemini tanımlamak için kullandıkları aynı Yunanca fiilin (paradidonai) biçimlerini kullanır. Bu Yunanca fiil, "vermek", "teslim etmek" veya "teslim etmek" anlamına gelir ve bu kelimenin doğasında bulunan tüm olumsuz çağrışımlarla birlikte mutlaka "ihanet etmek" anlamına gelmez. Pavlus Romalılar 8'de Tanrı'nın Oğlunu hepimiz için teslim ettiğini ve Galatyalılar 2'de İsa'nın Tanrı'nın Oğlu olarak Pavlus'u sevdiğini ve kendisini Pavlus'a teslim ettiğini yazıyor. Ancak diğer erken Hristiyan metinlerinde Yahuda'nın İsa'yı teslim etmesiyle ilgili Yeni Ahit müjde geleneklerine dair bir farkındalık vardır ve Yahuda hakkındaki efsanelerin sayısı ve olumsuzluğu giderek artmaktadır. Rab'bin Sözlerinin Açıklamaları'nı yazan, ikinci yüzyılda yaşamış bir Hristiyan yazar olan Papias, Yahuda'yı, Tanrı'nın krallığını asla göremeyecek olan inançsız ve hain olarak adlandırır ve Papias, Yahuda'nın yaşamdaki ve ölümdeki görünüşünü iğrenç ayrıntılarla tasvir eder. Yahuda'nın o kadar şiştiğini, geçitlerden geçemediğini, şiş göz kapaklarından göremediğini ve tuvaletini yaptığında irin ve kurtçuklar ürettiğini yazıyor. Hayatta işkence gördü, 3

--- SAYFA 10 ---

Yahuda'nın Yahuda kendini öldürür ve gömüldüğü toprak, çürümüş vücudundan mide bulandırıcı bir koku yayar. Nikodim İncili'nin (veya Pilatus'un İşleri) bir elyazmasında, Matta İncili'nde Yahuda'nın intihar etmesiyle ilgili geleneksel hikayeye renkli bir ayrıntı eklenir. Yahuda'nın kendini asabileceği bir ip aradığı söylenir ve tavuk kızartan karısından kendisine yardım etmesini ister. Yahuda'nın, ihanet ettiği çarmıha gerilen İsa'dan korkacak hiçbir şeyi olmadığını, çünkü İsa'nın, kavrulmuş tavuğun konuşmadığı gibi ölümden dirilemeyeceğini, bunun üzerine şişteki tavuğun kanatlarını ve kargalarını yaydığını ve Yahuda'nın dışarı çıkıp kendini astığını söyleyerek yanıt verir. Arap Bebeklik İncili, Yahuda'nın çocukluğunda bile Şeytan tarafından ele geçirildiğini öne süren bir hikaye içerir. Bu metne göre küçük Yahuda, İsa'yla oynamak için dışarı çıkar ve Şeytan, İsa'yı ısırma isteği uyandırır. Bunu başaramayınca İsa'nın sağ tarafına vurur, İsa ağlar ve Şeytan kuduz bir köpek gibi koşarak uzaklaşır. Metin, Yahuda'nın İsa'ya vurduğu noktanın, tam da "Yahudilerin" İsa'nın çarmıha gerilmesi sırasında böğrünü delecekleri nokta olduğunu belirtiyor. İsa'nın böğrünün delinmesiyle ilgili atıf Yuhanna İncili'ndendir, ancak orada İsa'nın böğrünü delen Romalı bir askerdir. Arapça Bebeklik İncili'nin yazıldığı dönemde, belki de beşinci ya da altıncı yüzyılda, Hristiyan Kurtarıcısı ve Tanrı'nın Oğlu İsa'nın çarmıha gerilmesi ve ölümüyle ilgili her şeyden "Yahudiler" sorumlu tutuluyor ve Yahuda'nın gençlikte ve yetişkinlikte kötü bir Yahudi olduğu anlaşıyor. Yahuda'nın Hristiyan edebiyatındaki diğer tasvirleri, onu kötülüğün vücut bulmuş hali olan bir Yahudi olarak tasvir etme konusunda benzer bir ilgi göstermektedir. Bir metinde Yahuda'nın, İsa'yı bir şey söylerken veya yaparken yakalamak için İsa'nın hareketine sızdığı anlatılır.

--- SAYFA 11 ---

İsa'nın Bir Öğrencisinin Kötülenmesi ve Kurtarılması kınanabilir. Yahuda'nın karısının bazen İsa'yı teslim etme komplosunda suç ortağı olduğu söylenir ve sonuç olarak, Yahuda'nın karısı tarafından bakılan Aramatyalı Yusuf'un erkek çocuğu, onu emzirmeyi reddeder. Başka bir yerde Yahuda'nın sonunda şeytana taptığı ileri sürülür ve Altın Efsane'de babasını (Reuben [Ruben] veya Simon³) öldüren ve annesiyle (Ciborea) evlenen bir Hristiyan Oedipus olarak tasvir edilir. Yahuda nihayet cehennemde cezalara ve eziyetlere maruz kalır ve İsa, Yahudi aleyhtarı eğilimlere sahip bir metinde ona şöyle der: "Söyle bana Yahuda, beni (Efendini) Yahudi köpeklerine teslim etmekle ne [kazandın?]"⁴ Yahuda İskariot'un İsa'ya ihanet eden kötü Yahudi olarak yorumlanması, Yahudi aleyhtarı düşüncenin tarihine ve gelişmesine büyük katkı sağlamıştır. Yahuda, nefret dolu Yahudi düşmanlığı sisteminin inşasında bir yapı taşı haline gelir ve Yahuda'nın kendisi de efsanelerde ve sanat eserlerinde, para için arkadaşına sırt çeviren kötü ve açgözlü bir Yahudi'nin karikatürü olarak görünür. Yahuda İncili'nin bulunup yayınlanmasına kadar, bu Yahuda, yani tam bir hain, Hristiyan tartışmalarında Yahuda İskariot'un hakim imajını oluşturuyordu. Codex Tchacos Yahuda İncili 1970'lerde Orta Mısır'da el-Minya bölgesinde keşfedildi, ancak keşfin kesin koşulları bilinmiyor. Yahuda'nın İncili, şimdi Codex Tchacos olarak adlandırılan eski bir kodeks veya kitaptaki diğer metinlerden biridir. Kadim müjdenin ve ciltli kitabın öyküsünün çoğunu bir araya getiren Herbert Krosney'e göre Codex Tchacos, yerel Fellahinler veya çiftçiler tarafından 5 metrelik bir mağarada bulundu.

--- SAYFA 12 ---

Yahuda Cebel Karara'da bulunuyordu ve bir Kıpti cenazesi için kullanılmıştı. Mağarada diğer şeylerin yanı sıra sepetler, papirüs veya hasır ambalajlar içinde Roma cam eşyaları da bulunuyordu. Krosney, The Lost Gospel'de şöyle yazıyor: Mezar mağarası, Maghagha nehrinin karşı tarafında, Orta Mısır olarak bilinen bölgedeki Karara köyünden çok da uzak olmayan bir yerde bulunuyordu. Fellahin kayaların arasına gizlenmiş bir mağaraya rastladı. Oraya indiklerinde kefen içinde zengin bir adamın iskeletini buldular. Muhtemelen ölen adamın ailesinden olan diğer insan kalıntıları da mağarada onunla birlikteydi. Değerli kitapları beyaz kireç taşından bir kutunun içinde, yanındaydı.⁵ Bundan sonra Yahuda İncili ve Codex Tchacos'un başına gelenler hiç de hoş bir mesele değil. Görünüşe göre müjde ve kodeks sergilendi, çalındı ve kurtarıldı; sonunda kodeks Avrupa'ya götürüldü ve burada olası bir satın alma için bilim adamlarına gösterildi. Satın alma fiyatının, metinleri görüntüleyen taraflardan herhangi birinin mali erişiminin ötesinde olduğu ortaya çıktı ve sahibi, satış yapmadan ayrıldı. Daha sonra Yahuda'nın İncili ve diğer metinler Amerika Birleşik Devletleri'nde ortaya çıktı ve papirüs on altı yıl boyunca Long Island'daki New York Hicksville'de bir kiralık kasada kilitlendi. Kiralık kasa, hassas papirüsleri saklamak için ideal bir yer değildir. Long Island'ın iklimlendirilmiş bir ortama benzeyen hiçbir şeyin olmadığı nemli ortamında papirüs parçalanmaya başladı. Potansiyel bir Amerikalı alıcı bir süreliğine metinleri ele geçirdi ve papirüs sayfalarını ayırmaya yönelik yanlış bir çabayla papirüsü dondurucuya koydu ve böylece ek hasara neden oldu. Ayrıca nakit akışında da sorunlar yaşadı, bu nedenle metinlerin mülkiyetine ilişkin bazı hak iddialarından vazgeçmek zorunda kaldı. Kısacası, insanın açgözlülüğü ve beceriksizliği yüzünden, kaybolan Yahuda İncili bir kez daha kaybolma tehlikesiyle karşı karşıyaydı.⁶

--- SAYFA 13 ---

İsa'nın Bir Müridinin Kötülenmesi ve Kurtarılması Maecenas Vakfı ve National Geographic Society, kodeksi koruma ve bilimsel inceleme için güvence altına aldığı anda papirüs berbat bir durumdaydı. 2001 yılında ünlü İsviçreli papirolog Rodolphe Kasser kodeksi gördü ve şok ve şaşkınlıkla çığlık attığını söyledi. Bir zamanlar papirüs kitap olan şey artık bir kutuya atılmış parça yığınının ibaretti. Papirüsün korunması ve parçaların bir araya yerleştirilmesi konusunda başka bir uzman olan Florence Darbre ile çalışmaya başladı. Yıllar süren özenli çalışmalardan sonra papirolojik bir mucizeden başka bir şey gerçekleşmedi. Bin parçadan oluşan kutu, Yahuda İncili'nin okunaklı bir Kıpti kopyasıyla yeniden kitap haline geldi. Yeniden yapılanma çalışması, papirüs kamışının şeritlerinin dik açılarla (yatay ve dikey şeritler) yerleştirilmesiyle oluşturulan eski papirüs tabakalarının özelliklerine dayanmaktadır. Papirüsün bireysel lifleri genellikle, bir parçadan diğerine izlenebilen ve ayrı parçaların birbirine bağlanmasına izin veren daha koyu şeritler veya olağandışı özellikler gibi anormalliklere sahiptir. Bu faktörler, parçaların kenarlarının profiline ve parçalar üzerindeki harf ve kelimelerin sırasına ilişkin gözlemlerle birlikte, parçaların bir araya getirilmesi çalışmasına katkıda bulunur. Operasyonun tamamı bir yapboz üzerinde çalışmaya benzetilebilir ancak bu durumda parçaların yüzde 20-25'i eksiktir ve parçaların kenarları pürüzlü ve düzensizdir. Bununla birlikte, tüm sayfalar ve metinler geri yüklenene kadar parça parçaya bağlanabilir. Yahuda İncili'nin irili ufaklı papirüs parçaları ve koleksiyondaki diğer metinler bir araya getirildiğinde ortaya bir kodeks çıktı. Codex Tchacos ciltli kitabın en eski örneklerinden biridir ve bu kodeks bilgilerimize çok şey katmalıdır.

--- SAYFA 14 ---

ciltçilik tarihinin bir kenarı. Codex Tchacos gibi eski bir kitabın yapımında kullanılan prosedürlerin çoğu, az çok günümüzde de kullanılmaya devam ediyor. Antik dünyada, birkaç papirüs tabakası istenilen boyuta göre kesilip ikiye katlanır ve bu tabakalar da koyun veya keçi derisinden yapılmış deri kılıflara bağlanırdı. Ortaya çıkan softback'i ciltli bir kitaba dönüştürmek için, kartonaj veya çöp sepetinden hurda papirüs (mektuplar, makbuzlar ve benzerleri) kodeksin kapağına yapıştırıldı. Codex Tchacos'un kapağındaki kartonaj, Codex Tchacos'un üretimi hakkında doğru bilgiye katkıda bulunabilecek tarihler ve yerlerin işaretlerini pekala sağlayabilir. Yine de Codex Tchacos'un ne zaman bir araya getirildiği konusunda genel bir fikrimiz var ve kodeksin gerçek bir antik el yazması olduğundan eminiz. Codex Tchacos papirüsü kadar kapsamlı bir şekilde test edilmiş başka bir papirüs bilmiyorum. Karbon-14 tarihleme testlerine tabi tutulmuştur ve Florence Darbre, eskiliğini test etmek için kodeksin küçük bir kısmını bile yok etmenin neredeyse kalbini kırdığını kabul etse de, karbon-14 testleri, kodeksin 280 artı veya eksi altmış yıl tarihli olduğunu gösteren sonuçlar vermiştir. Ayrıca, TEM veya transmisyon elektron mikroskobu testi adı verilen bir mürekkep testi, mürekkep için aynı tarih aralığını doğruluyor. Ve kodeksin paleografisi veya el yazısı stili ile dini ve felsefi içerikleri, onu üçüncü yüzyılın sonu veya dördüncü yüzyılın başı dönemine rahatlıkla yerleştirmektedir.8 Dördüncü yüzyılın başlarına yakın bir zamanda kopyalanan Codex Tchacos, Kıpti veya geç Mısır tercümesinde korunan Yahuda İncili de dahil olmak üzere birçok metin içermektedir. Şu anda bilindiği üzere 8

--- SAYFA 15 ---

İsa'nın Bir Öğrencisinin Kötülenmesi ve Kurtarılması kodekste yaklaşık altmış altı sayfadır. Koleksiyondaki diğer metinler gibi Yahuda İncili'nin de neredeyse kesinlikle Yunanca olarak üçüncü yüzyılın sonlarından veya dördüncü yüzyılın başlarından bir süre önce - muhtemelen biraz önce - yazıldığı ve daha sonra Kıpti diline çevrilerek kodeksin sayfalarına kopyalandığı kesin. Codex Tchacos'taki diğer metinler şunlardır: (1) 1940'larda Mısır'da keşfedilen Nag Hammadi kütüphanesinden de bilinen Petrus'un Philip'e Mektubu'nun bir kopyası; (2) Yakup'un İlk Vahiyi olarak anılan ve Nag Hammadi kütüphanesinden de bilinen bir belgenin kopyası olan Yakup başlıklı bir metin; ve (3) Yahuda İncili'nden sonra, daha önce bilinmeyen, geçici olarak Allogenes Kitabı veya Yabancı'nın Kitabı olarak adlandırılan, İsa'nın bu dünyada bir yabancı olarak tasvir edildiği parçalı bir metin. Kodekste ek metinler de olabilir ve Yahuda İncili ile Codex Tchacos'un yayınlanmasında işbirliği yapan Gregor Wurst, kodeksin uzunluğunu altmış altı sayfanın çok ötesine uzatabilecek, sayfa numarasına (108) benzeyen bir parça keşfetti. Dahası, Hermetik maneviyatın kahramanı Hermes Trismegistus'a göndermeler içeren parçalar Jean-Pierre Mahé tarafından tespit edilmiştir, dolayısıyla Codex Tchacos pekala Hermetik bir metni - belki de Corpus Hermeticum XIII'ün Kıpti çevirisini - dahil etmiş olabilir. Peki Codex Tchacos'un geri kalanı nerede? Toz haline mi geldi? Yoksa dünyanın herhangi bir yerinde koleksiyonerlerin ve başkalarının elinde mi?9 Yahuda İncili Codex Tchacos'taki en önemli metin şüphesiz Yahuda İncili'dir. 10 Elyazmasının kendisinde bu şekilde adlandırılan Yahuda İncili, 9'u verir.

--- SAYFA 16 ---

İsa'nın müjdesinin mistik, Gnostik bir vurguyla sunumudur. "Gnostik" terimi Yunanca "bilgi" anlamına gelen gnōsis sözcüğünden gelir; özellikle mistik bilgi ve ruhsal içgörü. Yahuda İncili'ne ve diğer Gnostik İncillere göre insan yaşamının gerçek gizemi, içimizde ilahi bir kıvılcımın, kalplerimizde Tanrı'nın ruhunun bir parçasının bulunmasıdır, ancak çoğu zaman bunu yaşamlarımızdaki cehalet ve dikkat dağıtıcı şeyler nedeniyle bilmiyoruz. O halde Gnostikler için kurtuluş, mutluluğu deneyimleyebilmemiz için kendimizi bilmek, içimizdeki ilahi varlık olarak içsel benliğimizin bilgisine ulaşmak anlamına gelir. Açıkçası bu tür maneviyatın Hinduizm, Budizm ve dünyaya yayılmış diğer dinlerle pek çok ortak noktası vardır.¹¹ Dolayısıyla Yahuda İncili bilgelik, bilgi ve aydınlanma yoluyla kurtuluşun bir yolunu ilan eder. Müjde, Yahuda İncili'nde İsa'ya en yakın olan, İsa'yı tam olarak anlayan ve İsa'nın ondan istediği her şeyi yapan öğrenci olarak alkışlanan Yahuda İskariot figürünü vurgulamaktadır. Müjde, Yahudi ve Greko-Romen, özellikle de Platoncu temaları yansıtan özellikler içerir ve sonunda İsa, arkadaşı Yahuda ile birlikte, bir bakıma Phaedo'daki Sokrates'i anımsatan bir şekilde ölümüne yaklaşır. Sokrates için olduğu gibi İsa için de ölüm korkuyla karşılanmamalı, aksine neşeye beklenmelidir, tıpkı ruhun veya içsel kişinin et bedeninden özgürleştirilmesi gibi. Yahuda İncili, İsa'nın havarileriyle ve özellikle Yahuda'yla hayatının sonuna doğru yaşadığı söylenen vahiy niteliğindeki karşılaşmaların duyurulmasıyla açılıyor: "İsa'nın, tutkusundan üç gün önce, bir hafta boyunca Yahuda İskariot'la konuştuğu gizli vahiy konuşması."

--- SAYFA 17 ---

İsa'nın bir öğrencisinin kötülenmesi ve kurtarılması kutsal yemek ve o gülüyor. İsa, Yahuda İncili'nde, öyle görünüyor ki, özellikle insan yaşamının zaafları ve saçmalıkları nedeniyle çok gülüyor. Burada öğrenciler onun kahkahasına karşı çıkıyorlar, ancak İsa onlara hiç gülmediğini, aksine dini ritüellerini (bu örnekte kutsal yemeği) sanki Tanrıları böyle bir ibadeti talep ediyormuşçasına ciddiye almalarına güldüğünü söylüyor. İsa öğrencilerini önünde durmaya ve onunla yüzleşmeye davet eder, ancak İsa'nın önünde duran ancak alçakgönüllülükle gözlerini kaçırın Yahuda dışında hiçbiri bunu yapamaz. Daha sonra Yahuda, İsa'nın kim olduğuna dair itirafını sunar; bu, Yahuda İncili'ne göre gerçek itirafıdır. İsa'ya şöyle der: "Kim olduğunu ve nereden geldiğini biliyorum. Ölümsüz Barbelo diyarından geldin ve ben seni gönderenin adını söylemeye layık değilim."¹³ İsa'nın ölümsüz Barbelo diyarından olduğunu söylemek, İsa'nın ilahi olandan geldiğini ve Tanrı'nın çocuğu olduğunu itiraf etmek demektir ve büyük olasılıkla İbranice'den türetilen Barbelo adı, "Dörtlü Tanrı"ya çok benzer bir anlama gelir - yani, Tanrı aracılığıyla bilindiği şekliyle Tanrı. tetragrammaton, Yahudi geleneğinde Tanrı'nın kutsal adı YHWH (Yahweh). Yahuda İncili'nin orta bölümünde İsa, Yahuda'yı bir kenara çeker ve ona Gnostik mistiklerin anladığı şekliyle insan yaşamındaki temel meseleyi açıklar: Tanrı'nın ışığı ve ruhu, ilahi olanın aşkın aleminden kalplerimize ve yaşamlarımıza nasıl geliyor? İsa, yukarıdaki Tanrı'nın sonsuz aleminden aşağıdaki dünyaya ilahi ışığın inişini veya devredilmesini anlatarak bu gizemi Yahuda'ya açıklar. İsa Yahuda'ya şöyle diyerek başlıyor: "[Gel], sana kimsenin göremeyeceği şeyleri öğreteyim. Çünkü hiçbir melek kuşağının boyutlarını göremediği büyük ve sonsuz bir alem var, o da büyük 11'dir."

--- SAYFA 18 ---

Yahuda, hiçbir meleğin gözünün görmediği, aklın hiçbir düşüncesinin kavramadığı ve ona bir isimle anılmayan görünmezdir [Ruh].¹⁴ Yahudi mistisizmini anımsatan bir şekilde - hayat ağacı ve Sefirot'u veya sonsuz Tanrı Ein Sof'tan yayılan ilahi enerji kanallarıyla Yahudi Kabala'sında gördüğümüz gibi - İsa Yahuda'ya ve İncil okuyucularına şunu söyler: Yahuda, ilahi olanın aşkın dünyasından önce kendi kendini tasarlayan birinin, ardından meleklerin, habercilerin, görevlilerin, çağların, ışıkların, göklerin, göklerin ve hatta Adama'sın veya ilk insan Adem'in ideal bir imgesinin bu dünyaya aktığını söyler. Ancak bizim bu dünyamız, sınırlamaları, zorlukları, ölümlülüğü ve karanlığıyla birlikte, cahil katılımlarına uygun isimler taşıyan alt düzey meleksele varlıkların yaratıcı çalışmalarından gelir. maddi dünyada: "isyancı" anlamına gelen Nebro; "kaosun çocuğu" anlamına gelen Yaldabaoth ve "aptal" anlamına gelen Sakla - ilgili Gnostik metinlerde, yaratıcıya Aramice "kör tanrı" anlamına gelen Samael adı da verilir. Tanrı'nın ışığı ve bilgisi ile bu karanlık ve cehalet dünyası arasındaki keskin zıtlıkta İsa, Yahuda ve hepimiz için insani ikilem yatıyor: Tanrı'nın ışığı ve ruhu kalplerimize indi, ancak biz hala kusurlu bir dünyada ve gerçek ilahi kaderimizi gerçekleştirmemizi engelleyen etten bedenlerde sıkışıp kalmış durumdayız. Özgürleşmeye ihtiyacımız var. Yahuda İncili'nin sonuna doğru, İsa her şeyi açıkladıktan sonra Yahuda'ya döner ve şöyle der: "Sen onların hepsini (muhtemelen diğer havarilerin) aşacaksın. Çünkü beni taşıyan adamı kurban edeceksin."¹⁵ Bunu söylerken İsa, Yahuda'nın kendisini (veya bedenini) çarmıha gerilmek üzere yetkililere teslim edeceğini duyuruyor ve böylece İsa'nın, içindeki gerçek manevi kişiyi engelleyen et bedeninden kurtulacağı ima ediliyor.

--- SAYFA 19 ---

İsa'nın bir Öğrencisinin Kötülenmesi ve Kurtarılması, şekil değiştirir ve aydınlanmış halini gerçekleştirir -tabii ki şekil değiştiren ve bedenini geride bırakan İsa değilse¹⁶- ve Yahuda, İsa'nın işaret ettiği şeyi yapmaya devam eder: Onu yetkililere teslim eder. Böylece, Yahuda İncili'nde Yahuda'nın İsa'nın en iyi arkadaşı ve en sadık öğrencisi olduğunu gösterdiğini öne sürüyorum. Hristiyan geleneğinin çoğunda karalanan ve dışlanan İsa'nın bir öğrencisi olan Yahuda İskariyot, Yahuda İncili'nde rehabilite edilir ve kurtarılır. Yahuda'nın Yeniden Değerlendirilmesi Tarihçilerin, ilahiyatçıların ve diğer akademisyenlerin, onun erken Hristiyanlık tarihindeki yerini analiz etmek amacıyla Yahuda İncili'ni önümüzdeki on yıllar boyunca inceleyeceklerinden emin olabiliriz. Yahuda İncili'nin mevcut Kıpti tercümesi, belirttiğimiz gibi, MS 300 civarında hazırlandı, ancak orijinal Yahuda İncili, Yeni Ahit İncillerinin yazılmasından yalnızca birkaç on yıl sonra, ikinci yüzyılın ortalarında Yunanca olarak yazılmış olmalı.¹⁷ Yahuda İncili, mistik mesajı ve Yahuda İskariyot'un sempatik tasviriyle bilim adamlarının Yahudi tarihinin çoğunu yeniden yazmalarına yardımcı olacak. erken dönemde kilise. Akademisyenler ve diğerleri için Yahuda İncili, üzerinde düşünülmesi ve değerlendirilmesi gereken önemli konuları gündeme getirir. Başlangıç olarak, Yahuda İncili, ilk kilisenin, farklı müjdeler, iyi habere dair farklı anlayışlar ve İsa'ya inanmanın ve onu takip etmenin farklı yolları ile çok çeşitli bir olgu olduğunun altını çizerek. Başlangıçta Havarilerin Yeni Ahit Elçileri'nde ve daha kesin olarak kilise tarihçisi Caesarea'lı Eusebius tarafından Hristiyan kilisesinin 13. yüzyıldan itibaren geliştiği sıklıkla öne sürülmüştür.

--- SAYFA 20 ---

Yahuda, hakikate ve ortodoksluğa dair tekil bir görüşe ve yalan ile sapkınlığın ortadan kaldırılmasına ortak bir bağlılığa sahip birleşik bir harekettir.18 Yahuda İncili, İsa ve Yahuda'nın şaşırtıcı sunumuyla, bize kilisenin öyküsünün, ilk günlerinden itibaren, Hristiyan düşüncesinin çeşitli tezahürlerini açığa vurduğunu hatırlatır. Başlangıçtan beri kilise çeşitlilikle karakterize edilmiştir ve bu zengin çeşitlilik mirası günümüze kadar devam etmektedir. Yahuda İncili, Ortodoksluk ve sapkınlığın doğası konusunu özellikle canlı bir şekilde gündeme getiriyor. Yahuda İncili, MS 180 civarında, bu müjdenin zararlı bir sapkınlık parçası olduğunu ileri süren sapkınlık avcısı Lyonlu Irenaeus'un yazılarında başlığıyla anılmıştır. Yahuda İncili de, yeni ortaya çıkan Ortodoks kilisesinin liderleri ve üyelerine suçlamalar yağdırır.19 Kimin haklı, kimin haksız olduğu, yani kimin ortodoks, kimin sapkın olduğu konusundaki bu tartışma sadece teoloji ve doktrinle ilgili değildir. Bu, retorik ve politik imalara sahip bir tartışmadır ve tartışmanın kazananı, kilise hayatında kararlar alınırken kimin en ikna edici argümanlara, en güçlü seslere ve en çok oyu aldığına göre belirlenir. Dolayısıyla, tarihsel bir perspektiften bakıldığında, ortaya çıkan Ortodoks kilisesinin düşüncesini temsil eden ve kendilerini tamamen ortodoks olarak gören Irenaeus ve arkadaşları, ilk kilisedeki seçenekler arasında neyin ortodoks ve neyin sapkın olduğundan bahsederken, sadece ortodoksluk ve sapkınlığı tanımlamadıkları sonucuna varabiliriz. Ortodoksluk ve sapkınlık kategorilerini yaratıyorlar.20 Rehabilite edilmiş, artık hain değil İsa'nın dostu olan Yahuda İskariyot'un provokatif resmiyle Yahuda İncili 14

--- SAYFA 21 ---

İsa'nın Bir Müridi'nin Kötülenmesi ve Kurtarılması, Yeni Ahit İncillerindeki Yahuda İskariyot imajı hakkında soru işaretleri doğurmaktadır.21 Yahuda İncili'nde Yahuda'nın olumlu yeri, sonunda şeytanlaştırılmasına rağmen, bize Yeni Ahit İncillerinde Yahuda'nın olumlu karakteri hakkındaki ipuçlarını hatırlatabilir. Yeni Ahit İncillerinde Yahuda, İsa tarafından öğrencilerin yakın çevresinin bir parçası olarak seçilmiştir - on iki kabilesi ile yeni bir İsrail beklentisi içinde olan Onikiler - ve Yuhanna İncili'ne göre Yahuda, grubun mali durumunun bakımıyla görevlendirilmişti. Eğer Yahuda'nın son akşam yemeğinde İsa'yla birlikte ekmeğini sosa batıran kişi olduğu söylenirse, bu onun belki de en yakın arkadaşlarından biri olarak İsa'nın yanında oturduğunun anlaşıldığı anlamına mı gelir? Eğer Yahuda bahçede İsa'yı öptüyse, bugün Ortadoğu'da hâlâ uygulanan dostlar arasındaki selamlaşmada, bu Yahuda ile İsa arasında yakın bağların olduğu anlamına mı gelir? İsa, Yahuda'ya yapması gerekeni hemen yapmasını söylediğinde aklında ne vardı? William Klassen, Yahuda kitabının yazarı: Hain mi yoksa İsa'nın Arkadaşı mı? ve Yahuda'ya daha olumlu bir bakış açısının savunucusu, İsa ile Yahuda arasında bir anlaşma olup olmadığını merak ediyor - Yahuda'nın eylemini tanımlamak için normalde kullanılan paradidonai fiilinin mutlaka "ihamet" anlamına gelmediğini hatırlayın. Belki Yahuda, İsa'nın krallığa dair vizyonunu sunabilmesi ve bir şiddetin patlak vermesini önlemeye yardım edebilmesi için İsa'yı Kudüs'teki ilgili yetkililere tanıtmayı kabul etmişti. Ve belki de bir şeyler çok ters gitti. Yahuda'nın olayların gidişatından dolayı bu kadar kötü hissetmesine şaşmamak gerek.22 Yahuda İncili mevcut olmadan önce yazdığı kitabında Klassen, Yahuda'nın eylemi hakkında Yeni Ahit metinlerini okumasından ortaya çıkan beş sonucun ana hatlarını çiziyor. (1) Yahuda 15 yaşında görünüyor

--- SAYFA 22 ---

Yahuda, İsa'yla bir buluşma ayarlamak için başkâhin ve onunla birlikte olanlarla bir araya geldi. (2) Klassen'in teorisine göre tartışmadaki tüm taraflar düşmanlık ve şiddetten kaçınmak istiyordu. (3) Yahuda, bu tür tartışma ve olası anlaşmazlık konularında bizzat İsa'nın politikasına başvurmuş olabilir; en iyi çare, sorunlarla ve sorunları temsil eden insanlarla doğrudan karşılaşmaktır. Klassen şunları ekliyor: Eğer Yahuda gerçekten mali meselelerle ilgilenen bir öğrenci olsaydı, Tapınağın mali ihtiyaçlarına İsa'nın olmayabileceği bir şekilde duyarlı olurdu. Tapınak yetkilileriyle görüşerek İsa'nın Tapınakta yapılan geleneksel değişikliklere daha yatkın hale gelebileceğini ve Kayafa'nın, İsa'nın İsrail'in yenilenmesi için aklında olan reform programını daha iyi anlayabileceğini düşünmüş olabilir. (4) Bu şekilde hareket eden Yahuda, kabul edilen Yahudi uygulamalarını takip ediyor olacaktı ve başkâhinin İsa'nın, özellikle de Tapınak hakkında ne öğrettiğini bilmesini sağlayarak doğru olanı yapıyordu. (5) Dolayısıyla Yahuda, özellikle ölümle ilgili önsezilerinin ışığında, başkâhin ve meslektaşlarına İsa'nın onlarla buluşmak istediğini duyurmuş olabilir. Klassen şöyle diyor: "İsa tarafından yapılması gerekeni hızlı bir şekilde yapması söylenmiş olan Yahuda, yüksek rahiplere İsa'nın direnmeyeceğine dair güvence verebilirdi ve "23 takipçilerini tutuklanmasına direnmeye teşvik edemezdi. Klassen, Yahuda'nın İsa'nın bir dostu olarak neler yapmış olabileceğine dair bir değerlendirmeye analizini bitiriyor: Yahuda'nın katkısı tam olarak neydi? Büyük şemaya göre oldukça mütevazı olduğunu ifade ediyorum. İsa ile konuşurken sık sık şu sözleri duymuştum: 16

--- SAYFA 23 ---

İsa'nın Bir Öğrencisinin Kötülenmesi ve Kurtarılması Tapınak hiyerarşisini eleştiriyor. Yahuda İsa'ya kendi tavsiyesinin her zaman günahkârı doğrudan azarlamak olduğunu hatırlattığında, İsa başkâhinle doğrudan yüzleşme fırsatının ortaya çıkmadığını söylemiş olabilir. Belki o noktada Yahuda azarlama sürecinin işe yarayacağını umarak bunu ayarlamayı teklif etti. Aynı zamanda İsa'ya kendi misyonuna olan sadakati konusunda da sorular sormuş olabilir. Bütün bunlar, Yahuda'nın İsa ve başkâhinlerle bir toplantı ayarlayacağı, her birinin bu toplantıyı kendi koşullarıyla ve sonuca ilişkin kendi umutlarıyla kabul edeceği bir plana yol açabilirdi. Bu "teslim etme" rolü daha sonra, özellikle Yahuda'nın kendi eliyle ölmesinden sonra, daha kötü bir hal aldı. Okuyucunun elimizdeki en eski geleneklere ilişkin bu yorumu kabul edip edemeyeceğini, bunun en azından kilisede hâlâ yaygın olan ancak çok zayıf bir temele dayanan Yahuda hakkındaki olumsuz görüş kadar makul olduğunu ileri sürüyorum.²⁴ Yeni Ahit dışında yer alan eski bir Hristiyan metni olan Nag Hammadi kütüphanesindeki Kurtarıcının Diyaloğu, İsa'ya yakın olan Yahuda adlı bir öğrenci hakkında daha fazla bilgi sağlar, ancak bu Yahuda'nın tam olarak kim olduğu belirsizliğini koruyor. Kurtarıcının Diyaloğu, İsa'yı öğrencileriyle, Yahuda İncili gibi Gnostik metinler de dahil olmak üzere diğer metinlerden aşına olduğumuz çeşitli konulardaki konuşmalarını sunar. Üç havari ismen seçilmiştir: Matta (bu isimle bilinen adamlardan biri), Meryem (büyük ihtimalle Mecdelli Meryem) ve Yahuda. Kurtarıcının Diyaloğu'nun bazı bölümleri ile Thomas İncili'ndeki sözlerin benzerlikleri nedeniyle, (başka bir yerde tartıştığım gibi) Kurtarıcının Diyaloğu'nun Tomas İncili'ndeki söz geleneklerine bağlı olduğu ve Kurtarıcının Diyaloğu'nda İsa ile diyalog içinde olan mürit Yahuda'nın Yahuda Thomas, bazen, özellikle de dünyada iddia edilen "İkiz" Yahuda olduğu varsayılabilir.

--- SAYFA 24 ---

Suriye Hristiyanlığı'na mensup Yahudi, İsa'nın ikiz kardeşidir. Tomas İncili'nde Yahuda Tomas'ın, kardeşi İsa'nın gizli ya da gizli sözlerini kaydettiği ileri sürülmektedir. Ancak şimdi, özellikle Yahuda İncili'nin keşfedilip yayınlanmasından sonra, Kurtarıcı'nın Diyalogu'ndaki öğrenci Yahuda'nın, İsa'yla en yakın havarilerden biri olarak metne dahil edilen ve evrenin en derin soruları hakkında İsa ile derin tartışma içinde olan Yahuda İskariyot olduğu ileri sürülebilir. Yahuda İncili'nde Yahuda İskariyot'un, İsa'nın dünyanın gizemlerini kendisine açıkladığı yeri de burasıdır.²⁵ Kurtarıcı'nın Diyalogu'nda Yahuda, evrenin doğası ve İsa'nın takipçilerinin yaşamı hakkında sorular sorar ve gözlemler sunar; Matta ve Meryem ile birlikte, İsa'daki başkalaşım sahnesini hatırlatabilecek gök ve yerin tamamlanmasına ilişkin bir vizyonu deneyimlemeye alınır. Yahuda'nın İncili. Metnin bir noktasında Yahuda şunu sorar: "Söyleyin, Efendim, [gök ve] yer var olmadan önce ne vardı?"²⁶ Biraz sonra Yahuda'nın kendisi şu gözlemi yapar: "Bakın, [ben] her şeyin [dünyanın] üzerindeki işaretler gibi olduğunu görüyorum ve bu yüzden bu şekilde ortaya çıktılar."²⁷ İsa, Yahuda ve diğerlerinin sorularına vahiy niteliğinde bir yanıt verir ve metin Yahuda'yı belirtir: dindarlık ve bağlılıkla tepki verir: "Yahuda bunu duyduğunda eğildi, diz çöktü ve Üstün'ü övdü."²⁸ Dolayısıyla Yahuda İncili, Yeni Ahit'teki ve diğer erken dönem Hristiyan literatüründeki Yahuda İskariot figürünün, onun olumlu karakterinin daha tam olarak tanınmasıyla yeniden incelenmesi için bir fırsat sağlayabilir. Bu, çokça iftiraya uğrayan öğrencinin Aziz Yahuda olarak bir kez daha İsa'nın yanında yeniden canlandırılmasının zamanı olabilir mi? 18

--- SAYFA 25 ---

İsa'nın Bir Öğrencisinin Kötülenmesi ve Kurtarılması Tarihsel mi, Edebi Bir Kişi mi? Judas Iscariot'un figürü hala anlaşılması zor. Yahuda'nın gelenekleriyle ilgili kaynakların nasıl değerlendirileceği, özellikle bunların Yahuda adlı tarihi bir kişiye ne ölçüde uygulanabileceği veya edebi eserler olup olmadığı tartışmaya ve tartışmaya açıktır. Şarkıcı Bob Dylan, "With God on Our Side" adlı şarkısında bunu çok güzel ifade ediyor: Birçok karanlık saatte bunun hakkında düşünüyordum, İsa Mesih'in bir öpücükle ihanete uğradığı. Ama senin adına düşünemem, Yahuda İskariyot'un Tanrı'nın yanında olup olmadığına sen karar vermelisin. Yahuda İncili'nin keşfinden ve Yahuda'yla ilgili diğer eski kaynakların yeniden incelenmesinden sonra, Yahuda İskariyot'un, kendisini İsa'ya ihanet eden ve tamamen kötü bir adam olarak göstermeye hevesli editör ve yorumcuların zehirli kalemlerine boyun eğmeye zorlanmadan önce, Tanrı'nın kendi tarafında olduğu düşünülebilir. Bu editör ve tercümanların birçoğunun, İsa'nın çarmıhta başına gelenlerden dolayı Yahudi halkını ve kötü bir Yahudi adamı suçlama arzusuyla şekillenen güdülerle hareket ettiği açık görünüyor. Peki Yahuda'nın tarihi kişiliği hakkında ne söyleyebiliriz? Başlangıç olarak, Yeni Ahit müjde geleneğinin ve Yahuda İncili'nin ilk versiyonlarında Yahuda'nın İsa'nın yakın bir öğrencisi olarak anlaşıldığını ve bunların 19

--- SAYFA 26 ---

Daha olumlu değerlendirmeler İsa hareketindeki tarihi bir Yahudi müridi için de geçerli olabilir. Daha önce belirttiğimiz gibi, Yeni Ahit'in ilk yazarı olan Pavlus, Onikilerden söz etmesine rağmen, Yahuda adındaki dönek bir öğrencinin İsa'ya ihaneti hakkında hiçbir şey bilmiyor. İsa'nın tutuklanması ve çarmıha gerilmesiyle ilgili Yeni Ahit hikayelerinde, Yahuda'nın İsa'yı yetkililere teslim etmesiyle ilgili anlatımın gücü ve dokunaklılığı, onun olumlu karakterine dair ipuçlarıyla bağlantılıdır. Yeni Ahit İncillerine göre İsa, en yakın arkadaşlarından biri tarafından teslim edilir. Yeni Ahit müjde yazarlarının, Yahuda'nın, kendisine yönelik suçlamalara rağmen, Onikilerin yakın çevresinin bir parçası olduğunu kabul etmeleri gerçeği ve Havarilerin İşleri'nin, sonunda havarisel grupta Yahuda'yı Matthias ile değiştirmenin bir yolunu bulmasının biraz karmaşık yolu, Yahuda İskariyot'un aziz bir figür olarak tarihe dayanabileceğini düşündürülebilir. Ama Yahuda'nın tarihsel ya da tarihsel olmayan karakteri hakkındaki tartışmayı daha da ileriye götürebiliriz. Kötü hain figürü de dahil olmak üzere Yahuda İskariyot'un kişiliğinin kısmen veya tamamen kurgusal bir karakter olduğu sonucuna varılabilir. Müjdelerin birçok eski okuyucusu ve bazı modern okurlar için Yahuda adı (İbranice'de "övlümüş" anlamına gelen Yehuda) "Yahudi" gibi gelir, dolayısıyla Yeni Ahit kayıtları "Yahudi"nin İsa'yı teslim ettiğini ilan etmek isteyebilir. "İskariyot"un anlamı bilim adamları tarafından tartışılmaktadır. Bazıları bunun "Kerioth'lu adam" veya "şehirli adam" anlamına geldiğini öne sürüyor; diğerleri bunu, Roma işgaline güç kullanarak karşı çıkan Yahudi suikastçılar Sicarii'lerden birinin takma adı olarak anlıyor; ve yine de diğerleri farklı etimolojiler önermektedir. "İskariyot"un "Keriothlu adam" olması, ismin anlamına dair bulabileceğimiz en iyi yorum olabilir.29 20

--- SAYFA 27 ---

İsa'nın Bir Müridinin Kötülenmesi ve Kurtarılması Buna ek olarak, Mesih'in çilesine ilişkin Yeni Ahit müjde anlatılarının büyük ölçüde Yahudi Kutsal Yazılarından, özellikle de Mezmurlardan yapılan alıntılardan oluşturulduğuna ve Yahuda'nın hikayesindeki ve İsa'yı teslim etme eyleminin Yahudi Kutsal Yazılarındaki pasajları yansıttığına dikkat edilmelidir (örneğin, Yahuda'nın İsa'yı öpmesi ve sonra onu teslim etmesi, Joab'ın öpmeye hazırlanıp sonra onu öldürmesi ile karşılaştırma). 2 Samuel 20'de Amasa; Yahuda'nın otuz parça gümüş almasıyla ilgili olarak Zekeriya 11'deki çoban kralın fiyatını karşılaştırın; Yahuda gibi kötü insanların kötü bir şekilde ölmesiyle ilgili olarak Eglon, Sisera, Korah, Datan ve Abiram, Absalom, Ahitofel ve Amasa'nın ölümleriyle ilgili kayıtları karşılaştırın. Ayrıca, Yaratılış 37'de, Yusuf'un Mısır'a giden bir tüccar grubuna yirmi gümüş karşılığında satılması hikâyesi, Yahuda ve İsa'nın anlatımıyla da karşılaştırılabilir ve Yusuf'un, Yusuf'u satma fikrini ortaya atan erkek kardeşinin Yahuda veya Septuagint'te adı geçen Yahuda olduğunu belirtmek özellikle ilginçtir. Mezmur 41, Yahuda'nın İsa'yla yemek yediği ve sonra onu teslim ettiği olayı akla getirebilir. Bu mezmurda İbrani şair şöyle yakını: "Güvendiğim, ekmeğimi yiyen yakın arkadaşım bile bana karşı topuklarını kaldırdı."30 Benzer ihanet hikayeleri dünya edebiyatından bilinmektedir ve Dennis MacDonald, Markos ve diğer erken dönem Hristiyan yazarların (Markos'u takip eden diğer Yeni Ahit müjde yazarları gibi) Yahuda ve müjdedeki diğer karakterlerin sunumunda temelde Homeros'a bağlı oldukları şeklindeki tartışmalı ama büyüleyici teoriyi geliştirmiştir. hikayeler.31 MacDonald, ilk Hristiyan yazarların, özellikle Markos'un, İsa'yı Aşil'in suretinde yorumlarken büyük Yunan epik şairinden temaları benimseyip uyarladıklarına inanıyor. Bu teori, 21'den türetilmiştir.

--- SAYFA 28 ---

Juda'nın edebi kavramı olan mimêsis veya "taklit", Yunanca yazan Markos gibi yazarların, okulda Homer'ı okuyarak ve üzerinde düşünerek Yunancaya ilişkin bilgi ve becerilerini edindikleri önerisiyle mümkün olmuştur. MacDonald, Yahuda'nın öyküsünü değerlendirirken, Odysseia'nın sonlarına doğru, Odysseus'a ihanet ederek ve Odysseus'a karşı çıkan talipler için depodan zırh ve silahlar getirerek Penelope'nin aşkı için yarışan taliplere destek sunan hain keçi çobanı Melanthius'tan söz eder. Yaptığı alçakça eylemlerden dolayı Melanthius öldürülür ve cesedi parçalanır. Elleri, ayakları, burnu ve kulakları kesiliyor, cinsel organları köpeklere yem ediliyor. MacDonald'ın teorisine göre, Markos ve diğer İnciller Yahuda'yı Melanthius gibi bir hain olarak resmeder ve kendi anlatımlarında Melanthius'un Odysseus'a ihanet etmesini taklit ederek Yahuda'nın da İsa'ya ihanet etmesi sağlanır. MacDonald'ın Homerik kaygılarla dolu teorisine karşı dikkatli olsak da, onun argümanı düşünceli ve akıllıdır ve antik edebiyatta ihanet hikayelerinin yaygınlığını vurgulamaktadır. Bu noktaya kadar MacDonald'la aynı fikirdeyim: Antik edebiyatın (Yahudi Kutsal Yazıları dahil) daha geniş dünyasındaki bu tür ihanet hikayelerinin kanıtları, ihanet eden Yahuda'nın tarihsel bir figürden çok edebi bir kişi olarak ele alınabileceği sonucuna varabilir.³² Yahuda İskariot'un ister İsa'nın birinci yüzyıldaki bir öğrencisi, ister müjde anlatılarındaki kurgusal bir karakter olduğuna karar verelim, Yahuda artık erken Hristiyan edebiyatında çok daha olumlu bir figür olarak ortaya çıkabilir. olgunluk. Yahuda metinlerinden oluşan bu koleksiyonla okuyucular edebi materyalleri inceleyebilir ve Bob Dylan'ın ruhuna uygun olarak Yahuda'nın kim olduğuna kendileri karar verebilirler. Her halükarda, Yahuda İncili'nden ve yeniden-22

--- SAYFA 29 ---

İsa'nın Bir Müritinin Kötülenmesi ve Kurtarılması Yeni Ahit ve diğer erken Hristiyan kaynaklarının incelenmesi, Yahuda'nın sadece İsa'nın şeytani ihanetçisi olduğunu iddia etmek zor olabilir. Aksine, bu anlatımlarda, İsa'nın yaşamı ve ölümü öyküsünde, Üstad'ın öğrencisi olmanın ne anlama geldiğinin bir modeli olarak daha çekici ve ilham verici bir Yahuda öne çıkıyor. Son olarak, Yahuda'nın eski ve modern metinleri, özellikle de Yahuda İncili üzerinde düşünürken, Nikos Kazantzakis'in İsa'nın Son Günahı'nda Yahuda hakkında söyledikleri aklıma geliyor. Kazantzakis'in İsa ve Yahuda'ya karşı ilgileri olmasına rağmen, ikisi arasındaki bir konuşmayı tasvir etmesi, Yahuda İncili'ndeki ve diğer metinlerdeki Yahuda'nın yerini yeni ve yaratıcı bir şekilde incelemeye davet işlevi görebilir: "Yahuda" diye yanıtladı İsa derin bir sessizliğin ardından, "Şimdi sana korkunç bir sırrı açıklayacağım." Yahuda kızıl saçlı başını eğdi ve ağzı açık bir şekilde bekledi. "Sen tüm arkadaşların en güçlüsün. Sanırım buna yalnızca sen dayanabilirsin. Ben diğerlerine hiçbir şey söylemedim, ben de söylemeyeceğim. Onların dayanacak gücü yok." Yahuda zevkten kızardı. "Bana güvendiğin için teşekkür ederim Haham," dedi. "Konuş. Göreceksin: Seni benden utandırmayacağım." "Yahuda, neden sevgili Celile'mi bırakıp Kudüs'e geldiğimi biliyor musun?" "Evet" diye yanıtladı Yahuda. "Çünkü olması gereken şeyin olması gereken yer burası." " 33 "Doğru; Rabbin alevleri buradan başlayacak. Kazantzakis'te ve burada sunulan metinlerin çoğunda Yahuda ve İsa'nın hikayesi bol miktarda alevle doludur ve alevlerin sadece ateş ve ısı değil, aynı zamanda ışık da üretebileceğine inanıyorum. 23

--- SAYFA 30 ---

Yahuda Bu Kitap Hakkında Bu kitapta, Yeni Ahit metinleri, Yahuda İncili ve diğer erken ve sonraki Hristiyan edebiyatları da dahil olmak üzere, Yahuda İskariyot'un figürüyle ilgilenen metinlerden bir seçki sunuyorum. Bölüm 1'deki Yeni Ahit metinleri Yahuda hakkındaki en eski tanıklıkları temsil etmektedir ve Pavlus'tan, Markos, Matta ve Luka'nın sinoptik İncilleri, Yuhanna İncili ve Havarilerin İşleri'nden ilgili pasajlar Yeni Ahit'teki anlatı planına göre verilmiştir. Kitabın en önemli parçası, Yahuda ve İsa'ya dair çarpıcı yeni vizyonun yer aldığı 2. Bölüm, Yahuda İncili'dir. 3, 4 ve 5. Bölümlerde Yahuda geleneklerine ilişkin bilgimize katkıda bulunabilecek diğer üç Gnostik metnin - Kurtarıcının Diyaloğu, Büyük Gücümüz Kavramı ve "Haçın Yuvarlak Dansı" - çevirileri verilmektedir. 6. Bölüm, Yahuda hakkında, bazıları bugün oldukça belirsiz kaynaklardan alınan bir dizi ek metin sunuyor ve bu metinler, Yahuda'nın karalanmasına ve yüzyıllar boyunca Yahudi karşıtı temaların ortaya çıkışına kısa bir bakış sunuyor. 7. Bölümde, Yaratılış'taki Yusuf'un öyküsü, Mezmurlar kitabından pasajlar ve büyük Yunan şairi Homeros'un satırları, Yahuda'dan önceki hainlerin -Yahuda ya da Yahuda'nın ve Mezmur 41'deki şairin ikiyüzlü arkadaşı Yusuf'un ve Odysseia'daki keçi çobanı Melanthius'un diğer kardeşlerinin- kanıtlarını sunuyor. Kitap, Yahuda İskariyot ve onunla ilgili gelenekler üzerine çalışmaların bir bibliyografyasıyla sona eriyor. Burada sunulan metinlerin çoğu benim çevirilerimdir. Sedulius'un Paschal Hymn'ından seçmeler Toronto Üniversitesi'nden Patrick McBrine tarafından çevrildi ve Altın Efsane ve Homeros'un Odyssey'inden seçmeler Yale Üniversitesi'nden Jonathan Meyer tarafından çevrildi. 24 tercümeden birkaçı

--- SAYFA 31 ---

İsa'nın Yahuda İncili'nin Kötülenmesi ve Kurtarılması, Kurtarıcının Diyaloğu, Büyük Gücümüz Kavramı ve "Haçın Yuvarlak Dansı" HarperOne tarafından yayınlanan diğer ciltler (İsa'nın Gnostik İncilleri ve Nag Hammadi Kutsal Yazıları) için hazırlanmıştır. Çevirilerde köşeli parantezler metinsel düzeltmeleri, sivri parantezler ise metinsel düzeltmeleri göstermektedir. Üç nokta noktaları metindeki boşlukları veya boşlukları gösterir; Metindeki bir satır veya daha az boşluk için üç nokta, bir satırdan fazla boşluk için altı nokta kullanılır. Zor pasajları açıklığa kavuşturmak ve önemli paralelliklere atıfta bulunmak için notlar eklenmiştir. 25

--- SAYFA 32 [Görsel / Boş] ---**--- SAYFA 33 ---**

BİRİNCİ BÖLÜM Yeni Ahit'te Yahuda Nasıralı İsa'nın kısa ama olaylarla dolu yaşamının sonuna doğru çarmıha gerilmek üzere teslim edildiği Pavlus ve tüm Yeni Ahit İncillerinin yazarları tarafından, ancak çeşitli vurgularla ilan edilir. Ayrıca İsa'yı gerçekte kimin teslim ettiğine ve eğer Yahuda İskariyot'un bunu yaptığı düşünülüyorsa Yahuda'nın kesin rolünün ne olabileceğine dair farklı değerlendirmeler sunuyorlar. Tarsuslu Pavlus, Yeni Ahit'te temsil edilen en eski yazardır; MS birinci yüzyılın ortalarında kiliselere mektuplar yazdı. Yeni Ahit İncilleri bundan bir süre sonra yazıldı: Markos MS 70 civarında, Matta ve Luka İncilleri ise Markos'tan on veya yirmi yıl sonra yazıldı. Genellikle Matta ve Luka İncillerinin, sınırlı anlatımla İsa'nın bir dizi sözünü içeren bir metin olan Gospel Q Sözleri ile birlikte Markos İncili'nin bir versiyonunu edebi kaynaklarından biri olarak kullandıkları varsayılmaktadır. Yuhanna İncili yaklaşık 27 27'de yazıldı.

--- SAYFA 34 ---

90'lı yıllarda ve Markos, Matta ve Luka'nın İncillerinden önemli ölçüde farklı olsa da, dört İncil'in tümü, İsa'nın çarmıha gerilişinin hikayesi ve bunun önemi konusunda merkezi bir ilgiyi paylaşıyor ve dört İncil'in tümü, Yahuda İskariot'un figürünü bu hikayenin ortasına yerleştiriyor. Pavlus mektuplarında İsa'nın çarmıha gerilerek teslim edildiğini veya ölüme teslim edildiğini bildirir, ancak İsa'nın teslim edilmesiyle bağlantılı olarak Yahuda İskariot'tan hiç bahsetmez. Aslında Judas Iscariot'tan hiç bahsetmiyor. Pavlus'un İsa'yı çarmıha gerilmek üzere teslim etme eylemini tanımlamak için kullandığı Yunanca terim paradidonai'dir; bu, Yeni Ahit İncillerinde Yahuda'nın eylemi için kullanılan fiilin aynısıdır. Geleneksel olarak bu Yunanca fiil, Yahuda'nın eylemiyle bağlantılı olarak kullanıldığında İngilizce " ihanet " fiili olarak çevrilmiştir, ancak Yunanca fiil genellikle " ihanet " kelimesinin çağrıştırdığından çok daha tarafsız, hatta olumlu bir anlama sahiptir. Pavlus, paradidonai fiilini, Müjde'nin Korint halkına duyurulması bağlamında, şöyle yazarken kullanıyor: "Size teslim ettiğimi (paredôka) Rab'den aldım" (1 Korintliler 11:23; ayrıca 15:3). 1 Korintliler 11'deki aynı ayette Pavlus, bildirisinin içeriğini tartışırken, İsa'nın "teslim edildiği gece" öğrencileriyle son akşam yemeğini paylaştığını bildirir ve aynı Yunanca fiili (paredideto) kullanır. Bu pasajda Pavlus, İsa'nın teslim edildiğini belirtiyor, ancak teslimi kimin yaptığını ya da teslim etme eyleminin neleri gerektirdiğini belirtmiyor. Pavlus, mektuplarının başka bir yerinde, kendisine göre İsa'nın çarmıha gerilmek üzere teslim edilmesinden kimin sorumlu olduğunu açıklıyor: Ya İsa kendini teslim etti (Galatyalılar 2:19-20) ya da Tanrı İsa'yı teslim etti (Romalılar 8:31-32). Her halükarda, Pavlus'un mektuplarında Yahuda İskariot'un İsa'yı teslim ettiği veya ona ihanet ettiği yönünde açık bir düşünce yoktur. Pavlus 28'e değindiğinde

--- SAYFA 35 ---

Yahuda, 1. Korintliler 15:5'te On İkilere İlişkin Yeni Ahit'te, hiçbir şart koymadan ve On İkilerden birinin, yani Yahuda'nın, On İkilerin çemberinin dışında olabileceği veya On İkilerin sayısını yeniden sağlamak için başka birinin (Matthias) yerini almış olabileceğine dair hiçbir öneride bulunmadan yapar. Pavlus'a göre dirilen Mesih, dirilişten sonra On İkiler'e göründüyse, bu, Pavlus'un, ortaya çıktığı sırada On İkilerden hiçbirinin - Yahuda'nın bile - kayıp olmadığını varsaydığı anlamına mı gelir? Ancak Yeni Ahit İncillerinde yazarlar, Yahuda İskariot'un (Yuhanna İncili'ne göre Simon İskariot'un oğlu), İsa'nın etrafındaki takipçilerin yakın çevresi olan Onikilerden biri olduğuna ve Yahuda'nın bizzat İsa'nın yetkililere teslim edilmesinde rol oynadığına ikna olmuşlardır. Özel bir öğrenci veya havari kadrosu oluşturan on iki adamın belirlenmesi, kilisenin, Yakup'un on iki oğlu ve İsrail'in on iki kabilesiyle karşılaştırılacak on iki havari kurucuya sahip yeni bir İsrail olduğu inancına dayanmaktadır. Bana göre bu kavramın tarihsel İsa'ya ve tarihsel İsa'nın etrafında toplanmış kadın ve erkeklere dayanması pek olası değildir. İsa'nın yakın destekçileri arasında hem erkeklerin hem de kadınların bulunmasının çok daha muhtemel olduğuna inanıyorum ve belirli bir zamanda bu tür öğrencilerin on, on iki, on dört veya yirmi olup olmadığı belirsizliğini koruyor. Yeni Ahit müjde yazarları ve onlardan sonraki diğer ilk Hristiyan yazarlar on iki kişinin olduğuna ve hepsinin erkek olduğuna inanıyorlar - ancak On İki'yi hangi erkeklerin oluşturduğundan tam olarak emin değiller. Bununla birlikte, Yeni Ahit müjde yazarlarının tümü listede Yahuda İskariot'u içerir, ancak Luka (6:16) ve Elçilerin İşleri'nde (1:13) listede Yakup'un oğlu Yahuda'dan söz edilmesi ve Thaddeus'un (veya Lebbaeus'un) ihmal edilmesi, Onikiler arasında Yahuda adlı iki öğrenciyi bırakır. Yukarıda belirtildiği gibi, Yeni Ahit müjde kayıtlarını oluşturan yazarlar Yahuda İskariot'un 29 yaşında olduğu yönündeki iddialarında hemfikirdirler.

--- SAYFA 36 ---

İsa'yı teslim eden ya da zaman geçtikçe ve Yahuda'ya ve Yahudi halkına karşı düşmanlığın artmasıyla daha da vurgulandığı gibi, İsa'ya ihanet eden kişi Yahuda'dır. Yine de, Yeni Ahit kayıtlarının dikkatli bir şekilde okunması, Yahuda'nın şeytanlaştırılmasının Yeni Ahit müjdelerinde - özellikle de daha sonraki müjdelerde - başlamış olmasına rağmen, Yahuda'nın iyi bir Yahudi ve İsa'nın efendisine bağlı ve ona yakın değerli bir öğrencisi olabileceğine dair incelikli imaların var gibi görüldüğünü açıkça ortaya koymaktadır. İsa'yı yetkililere teslim ettiyse niyeti neydi? William Klassen'in bakış açısı bu konuda öğretici olabilir. Yahuda'nın sonuç bölümünde: Hain mi yoksa İsa'nın Dostu mu? şöyle yazıyor: İlk kaynaklar bize Yahuda'nın İsa'yı başkâhine "teslim ettiğini" söylüyor, ancak bu hareket İsa için sürpriz olmadı. Aslında kendisi tarafından hiçbir kaynakta bu bir ihanet olarak tanımlanmamıştır. Yahuda'nın eylemlerini veya kişisini tanımlamak için ihanet, entrika, aldatma, açgözlülük, açgözlülük, hayal kırıklığı, hainlik, başarısızlık ve kötülük gibi kelimeler kullanıldığında, destek için boşuna Yeni Ahit metinleri ararız. Her şeyden önce Yahuda ile İsa arasındaki ilişkiler sıcak ve dostane görünüyor. 1 Yahuda'nın ölümüne gelince, Matta 27:3-10 ve Elçilerin İşleri 1:3-26'daki iki farklı Yeni Ahit anlatımı - asılarak ölüm ve karnının çıkarılmasıyla ölüm - birbirinden önemli ölçüde farklıdır ancak aynı derecede geleneksel ölüm hikayelerini anımsatır, dolayısıyla Yahuda'nın nasıl ölmüş olabileceğine dair herhangi bir tarihsel sonuç çıkarmak zordur. Dahası, Yahuda İncili'ne (44-45) göre, Yahuda üçüncü bir şekilde, diğer öğrenciler tarafından taşlanarak öldürüleceğini tasavvur ediyor. Sonuç olarak Yahuda İskariyot, Yeni Ahit İncillerinde anlatıldığı şekliyle büyüleyici bir karakterdir. 30. yüzyılda anlatılan Yahuda'nın hikayesi

--- SAYFA 37 ---

Yeni Ahit'te Yahuda Yeni Ahit bir bakıma çağlar boyunca süren bir hikayedir; kişi, sevgili bir arkadaşı tarafından nihai kaderine teslim edilir. Yaratılış'ta Yakup'un oğlu Yusuf, Mezmur 41'de İbrani şair ve güvendiği arkadaşı, Homeros'un Odysseia'sında Odysseus ve arkadaşı Melanthius ve diğerleri için de durum aynıydı. Pek çoğumuzun kendi deneyiminde de durum aynı olabilir. Teologların, yazarların ve sanatçıların Yahuda'ya büyük bir ilgiyle yaklaşmaları ve onu sık sık kınanacak bir hain, ara sıra da İsa'nın yakın arkadaşı olarak tasvir etmeleri şaşırtıcı değildir. Yahuda İncili'nde oldukça güçlü bir şekilde sunulan Yahuda'nın daha olumlu imajı, Yeni Ahit İncillerindeki Yahuda anlatımlarında zaten ima edilmiş olabilir. Pavlus'a göre İsa ve Müjde Teslim Edildi 1 Korintliler 11:23-24 (23) Çünkü ben de size teslim ettiğim şeyi Rab'den aldım²: Rab İsa teslim edildiği gece³ ekmek aldı (24) ve şükrettikten sonra onu kırıdı ve şöyle dedi: "Bu benim bedenim, sizin için. Bunu benim anmam için yapın."⁴ Galatyalılar 2:19-20 (19) Çünkü Tanrı için yaşamak amacıyla, Yasa aracılığıyla Yasa karşısında öldüm. (20) Mesih'le birlikte çarmıha gerildim. Artık ben yaşamıyorum ama Mesih bende yaşıyor. Bedensel olarak yaşadığım hayatı, beni seven ve benim için kendini teslim eden Tanrı'nın Oğlu'na imanla sürdürüyorum. Romalılar 8:31-32 (31) Peki bu konuda ne diyeceğiz? Eğer Tanrı bizden yanaysa, bize karşı kim var? (32) Kendi Oğlunu esirgemeyen, fakat 31

--- SAYFA 38 ---

Yahuda onu hepimiz adına teslim etti⁶; o da kendisiyle birlikte bize her şeyi nezaketle vermeyecek mi? Onikilerden Biri Olarak Yahuda 1 Korintliler 15:3-5 (3) Çünkü aldığım ilk şeyler arasında⁷ size teslim ettim⁸: Kutsal yazılar uyarınca Mesih'in günahlarımız için öldüğü, (4) gömüldüğü, kutsal yazılar uyarınca üçüncü günde diriltildiği (5) ve Kefas'a⁹ ve sonra Onikiler'e görüldüğü.¹⁰ Markos 3:13-19 (13) O (İsa) dağa çıktı¹¹ ve dilediklerini kendisine çağırdı, onlar da kendisine geldiler. (14) Ve on iki kişiyi¹² kendisiyle birlikte olabilsinler diye atadı ve onları vaaz vermeye göndersin (15) ve cinleri kovma yetkisine sahip olsun: (16) Kendisine Petrus adını da verdiği Simon, (17) ve Zebedi oğlu Yakup ve Yakup'un kardeşi Yuhanna, ona da Gök Gürültüsü Oğulları anlamına gelen Boanerges¹³ adını verdi, (18) ve Andrew, Philip ve Bartholomew ve Matta, Thomas ve Yakub'un oğlu Alphaeus ve Thaddeus¹⁴ ve Kenanlı Simon¹⁵ (19) ve sonunda onu teslim eden Yahuda İskariyot. Matta 10:2-4 (2) İlk olarak, Petrus adı verilen Simon ve onun kardeşi Andreas, Zebedi oğlu Yakup ve onun kardeşi Yuhanna, (3) Filipus ve Bartalmay, Tomas ve vergi tahsildarı Matta, Alfay oğlu Yakup, 32

--- SAYFA 39 ---

Yeni Ahit'te Yahuda ve Thaddeus,16 (4) Kenanlı Simon,17 ve sonunda onu teslim eden Yahuda İskariyot.18 Luka 6:14-16 (14) Petrus adını verdiği Simon, kardeşi Andrew, Yakup ve Yuhanna, Filipus ve Bartholomeos (15), Matta ve Tomas ve Alfaeus'un oğlu Yakup ve Zealot olarak adlandırılan Simon, (16) ve hain olan Yakup'un oğlu Yahuda19 ve Yahuda İskariot20.21 Yahuda Şeytan Olduğunu Söyledi Yuhanna 6:64-71 (64) (İsa:) "Aranızdan inanmayanlar var." Çünkü İsa, içlerinden kimlerin imanlı olmadığını ve kimin kendisini teslim edeceğini başından beri biliyordu. (65) O da şöyle derdi: "İşte bu yüzden size, Babam vermedikçe hiç kimsenin bana gelemeyeceğini söyledim." (66) O andan itibaren öğrencilerinin çoğu geri döndü ve artık onunla birlikte seyahat etmediler. (67) Bunun üzerine İsa Onikilere şöyle dedi: "Siz de ayrılmak istemiyorsunuz, değil mi?" (68) Simon Peter ona şöyle cevap verdi: "Efendim,22 kime gidelim? Sende sonsuz yaşamın sözleri var, (69) ve biz senin Tanrı'nın Kutsalı olduğuna inanmaya ve bilmeye geldik." (70) İsa onlara şöyle cevap verdi: "Ben sizi, On İkileri seçmedim mi? Ama içinizden biri şeytandır." (71) Onikilerden biri olan Simon İscariot'un oğlu Yahuda'yı teslim edecekti. 33

--- SAYFA 40 ---

Yahuda, Parfümün İsraf Edilmesine İtiraz Ediyor Yuhanna 12:1-8 (1) Fısıh Bayramı'ndan altı gün önce, İsa, İsa'nın ölümden dirilttiği Lazar'ın yaşadığı Beytanya'ya geldi. (2) Orada onun onuruna bir akşam yemeği hazırladılar; Servisi Marta yaptı ve Lazarus da onunla birlikte masaya oturanlardan biriydi. (3) Meryem yaklaşık yarım litre saf hintyağı parfümü aldı ve İsa'nın ayaklarını meshetti ve saçlarıyla ayaklarını sildi. Ve ev parfümün kokusuyla doldu. (4) Ama onu teslim edecek olan öğrencilerinden biri olan Yahuda İskariot şöyle dedi: (5) "Parfüm neden üç yüz denari24'e satılmadı ve parası fakirlere verilmedi?" (6) Şimdi bunu fakirleri önemseydiği için değil, hırsız olduğu için ve para çantasının bekçisi olarak içine konulan parayı kendisi dağıtacağı için söylüyordu. (7) Bunun üzerine İsa, "Onu rahat bırakın, onu benim gömüleceğim güne kadar saklasın" dedi. (8) Çünkü yoksullar her zaman aranızda olacak, ama ben her zaman olmayacağım. Bazıları (ya da Öğrenciler) Beytanya'da Meshedilmeye İtiraz Ediyor Markos 14:3-9 (3) O (İsa) Beytanya'dayken, cüzamlı Simon'un evindeki masaya uzanırken, bir kadın kaymaktaşıdan yapılmış çok pahalı, saf hintyağı parfümüyle dolu bir kavanozla içeri girdi ve kavanozu kırdı ve parfümü başına döktü. (4) Ancak bazıları25 bundan hoşnutsuzdular ve kendi kendilerine şöyle dediler: "Bu parfüm neden israf oldu? (5) Çünkü 34 tane satabilirdi."

--- SAYFA 41 ---

Yeni Ahit'te Yahuda bu parfümü üç yüz denari26'den fazla fiyata satın aldı ve parayı fakirlere verdi." Ve onu azarladılar.27 (6) Fakat İsa şöyle dedi: "Onu rahat bırakın. Onu neden rahatsız ediyorsun? Bana çok güzel bir şey yaptı. (7) Çünkü yoksullar her zaman aranızda olacak ve ne zaman istersen onlar için iyilik yapabilirsin, ama ben her zaman yanında olmayacağım. (8) Elinden geleni yaptı. Cenazem için vaktinden önce bedenimi meshetti. (9) Size doğrusunu söyleyeyim, 28 dünyanın neresinde müjde duyurulursa duyurulsun, yaptığı şeyler onun anısına da anlatılacak." Yahuda, İsa'yı Teslim Etmeyi Planlıyor Markos 14:10-11 (10) Ve Onikilerden biri olan Yahuda İskariyot, onu başrahiplere teslim etmek için başkâhinlerin yanına gitti. (11) Bunu duyunca çok sevindiler ve ona gümüşle ödeme yapacaklarına söz verdiler.29 Ve o da onu zamanında teslim etmenin bir yolunu aramaya başladı. Matta 26:14-16 (14) Sonra Onikilerden biri olan Yahuda İskariyot başkâhinlere gitti (15) ve şöyle dedi: "Onu sana teslim edersem bana ne ödemek istersin?" Onlar ona otuz gümüş para teklif ettiler.30 (16) Ve o andan itibaren onu teslim etmek için doğru zamanı aramaya başladı. Luka 22:3-6 (3) Şimdi Şeytan, Onikiler arasında yer alan İskariyot adı verilen Yahuda'nın içine girdi. (4) Yüksek 35'le tartışmak için gitti.

--- SAYFA 42 ---

Yahuda'nın rahiplerine ve görevlilerine onu nasıl teslim edebileceğini anlattı. (5) Çok sevindiler ve ona gümüşle ödeme yapmayı kabul ettiler.³¹ (6) Teklifi kabul etti ve etrafta kalabalığın olmadığı bir zamanda kendisini onlara teslim etmek için doğru zamanı aramaya başladı. İsa Öğrencilerin Ayaklarını Yıkıyor, Büyük Olasılıkla Yahuda Yuhanna 13:1-20 (1) Fısıh bayramından önce, İsa bu dünyayı terk edip Babasına dönme saatinin geldiğini biliyordu. Dünyadaki kendi halkını sevmiş olarak, onları sonuna kadar sevdi. (2) Akşam yemeği servis ediliyordu ve şeytan onu teslim etmek için Simon Iscariot'un oğlu Yahuda'nın kalbine çoktan yerleşmişti. (3) İsa, Babasının her şeyi onun eline verdiğini, kendisinin Tanrı'dan gelip Tanrı'ya döneceğini biliyordu. (4) Yemekten kalktı, üstünü çıkarıp bir kenara koydu ve etrafına bir havlu sardı. (5) Sonra bir leğene su döktü ve öğrencilerinin ayaklarını yıkayıp etrafına doladığı havluyla kurulamaya başladı.³² (6) Simon Petrus'un yanına geldi. Ona, "Usta, ayaklarımı yıkayacak mısın?" (7) İsa ona şöyle cevap verdi: "Şu anda ne yaptığımı bilmiyorsun, ama sonra anlayacaksın." (8) Petrus ona, "Hayır, ayaklarımı asla yıkamayacaksın" dedi. İsa şöyle cevap verdi: "Seni yıkamadıkça, benden hiçbir payın olmaz." (9) Simon Peter şöyle dedi: "Öyleyse, Üstün, sadece ayaklarımı değil, aynı zamanda ellerimi ve başımı da." (10) İsa ona şöyle dedi: "Banyo yapan birinin yalnızca ayaklarını yıkaması gerekir; vücudun her yeri temizdir. Sen de temizsin; ama 36

--- SAYFA 43 ---

Yeni Ahit'teki Yahuda hepiniz değil. (11) Çünkü onu kimin teslim edeceğini biliyordu. Bu yüzden "Hepiniz temiz değilsiniz" dedi. (12) Ayaklarını yıkadıktan sonra giyinip yerine döndü. Onlara şöyle dedi: "Sizin için ne yaptığımı anlıyor musunuz? (13) Bana Öğretmen ve Usta diyorsunuz ve söyledikleriniz doğrudur, çünkü ben buyum. (14) Öyleyse eğer ben, Efendiniz ve Öğretmeniniz ayaklarınızı yıkadıysam, siz de birbirinizin ayaklarını yıkamalısınız. (15) Sana bir örnek verdim: Benim sana yaptığımın aynısını sen de yap. (16) Size doğrusunu söyleyeyim, 33 ne bir kul efendisinden, ne de bir elçi onu gönderenden daha üstündür. (17) Eğer bunları biliyorsanız, bunları yaparsanız ne mutlu size. (18) "Hepiniz hakkında konuşmuyorum. Seçtiklerimi biliyorum. Ama kutsal yazı yerine gelsin: 'Ekmeğimden yiyen bana karşı topuk kaldırdı.'"³⁴ (19) Bunu size şimdi, bu olmadan önce söylüyorum ki, gerçekleştiğinde bana inanacaksınız. (20) Size doğrusunu söyleyeyim, 35 gönderdiğim birini kabul eden beni kabul etmiş olur ve beni kabul eden, beni kabul eden kabul etmiş olur. beni gönderdi." Yahuda Son Akşam Yemeğine Katılıyor Markos 14:17-21 (17) Akşam olduğunda o (İsa) Onikilerle birlikte geldi. (18) Sofraya oturup yemek yerlerken İsa, "Size doğrusunu söyleyeyim, benimle yemek yiyenlerden biri beni teslim edecek" dedi. 37 (19) Üzülmeye ve birbiri ardına ona, "Ben değilim, değil mi?" (20) Onlara şöyle dedi: "Benimle birlikte tasa daldıran Onikilerden biridir. (21) Çünkü İnsanlığın Oğlu³⁸ 37'dir.

--- SAYFA 44 ---

Onun hakkında yazıldığı gibi Yahuda ayrılıyor, ama İnsanlığın Evladı'nın teslim edildiği o kişiye yazıklar olsun. O kişi doğmasaydı kendisi için daha iyi olurdu."³⁹ Matta 26:20-25 (20) Akşam olduğunda Onikiler'le birlikte sofrada uzanıyordu. (21) Onlar yemek yerken şöyle dedi: "Size doğrusunu söyleyeyim, 40 biriniz beni teslim edecek."⁴¹ (22) Çok üzüldüler ve her biri sırayla ona, "Ben değil miyim, Efendim?" demeye başladı. (23) O cevap verdi ve şöyle dedi: "Elini benimle birlikte kaseye sokan, beni teslim edecek olandır." (24) İnsanlık Evladı, kendisi hakkında yazıldığı gibi ayrılıyor; fakat İnsanlık Evladı'nı teslim eden kişinin vay haline. O kişi doğmasaydı kendisi için daha iyi olurdu." (25) Onu teslim edecek olan Yahuda cevap verdi ve şöyle dedi: "O ben değilim, değil mi Haham?" Ona "Sen söyledin" dedi. Luka 22:14, 21-23 (14) Saat geldiğinde sofradaki yerini aldı; elçiler de yanındaydı. . . . (21) (İsa:) "Ama bakın, beni teslim edecek olanın eli masanın üzerinde, benimle birlikte.⁴² (22) Çünkü İnsanoğlu, emredildiği gibi gidiyor, ama vay kendisini teslim edenin başına." (23) Ve aralarında böyle bir şeyi kimin yapabileceğini sorgulamaya başladılar. 38

--- SAYFA 45 ---

Yeni Ahit'te Yahuda Yuhanna 13:21-30 (21) Bunları söyledikten sonra İsa'nın ruhu rahatsız oldu ve şöyle konuştu: "Size doğrusunu söyleyeyim, 43 biriniz beni teslim etsin." (22) Öğrenciler birbirlerine baktılar; hangisini kastettiğini bilemiyorlardı. (23) İçlerinden biri, İsa'nın sevdiği öğrencisi⁴⁴ İsa'nın yanında uzanıyordu. (24) Simon Petrus o öğrenciye işaret ederek şöyle dedi: "Kimden söz ettiğini bize söyle." (25) Böylece İsa'ya yaslanarak ona şöyle dedi: "Hocam, o kim?" (26) İsa cevap verdi: "Bu ekmeği batırdıktan sonra ona vereceğim." Sonra ekmeği batırdı, aldı ve Simon İskariot'un oğlu Yahuda'ya verdi. (27) Yahuda'ya ekmeği verir vermez Şeytan onun içine girdi. 45 Bunun üzerine İsa ona, "Yapacağını çabuk yap" dedi. (28) Artık masadaki hiç kimse bunu ona neden söylediğini bilmiyordu. (29) Bazıları, Yahuda'nın para kesesinin bekçisi olması nedeniyle, İsa'nın ona "Bayram için ihtiyacımız olanı satın al" ya da fakirlere bir şeyler vermesini söylediğini düşünüyordu. (30) Ekmeği alınca hemen oradan ayrıldı. Geceydi. Kayıp Tek Mürit Olarak Yahuda Yuhanna 17:11-12 (11) (İsa :) "Ben artık dünyada değilim, ama onlar hâlâ dünyadalar ve ben sana geliyorum.⁴⁶ Kutsal Baba, bana verdiğin ismin aracılığıyla onları koru ki, bir olsunlar 39

--- SAYFA 46 ---

biz bir olsak bile öyleyiz. (12) Onlarla birlikteyken, bana verdiğin ismin sayesinde onları korudum ve güvende tuttum. Kutsal yazı yerine gelsin diye, cehennem oğlu⁴⁷ dışında onlardan hiçbiri kaybolmadı." Yahuda, İsa'yı Yetkililere Teslim Ediyor Markos 14:43-46 (43) O (İsa) henüz konuşurken, Onikilerden biri olan Yahuda hemen yanıma geldi. Yanında başrahiplerden, bilginlerden ve ihtiyarlardan oluşan kılıçlar ve sopalarla silahlanmış bir kalabalık vardı.⁴⁸ (44) Şimdi, onu teslim edecek olan kişi onlara şöyle bir işaret verilmesini ayarlamıştı: "Öpücükle selamlayacağım kişi odur. Onu gözaltına alın ve güvenli bir şekilde uzaklaştırın. (45) Hemen geldi, ona yaklaştı, "Haham" dedi ve onu öptü. (46) Ve ellerini onun üzerine koyup onu sıkıca tuttular.⁴⁹ Matta 26:47-50 (47) O daha konuşurken, bakın, Onikilerden biri olan Yahuda yanımıza geldi. Yanında başkâhinlerden ve halkın ileri gelenlerinden oluşan, kılıç ve sopalarla silahlanmış büyük bir kalabalık vardı. (48) Şimdi onu teslim edecek olan, onlara şöyle bir işaret verilmesini ayarlamıştı: "Öpücükle selamlayacağım kişi odur. Onu gözaltına alın." (49) Hemen İsa'ya yaklaştı ve "Merhaba Haham" dedi ve onu öptü. (50) İsa da ona, "Dostum, neden buraya geldin?" dedi. 50 Sonra gelip İsa'nın üzerine ellerini koydular ve onu sınıksız tuttular.⁵¹ 40

--- SAYFA 47 ---

Yeni Ahit'te Yahuda Luka 22:47-49 (47) O daha konuşurken, bakın, bir kalabalık yaklaştı; Onikilerden biri olan Yahuda adlı adam onlara önderlik ediyordu. Onu öpmek için İsa'nın yanına yürüdü. (48) Ve İsa ona şöyle dedi: "Yahuda, İnsanlık Evladı'nı bir öpücükle mi teslim ediyorsun?" 52 (49) Etrafındakiler olacakları görünce, "Efendim, kılıçlarımızla vuralım mı?" dediler. Yuhanna 18:1-9 (1) İsa bunları söyledikten sonra öğrencileriyle birlikte Kidron Vadisi'ne doğru yola çıktı. Orada bir bahçe vardı ve o ve öğrencileri orayı ziyaret ettiler. (2) Şimdi, onu teslim etmek üzere olan Yahuda da burayı biliyordu, çünkü İsa öğrencileriyle birlikte sık sık oraya giderdi. (3) Bunun üzerine Yahuda, başkâhinlerden ve Ferisilerden bir müfreze asker ve subayları, lambaları, meşaleleri ve silahlarıyla birlikte getirerek oraya geldi. (4) İsa, başına gelecek her şeyi bildiğinden dışarı çıktı ve onlara, "Kimi arıyorsunuz?" dedi. (5) Ona, "Nasıralı İsa" diye cevap verdiler. 53 O da onlara, "Ben oyum" dedi. Onu teslim eden Yahuda da onlarla birlikte orada duruyordu. (6) Fakat onlara, "Ben oyum" deyince geri çekildiler ve yere düştüler. (7) Bir kez daha onlara, "Kimi arıyorsunuz?" diye sordu. "Nasıralı İsa" dediler. (8) İsa şöyle cevap verdi: "Size söyledim, ben oyum. Eğer beni arıyorsanız, bunları bırakın." (9) Bu, onun söylediği şu sözün gerçekleşmesi içindi: "Bana verdiklerinin hiçbirini kaybetmedim."⁵⁴ 41

--- SAYFA 48 ---

Yahuda Tövbe Eder ve Matta 27:3-10 (3) Onu teslim eden Yahuda, kendisinin (İsa'nın) mahkûm edildiğini görünce pişmanlıkla doldu ve otuz gümüş parayı⁵⁵ başkâhinlere ve ihtiyarlara iade ederek (4) şöyle dedi: "Masum kandan bir adamı teslim ederek günah işledim." Ama dediler ki, "Bu bize ne? Bu senin işin."⁵⁶ (5) Gümüşü Tapınağa atıp gitti,⁵⁷ ve gidip kendini astı.⁵⁸ (6) Başkâhinler paraları toplayıp, "Bu parayı Tapınağın hazinesine koymak doğru olmaz, çünkü bu kan parasıdır" dediler. (7) Böylece bir plan yaptılar ve parayı yabancılar için mezarlık olarak kullanılan Çömlekçi Tarlası'nı satın almak için kullandılar. (8) Sonuç olarak, bu tarla günümüze kadar Kan Tarlası olarak anılmıştır.⁵⁹ (9) Sonra peygamber Yerehya'nın söyledikleri yerine gelmiş oldu: "Ve kişi başına belirlenen fiyat olan otuz gümüş parayı aldılar -ki bu İsrail halkı arasında belirlenen fiyattır-(10) ve parayı Rab'bin bana buyurduğu gibi Çömlekçi Tarlası için verdiler."⁶⁰ Yahuda Ölümüne Düşüyor ve Matthias Onun Yerine Geçiyor. Oniki Elçilerin İşleri 1:13-26 (13) Onlar (öğrenciler) vardıklarında,⁶¹ kaldıkları odaya yukarı çıktılar: Petrus, Yuhanna, Yakup ve Andreas, Filipus ve Tomas, Bartalmay ve Matta, Alfay oğlu Yakup ve Zelot Simon ve 42 oğlu Yahuda.

--- SAYFA 49 ---

Yeni Ahit'te Yahuda Yakup.⁶² (14) Kadınlar, İsa'nın annesi Meryem ve kardeşleriyle birlikte hepsi tek bir fikirle duada birleştiler. (15) O günlerde Petrus, toplam yüz yirmi kişilik bir grup olan erkek ve kız kardeşler arasında ayağa kalktı ve şöyle dedi: (16) "Kardeşler,⁶³ Kutsal Ruh'un, İsa'yı tutuklayanlara rehber olan Yahuda hakkında Davut'un ağız aracılığıyla önceden bildirdiği kutsal yazının yerine gelmesi gerekiyordu. (17) Çünkü o bizim sayımızdaydı ve bu hizmete katıldı. (18) Şimdi, haksızlık eden bu adam bir toprak parçası satın aldı,⁶⁴ ve orada yüzüstü düştü, bedeni patladı ve tüm bağırsakları dışarı döküldü.⁶⁵ (19) Bu, Yerusâlim'de yaşayan herkes tarafından öğrenildi, böylece bu tarla kendi dillerinde Akeldama, yani Kan Tarlası olarak adlandırıldı.⁶⁶ (20) Çünkü Mezmurlar kitabında şöyle yazılmıştır: Onun evi ıssız kalsın ve orada oturacak kimse kalmasın.⁶⁷ Yine: Bir başkası onun yerini alsın. 68 (21) "Öyleyse, Efendi İsa'nın aramıza girip çıktığı tüm süre boyunca, (22) Yahya'nın vaftizinden başlayarak aramızdan yukarı alındığı güne kadar bize eşlik eden adamlardan biri, onun dirilişine bizimle birlikte tanık olmalıdır." (23) İki kişiyi önerdiler: Barsabbas adında, Yustus da denilen Yusuf ile Mattiya. (24) Onlar da dua edip dediler ki: "Rabbim, sen herkesin kalbini bilen sen, bize bu ikisinden hangisi olduğunu göster."

--- SAYFA 50 ---

Yahuda'nın kendi yerine gitmek için terk ettiği bu bakanlığın yerini ve bir havari pozisyonunu üstlenmek için (25)'i seçtiniz." (26) Kura çekildiler ve kura Matthias'a düştü. Ve o, on bir havarinin arasına eklendi.

44

--- SAYFA 51 ---

İKİNCİ BÖLÜM Yahuda İncili Codex Tchacos'un üçüncü metni olarak bulunan YAHUDAS İNCİLİ, orijinal olarak MS 2. yüzyılın ortalarında yazılmış bir Yunan müjdesinin Kıpti tercümesi biçiminde korunmaktadır. 180 civarında yazdığı Heresies'e Karşı (1.31.1) adlı broşüründe Lyonlu Irenaeus, Yahuda İncili'ni Gnostikler tarafından uydurulmuş kötü bir eser olarak kınadı; Pseudo-Tertullianus, Salamis'li Epiphanius ve diğer bazı mezhep bilimcilerin de Yahuda İncili hakkında benzer şekilde kaba sözleri vardı. Irenaeus'a göre Gnostikler, Yahuda İskariot'un gerçek Tanrı'nın yollarını bildiğini, havariler arasında yalnızca Yahuda'nın gerçeği bildiğini ve bunun sonucunda, dünyevi ve göksel her şeyin yok olmasıyla bağlantılı olan İsa'ya ihanet etme veya teslim etme gizemini gerçekleştirdiğini iddia etti. Irenaeus bu tür Gnostik fikirlerin Yahuda İncili'nde yer aldığı ima ediyor, 45 45

--- SAYFA 52 ---

Yahuda'nın kısa açıklaması, Yahuda İncili başlıklı mevcut Kıpti metne oldukça iyi uymaktadır. Codex Tchacos'taki Yahuda İncili'nin başlığı metnin sonunda verilmektedir. Kıpti başlığı (Yunancaya dayanmaktadır) peuaggelion enioudas, "Yahuda'nın İncili"dir - ancak diğer erken dönem Hristiyan İncillerinin başlıklarına dayanarak bekleyebileceğimiz gibi "(Kata veya pkata) Yahuda'ya Göre İncil" değildir. Bu, Yahuda tarafından yazılmış bir müjde değildir; Yahuda, takma adla, müjdenin yazarı olarak belirtilmemiştir. Daha doğrusu bu, Yahuda hakkında, hatta Yahuda için bir müjdedir ve onun İsa ile ilişkisi ve İsa'nın son günlerinin öyküsündeki rolü, müjdenin odak noktalarıdır. Yahuda İncili, metni İsa'nın çarmıha gerilmesinden kısa bir süre önce Yahuda İskariot'la paylaştığı "gizli bir vahiy konuşması" (33) olarak tanımlayan bir başlangıç veya açılışla başlar. İsa'nın kariyerinin özetinin ardından, İsa'nın, birlikte kutsal bir yemeği kutlayan öğrencilerinin yanına geldiği ve kendisinin güldüğü bir sahne sunulur, ancak yalnızca onların Tanrılarının isteğini yerine getirme konusundaki aşırı titiz arzuları nedeniyle güldüğünü iddia eder. Öğrenciler İsa'nın aslında Tanrılarının oğlu olduğunu iddia ettiklerinde (34), İsa'nın kendisi de aynı fikirde olmak için yalvarır: Görünüşe göre onların Tanrısı, her şeyin üstünde yüceltilen aşkın bir tanrı değil, bu dünyanın yaratıcısı, yaratıcısıdır. Öğrenciler bundan memnun değiller, ancak İsa'nın önünde durma davetini kabul edemezler - İsa'nın önünde duran ve İsa'nın kim olduğuna dair doğru itirafta bulunan Yahuda hariç. İsa'ya şöyle der: "Sen Barbelo'nun ölümsüz diyarından (ya da sonsuzluktan) geldin ve ben seni gönderenin adını anmaya layık değilim" (35). Yahuda İncili'nden günümüze kalanlarda Barbelo'dan yalnızca burada bahsedilmektedir, ancak Barbelo adı diğer Gnostiklerden de iyi bilinmektedir.

--- SAYFA 53 ---

Yahuda İncili kaynakları. Bu kaynaklarda Barbelo, ilahi Anne veya en yüksek Tanrı'nın ilahi gücünün tezahürü olarak işlev görür ve dolayısıyla Yahuda'nın itirafı, İsa'nın aşkın ilahiyatın oğlu veya çocuğu olduğunu doğrulamak için alınabilir. Yahuda İncili'nin ilerleyen sahnelerinde İsa birkaç kez havarileriyle ve bazen de Yahuda'yla özel olarak konuşmak için görünür. İsa ve öğrencileri arasındaki konuşmaların çoğu, şu ya da bu şekilde, ayırt edilebilecek çeşitli insan gruplarına ve dindar insanlara yöneliktir ve İsa, belirli bir grup insanın özellikle kutsanmış olduğunu vurgulamıştır. Bu grubun yukarıdaki alemlerden türediği söylenir ve Yahuda İncili'nde Şit'in nesli, daha doğrusu Şit'e bağlı "o nesil" olarak tanımlanır. Burada ve diğer Gnostik metinlerde Seth figürü, Yaratılış'a göre doğumu, Habil'in öldürülmesi ve Kabil'in sürgün edilmesinin ardından insanlık için yeni bir başlangıç sağlayan Adem ile Havva'nın oğlu Şit geleneğine dayanmaktadır. Yahuda İncili gibi belirli Gnostik metinlerde Adem'in (veya Adamas'ın) ve Şit'in rolleri vurgulanır; iyi bir Platonik tarzda, sadece dünyevi karakterler olarak değil, aynı zamanda göksel figürler olarak da tasvir edilirler ve gnosis halkı, Gnostikler, Seth'in çocukları olarak kabul edilir. Bu tür Gnostik metinler, bilim adamları tarafından genellikle Seth metinleri olarak tanımlanır ve bu metinleri oluşturan ve okuyan Gnostikler, metinlerde Seth'e ve Seth'in nesline yapılan vurgu nedeniyle sıklıkla Sethianlar olarak anılır. Yahuda'nın İncili, Set'in etkisine sahip böyle bir metindir ve Set'in irfanının erken bir örneğini temsil ettiği yargısına varılabileceğini düşünüyorum. Yahuda İncili'nde İsa ile Yahuda arasındaki tartışmanın önemli bir kısmı, İsa'nın Yahuda'ya uzun uzadıya na-47'yi açıklamasıyla ilgilidir.

--- SAYFA 54 ---

İlahi olanın yapısı ve ilahi olanın yayılımlar ve tezahürler yoluyla aşağıdaki dünyamıza kadar yayılma şekli (47). Yukarıdan gelen ilahi ışık bu dünyaya parlar ve aşkın tanrı - Sethianlar arasında en yüksek tanrıyı tasvir etmek için yaygın olarak kullanılan bir ifade olan büyük görünmez Ruh - Kendi Kendini Oluşturan (Otogenes) ve Adamas ve belki de Seth dahil olmak üzere bir dizi göksel figür aracılığıyla ifadeye ulaşır. Yahuda'ya verilen vahye göre, sayısız sayıda ifadeye gelen göksel varlıklar ve varlıkların bir araya geldiği topluluğa kozmos veya evren adı verilmektedir. Kozmosa "yozlaşma" adı verilir (50) ve diğer Seth metinlerinden aşına olduğumuz Nebro, Yaldabaoth ve Sakla (ya da Saklas) adlı demiurjik güçler bürokratik bir yapı kurarak aşağıdaki bu dünyayı ve bu dünyadaki insanı yaratırlar (50-53). Yahuda İncili'ndeki bu kozmolojik malzemenin çoğu, ilahi olanın evrimi veya geri dönüşüne ilişkin anlatımları, özellikle de Sethian anlatımlarını hatırlatmaktadır. Yahuda İncili ile Yuhanna'nın Gizli Kitabı ve Büyük Görünmez Ruhun Kutsal Kitabı ile Kutsanmış Eugnostos ve İsa Mesih'in Bilgeliği arasında yakın paralellikler görülebilir; bunların tümü Nag Hammadi kütüphanesinden ve Berlin Gnostik Kodeksinden metinlerdir. Kozmolojik dramın birçok anlatımında baş rol oyuncusu olan ve Bilgeliğin kişileştirilmiş hali olan Sophia, Yahuda İncili'nde İsa'nın bu vahyinde sunulmaz, ancak metnin başlarında ondan "bozulmuş Bilgelik" olarak söz edilmiş olabilir (44). Bilgeliğin veya Sophia'nın bir boşlukta gizleniyor olması mümkündür, ancak metindeki mevcut boşluklarda ona daha fazla yer bulmak zor olabilir. Ayrıca, kozmolojik vahiyde (52) İsa'dan tek bir söz dışında, pasajın tamamı (48'de yer almasına rağmen)

--- SAYFA 55 ---

Yahuda'nın İncili (İsa'nın dudakları) Helenistik Yahudi düşüncesini yansıtır ve ilahi olanın aşkın doğasına ve evrenin kökenine ilişkin Sethian Yahudi anlatımından gelebilir. Yahuda İncili'nin bu bölümünün arkasında bir Yahudi mistik veya Gnostik kaynağın yatabileceğini ve Yahudi spekülasyonunun Yahuda İncili'nde İsa'nın öğretisi olarak devralınmış ve hafifçe Hristiyanlaştırılmış olabileceğini ileri sürüyorum. Benzer bir süreç, bir başka Seth metni olan Yuhanna'nın Gizli Kitabı'nın derlenmesinde ve Yahudi metni Kutsanmış Eugnostos'tan İsa Mesih'in Bilgeliği başlıklı Hristiyan metnine kadar geliştirilmesinde de gerçekleşmiş gibi görünüyor. Yahuda İncili örneğinde, metnin büyük bir kısmının Yahudi temeli, Yahuda İncili'nin bu bölümü ile daha sonraki Kabala da dahil olmak üzere Yahudi mistik gelenekleri arasındaki, genel girişte belirtilen benzerliklerin açıklanmasına yardımcı olabilir. Nihayetinde İsa'nın kendisinin bir Yahudi mistiği olarak anlaşılıp anlaşılamayacağı ve dolayısıyla Yahuda İncili'ndeki bazı mistik materyallerin kaynağı olarak önerilip önerilmeyeceği, daha fazla araştırmayı hak eden bir sorudur. Sonunda İsa Yahuda'ya şöyle der: "Hepsini aşacaksın. Çünkü beni taşıyan adamı kurban edeceksin" (56). Genel olarak kurban uygulaması Yahuda İncili'nde şiddetle eleştirilir ve yeni ortaya çıkan ortodoks kilisenin liderleri gibi İsa'nın ve Efkariya'nın ölümüyle ilgili kurban yorumunu savunanlar, görünüşe göre kilisedeki Hristiyan inananlara bir gönderme yaparak kendi çocuklarını kurban etmekle suçlanırlar. Dolayısıyla Yahuda İncili, İsa'nın günahlar için bir kurban olarak öldüğü ve İsa'nın kurtarıcı ölümünün Efkariya'da kutlanması gerektiği inancını güçlü bir şekilde reddediyor gibi görünüyor - ve Elaine Pagels ve Karen King'in Reading Judas adlı kitaplarında işaret ettiği gibi, müjde aynı şekilde Hristiyan inananların kendi 49'larına giderek İsa'yı taklit etmeleri gerektiğini inkar edebilir.

--- SAYFA 56 ---

Yahuda şehit olarak ölüyor ve kendilerini yetkililere feda ediyor. Ancak Yahuda İncili'nin bu bölümünde kurbanın oldukça farklı bir anlamı getirilebilir: İsa, Yahuda'nın, İsa'nın gerçek kişiliğinin biyolojik temeli olan insanı -bedensel bedene sahip fiziksel insanı- kurban edeceğini belirtir. Başka bir deyişle, burada İsa, Yahuda'nın, İsa'nın içsel kişiliğinin -ruhsal kişi, gerçek kişi- özgürleşmesine yardım edeceğini ve adamı idam edilmek üzere yetkililere teslim edeceğini belirtiyor gibi görünüyor. Hristiyan geleneğinde sıklıkla yerilen ve dışlanan Yahuda İskariot, Yahuda İncili'nde anlayışlı bir öğrenci olarak yeniden canlandırılır ve burada Yahuda tamamen İsa'ya adanmıştır. İsa, Yahuda'ya artık manevi şeyler hakkında tamamen bilgi sahibi olduğunu hatırlatarak Yahuda'yı göksel buluta, ilahi ışığa ve yıldızlara bakıp aydınlanmaya teşvik eder. Paris ve Washington D.C.'deki konferanslarda yapılan sunumlarda, birkaç meslektaşım ve arkadaşım -April DeConick, Louis Painchaud ve John Turner- kısmen metnin 56. sayfasındaki bu pasajın tamamen farklı anlaşılmasına dayanarak Yahuda İncili'nin revizyonist bir anlayışını önerdiler ("Hepsini aşacaksın. Çünkü beni taşıyan adamı feda edeceksin"). Yahuda'nın olumlu bir imajını sunmak yerine, Yahuda İncili'nin, Yahuda'yı, İsa'ya ihanet ederek kötü bir iş yapan kötü bir figür olarak olumsuz bir ışıkta tasvir etmek anlamına geldiğini öne sürdüler. Kuşkusuz, 56. sayfada alıntılanan pasaj metnin bir cümlesinde yer alıyor ve çevresinde boşluklar var ve alıntının bağlamını belirlemek kolay değil. Bu pasajın alternatif yorumu, İsa'nın Yahuda'ya geri kalan her şeyi geçeceğini ama kötülükle geçeceğini söylediğini öne sürüyor. Ayrıca Yahuda'nın bir ışık bulutuna girmesi durumunda bunun bulut olabileceği ileri sürülmektedir.

--- SAYFA 57 ---

Demiurge'nin Yahuda İncili. Dolayısıyla, Yahuda ve Yahuda İncili'nin böyle anlaşılmasında, zavallı Yahuda'nın trajik bir figür, hatta belki de bir iblis olduğu ortaya çıkar (44) ve Yahuda İncili'nin mesajı aslında evangelium, "iyi haber" değil, disangelium, yani "kötü haber"dir. Yahuda İncili'nin bu kadar trajik bir yeniden okunması, metnin alternatif bir anlayışı olarak dikkate alınmaya değerdir, ancak kayda değer bir nitelik olmadan bunu sürdürmek zor olabilir. Bunu zaman ve bilimsel tartışmalar gösterecek. Yahuda İncili'ndeki Yahuda figürünün bu yeniden yorumunu benimsemek için, kişinin (1) metnin niteliğini ve İsa ile Yahuda arasındaki ilişkiyi bildirdiği başlangıcı veya başlangıcını ve ayrıca metnin iyi haberi duyurduğuna işaret eden başlığını atlamak gerekebilir; (2) Yahuda'nın İsa'yı doğru bir şekilde itiraf ettiği, krallığın gizemlerinin İsa tarafından öğretildiği ve İsa tarafından övüldüğü tüm örnekleri göz ardı edin; (3) daha sonraki Seth metinlerinden pasajları (örneğin, on üçüncü çağ ve onun tanrı ile olan bağlantısıyla ilgili olarak) Seth Gnostik düşüncesinin büyük olasılıkla erken bir örneği olan şeye empoze etmek; ve (4) korunan metnin yalın anlamı gibi görünen şeye karşı çıkmak için müjdedeki pasajların oldukça taraflı yorumlarını kullanmak. Kasım 2006'da, aynı Washington konferansında, başka bir meslektaşım Ismo Dunderberg, Yahuda İncili'nin sonuç kısmına ilişkin daha incelikli bir yorum sundu. Müjdede İsa'nın Yahuda'ya "Beni taşıyan adamı kurban edeceksin" dedikten sonra Yahudi Kutsal Yazılarındaki Mezmurlardaki ifadeleri hatırlatan dört satır vardır ve bu satırlar Yahuda'nın 51.

--- SAYFA 58 ---

Yahuda İsa olarak yetkililere teslim edildi. Dunderberg, bu satırların elbette olumsuz anlamda alınabileceğini ancak gerçekte metnin, Yahuda'nın, İsa'nın yapacağını söylediği şeyi başarması için duygusal güce ve cesarete sahip olması gerektiğini kabul ediyor olabileceğini gözlemledi. Elbette Yahuda İncili'ne göre Yahuda'nın nihai kaderi, büyük ölçüde anlatının sonundaki eksik metin nedeniyle bir ölçüde belirsizliğini koruyor. Büyük olasılıkla Yahuda'nın aydınlanmış ve yüceltilmiş olduğu ve müjdeyi okuyanlar için İsa'ya bağlılık ve öğrencilik konusunda Gnostik bir paradigma haline geldiği görülüyor. Yahuda'nın, Yahuda İncili'nde nihai mutluluğa ulaşamamasının mümkün olduğunu kabul ediyorum. Ya da Gregor Wurst'un tahmin ettiği gibi, dünyanın güçlerine oradan hükmetmek için on üçüncü ebedi diyara doğru yola çıkmış olabilir. Ancak metinden açıkça anlaşılan şey, diğer öğrencilerin karşı çıkmasına rağmen İsa'nın kim olduğunu anlayan, krallığın gizemlerini İsa'dan öğrenen ve İsa'nın yapacağını söylediği şeyi yapan öğrenci Yahuda'nın olumlu rolüdür. Böylece Yahuda İncili, Yahuda'nın İsa'yı başrahiplere ve bilginlere teslim etmesiyle sona ermektedir. Metinde bir tutku anlatımı ya da İsa'nın çarmıha gerilmesiyle ilgili herhangi bir anlatım yer almıyor. Müjdenin son sözleri şöyleydi: "Ve Yahuda bir miktar para alıp onu onlara teslim etti" (58). Okuduğum kadarıyla bu, müjdenin ana noktasıdır. İsa'ya en yakın öğrenci olan Yahuda, sonuna kadar İsa'ya sadık kalır. Burada sunulan Yahuda İncili'nin İngilizce tercümesi biraz geçici kalmalıdır (ilave okumalar için notlara bakınız) ve daha sonraki restorasyonların yeniden yapılacağını tahmin ediyoruz.

--- SAYFA 59 ---

Yahuda'nın İncili'nin yapıları ve bu zorlu metnin yorumları önümüzdeki yıllarda meslektaşlarımız tarafından sunulacaktır. YAHUDI'NİN GOS PEL'İ 1 Açılış İsa'nın Yahuda İskariot'la bir hafta boyunca, tutkusundan üç gün önce konuştuğu gizli vahiy konuşması.3 İsa'nın Hayatı Yeryüzünde görüldüğünde, insanlığın kurtuluşu için belirtiler ve büyük mucizeler gerçekleştirdi. Bazıları adalet yolunda [yürüdü], ancak diğerleri hatalarında tökezlediler ve bu nedenle on iki havari çağrıldı.4 Onlarla dünyayı aşan gizemleri ve sonunda ne olacağını tartışmaya başladı. Çoğu zaman öğrencilerine kendisi gibi görünmez ama onu aralarında bir çocuk olarak bulursunuz.5 İsa Şükran Günü Duasını Tartışıyor Şimdi, bir gün Yahudiye'de öğrencileriyle birlikteydi ve onlar bir araya toplanmış, oturmuş ve dindarlıklarını uygularken onları gördü. Öğrencilerine yaklaştığında [34] onlar 53 yaşındaydı

--- SAYFA 60 ---

Yahuda bir araya toplanmış, oturmuş ve ekmeğin üzerine şükrederken6 güldü.7 Öğrenciler ona şöyle dediler: "Üstün, şükran duamıza neden gülüyorsun?8 Biz ne yaptık? Doğru olan budur." O da onlara şöyle cevap verdi: "Size gülmüyorum. Bunu kendi isteğinizle değil, Tanrınız bu şekilde övüleceği için yapıyorsunuz." Onlar şöyle dediler: "Efendim, sen... Tanrımızın oğlusun." 9 İsa onlara şöyle dedi: "Beni nasıl tanıyorsunuz? Size doğrusunu söyleyeyim, 10 yanınızdaki halk arasında hiçbir nesil beni tanımayacak." Havariler Kızgın Müritleri bunu duyunca sinirlenmeye, düşman olmaya ve içlerinden O'na küfretmeye başladılar. İsa onların (anlamadıklarını) anladı ve onlara şöyle dedi: "Sizin ilginiz neden bu düşmanlığı doğurdu? İçinizdeki tanrınız ve [güçleri]11 [35] canlarınızda öfkeleni.12 [Yeterince güçlü] bir kişi olan herhangi biriniz kusursuz insanı öne çıkarsın ve karşımda dursun." Hepsi "Biz güçlüyüz" dedi. Fakat Yahuda İskariyot dışında ruhlarından hiçbirinin onun önünde durmaya cesaret edemedi. Onun önünde durabildi ama gözlerinin içine bakamadı ve yüzünü başka tarafa çevirdi.13 Yahuda ona şöyle dedi: "Senin kim olduğunu ve nereden geldiğini biliyorum. Bar'ın ölümsüz diyarından14 geldin."

--- SAYFA 61 ---

Yahuda'nın İncili belo,15 ve ben seni gönderenin adını söylemeye layık değilim."16 İsa Yahuda ile Özel Konuşuyor İsa, Yahuda'nın17 yüce şeyler düşündüğünü anladı ve ona şöyle dedi: "Diğerlerinden uzaklaş, ben sana krallığın gizemlerini açıklayacağım, öyle ki onu elde etmen için değil, ama sen büyük bir acıdan geçeceksin19.19 [36] Çünkü on iki [öğrenci] yeniden Tanrılarıyla bütünleşsinler diye senin yerini başkası alacak." 20 Yahuda ona şöyle dedi: "Bunları bana ne zaman açıklayacaksın? Ve büyük ışık günü [nasıl]21 doğacak? . . nesil?" Fakat o bunları söyleyince İsa ondan ayrıldı. İsa Tekrar Öğrencilerine Görünüyor Ertesi gün sabah öğrencilerinin yanına [göründü]. Ona, "Hocam, bizden ayrılınca nereye gittin ve ne yaptın?" dediler. İsa onlara şöyle dedi: "Ben farklı bir nesle, büyük ve kutsal bir nesle gittim." Öğrencileri ona şöyle dediler: "Ya Rab, 22 üzerimizde yüceltilen ve kutsal olan ama bu diyarlarda bulunmayan büyük nesil nedir?"23 İsa bunları duyunca güldü ve onlara şöyle dedi: "Neden güçlü ve kutsal bir nesil hakkında kafanızda düşünüyorsunuz? [37] 55

--- SAYFA 62 ---

yahuda [ben] size gerçeği söylüyorum,24 bu alemden doğan hiç kimse25 bunu [nesilden] görmeyecek, yıldızlardan oluşan hiçbir melek ordusu26 o nesle hükmedemeyecek, ölümlü doğumlu hiçbir insan ona eşlik edemeyecek, çünkü o nesil . . . bu hale geldi. . . . Aranızdaki insanların nesli, insanlığın neslindendir. . . güç, hangisi. . . güçler. . . [üzerinden] yönetiyorsun." Öğrencileri bu şeyleri duyunca her birinin ruhu sarsıldı. Suskun kaldılar. İsa Yeniden Ortaya Çıkıyor Başka bir gün İsa onlara yaklaştı. Onlar (ona) dediler ki: "Usta, seninle ilgili bir [görüm] gördük, çünkü dün gece çok güçlü [rüyalar]27 gördük." [O dedi ki], "Neden [sen] . . . ve saklandınız mı?"28 [38] Müritler Tapınağa Bakın Onlar [dediler ki: "İçinde büyük bir sunak bulunan devasa bir [ev29] ve on iki adam -onların rahip olduğunu söyleyebiliriz- ve bir isim gördük.30 O sunakta bir kalabalık hazır bulunuyordu,31 56'ya kadar.

--- SAYFA 63 ---

Yahuda'nın İncili'ni rahipler sunuları [sunmayı tamamladılar]. Biz de toplantıya katıldık." [İsa dedi ki], "[Rahipler] ne tür insanlardır?" İki hafta [bazıları çekimser kalır32 dediler. [Bazıları] birbirlerine hamd ederek ve alçakgönüllülükle davranarak kendi çocuklarını, bazıları da eşlerini kurban ederler. Bazıları erkeklerle seks yapıyor. Bazıları [cinayet] eylemleri gerçekleştiriyor. Bazıları her türlü günahı ve kanunsuz eylemi işliyor. Ve sunağın [önünde] duran adamlar senin [adını] çağırıyorlar, [39] ve onların eksikliklerinin tüm eylemleriyle33 o [sunak] doluyor."34 Bunları söyledikten sonra, üzüldükleri için sustular. İsa'nın Tapınakla İlgili Alegorik Yorumu İsa onlara şöyle dedi: "Neden üzgünsün? Size doğrusunu söyleyeyim, 35 o sunakta duran bütün rahipler beni adımla çağırıyor. Tekrar söylüyorum, üzerinde benim adım yazıldı. . . yıldız nesillerinden insan nesillerine kadar. Utanç verici bir biçimde benim adıma meyvesiz ağaçlar diktiler." 36 İsa onlara şöyle dedi: "Gördüğünüz sunakta sunu sunanlar sizlersiniz. Hizmet ettiğiniz Tanrı budur ve siz gördüğünüz on iki adamsınız. Ve getirilen sığırlar, gördüğün sunulardır; onlar, o sunağın önünde saptırdığın [40] kalabalıktır. [Bu dünyanın hükümdarı]37 ayakta duracak ve adımı bu şekilde kullanacak ve nesiller boyu salih insanlar ona yapışacak. Ondan sonra [ahlaksızlardan] başka bir adam çıkacak,38 ve çocuk öldürenlerden de bir başkası çıkacak. 57

--- SAYFA 64 ---

Yahudalılar, bir kısmı erkeklerle cinsel ilişkide bulunanlardan ve cinsel ilişkiden kaçınanlardan,39 geri kalanlar ise kirli, kanunsuz ve hataya eğilimli olanlardan ve 'Biz melekler gibiyiz' diyenlerden; her şeyi sona erdiren yıldızlardır onlar. Çünkü nesiller boyu insanlara şöyle denilmiştir: 'Bakin, Tanrı adaklarınızı kâhinlerin, yani bir sapıklık elçisinin elinden aldı'40. Ama herkesin Rabbi olan, emreden Rab'dir. 41 Onlar, kıyamet gününde utandırılacaklardır." [41] İsa [onlara] şöyle dedi: "[Fedakarlığı] bırakın. . . sahip olduğun. . . çünkü onlar yıldızlarınızın ve meleklerinizin üzerindedirler ve orada çoktan sona ermişlerdir. Öyleyse bırakın onları. . . 0,42 önünüzde ve bırakın gitsinler. . . .43 kuşak. . . Bir fırıncı, [cennetin] altındaki tüm yaratılışı [42] besleyemez." Ve [öğrenciler bu şeyleri duyunca] ona şöyle dediler: ". . . biz ve" İsa onlara şöyle dedi: "Benimle tartışmayı bırakın. Her birinizin kendi yıldızı44 ve herkes var. . . .45 [43] inç . . . bu gelmedi. . . Ağaç için [su kaynağı]. . . bu alemin46. . . Bir süre sonra . . . ama o kişi47 Tanrı'nın cennetine48 ve kalıcı olacak [ırk]49'a su sağlamak için geldi, çünkü [o kişi] o neslin [yaşam tarzını] kirlilemeyecek, ama . . . sonsuzluktan sonsuzluğa." İsa ve Yahuda İnsanların Nesillerini Tartışıyor Yahuda ona şöyle dedi: "Haham,50 bu nesil hangi meyveyi üretiyor?" İsa şöyle dedi: "Bütün nesillerin canları ölecek. Ancak bu insanlar krallığın süresini 58'e getirdiğinde

--- SAYFA 65 ---

Yahuda'nın İncili tamamlandığında ruh onlardan ayrılacak; bedenleri ölecek, ama ruhları diri olacak ve yukarı alınacak." Yahuda şöyle dedi: "Peki geri kalan nesiller ne yapacak?" İsa şöyle dedi: "Hiç kimse [44] [kayaya] tohum ekemez51 ve onun ürününü hasat edemez.52 Bu da böyledir. . . [kirlenmiş] ırk53 ve çürümüş Bilgelik54. . . ölümlü insanları yaratan el ve onların ruhları, yükseklerdeki ebedi alemlere55 yükselir. Size doğrusunu söyleyeyim,56 [bu büyük], kutsal neslin [göreceği] o [âlemleri] görebilecek hiçbir otorite veya melek [veya] güç yoktur." İsa bunları söyledikten sonra gitti. İsa ve Yahuda Bir Vizyonu Tartışıyor Yahuda şöyle dedi: "Usta, hepsini dinlediğin gibi, şimdi de beni dinle. Çünkü güçlü bir vizyon gördüm." İsa bunu duyup güldü ve ona şöyle dedi: "Ey on üçüncü ruh, 57 neden bu kadar heyecanlısın? O halde fikrini söyle, ben de seni dinleyeceğim. Yahuda ona şöyle dedi: "On iki öğrencinin beni taşıdığını ve [45] bana sert davrandığını gördüğümde kendimi gördüm. Ve ben de o yere geldim. . . Önden buyurun. [Bir ev] gördüm. . . ve gözlerim boyutlarını kavrayamadı. Önemli kişiler onun etrafında dolaştı. O evin sazdan bir çatısı vardı58 ve evin içinde [bir kalabalık] vardı. . . .59 'Üstün, izin ver ben de bu insanlarla birlikte içeri gireyim.'" [İsa] cevap verdi ve şöyle dedi: "Yıldızın seni aldattı Yahuda. Ayrıca, 59

--- SAYFA 66 ---

Yahuda Ölümlü doğumlu hiç kimse, gördüğün eve girmeye layık değildir: o yer azizler için ayrılmıştır; 60 orada güneş, ay ve gündüz hüküm sürmez, fakat onlar ebedi diyarda kutsal meleklerle birlikte her zaman orada dururlar. "Bak, sana krallığın gizemlerini anlattım[46] ve sana yıldızların yanılığını öğrettim ve... on iki diyara gönder..."62 Yahuda Kendi Kaderini Soruyor Yahuda şöyle dedi: "Üstün, benim tohumumun yöneticilere tabi olması mümkün mü?"63 İsa cevap verdi ve ona şöyle dedi: "Gel, ben de... [sen, bunu] . . .64 ama krallığı ve onun tüm neslini gördüğünüzde büyük bir acı yaşayacaksınız. Yahuda bunları duyunca ona şöyle dedi: "Sen beni o nesil için67 ayırdığına göre,66 benim için ne avantajı var?" İsa cevap verdi ve şöyle dedi: "Sen on üçüncü olacaksın ve diğer nesiller tarafından lanetleneneceksin, ama sonunda onlara hükmedeceksin68. Son günlerde onlar sana hükmedecekler, böylece kutsal [nesle] yükselmeyesin69." İsa Yahuda'ya İlahi Olanı ve Evreni Öğretiyor İsa şöyle dedi: "[Gelin], size kimsenin göremeyeceği... şeyleri öğreteyim.70 Çünkü büyük ve sonsuz bir alem var,71 60

--- SAYFA 67 ---

Hiçbir melek neslinin boyutlarını göremediği, hiçbir melek gözünün görmediği, hiçbir aklın düşüncesinin kavrayamadığı,72 büyük görünmez [Ruh]'un bulunduğu,73 Yahuda İncili, ne de bir isimle anılmıştır. 74 "Ve orada bir ışık bulutu belirdi. Ve dedi ki, 'Benim yardımcım olarak bir melek var olsun.'76 "Ve buluttan Kendi Kendini Yaratan, ışık Tanrısı büyük bir melek geldi. Onun sayesinde, başka bir buluttan dört melek daha var oldu ve bunlar, Kendi Kendini Yaratan meleğin hizmetkarları olarak hizmet ettiler.77 Ve Kendi Kendini Yaratan, [48] '[Adamas] var olsun' dedi ve [yayılm] oluştu. Ve kendisine hükmedecek ilk aydını [yarattı]. Ve dedi ki: 'Ona tapınmak için melekler var olsun' ve sayısız onbinler meydana geldi. Ve o, 'Işıktan ebedi bir varlık78 var olsun' dedi ve o da var oldu. Kendisine hükmetmek üzere, sayısız onbinlerce melek, tapınmak için ikinci bir nur kurdu. İşte o, nurdan kalan ebedi varlıkları79 bu şekilde yarattı ve onları kendilerine hakim kıldı. Ve onlara yardım için sayısız onbinlerce melek yarattı. Adamas, Işıklar, Gökler, Gökler "Adamas, 'Tanrı' olarak adlandırılanlar arasında hiçbir meleğin göremediği ilk ışık bulutundaydı. Ve o [49]... o... görüntüden sonra... ve [bu] meleğin benzerliğinden sonra, Seth'in bozulmaz [neslini] ortaya çıkardı... on iki... yirmi dört. Bozulmaz 61'de yetmiş iki ışık ortaya çıkardı.

--- SAYFA 68 ---

Yahuda'nın nesli, Ruh'un iradesiyle. Yetmiş iki aydınlatıcı, Ruh'un iradesiyle, bozulmaz nesilde üç yüz altmış aydınlatıcıyı açığa çıkardı; böylece sayıları her biri için beş olacaktı. "Onların babaları, on iki nurdan on iki ebedi varlıktan80 oluşur ve her ebedi varlık için altı gök vardır, böylece yetmiş iki nur için yetmiş iki gök vardır ve her [50] [bunlardan beşi] gökkubbe, [olması için] üç yüz altmış [gökyüzü] vardır. Onlara yetki ve şeref ve hayranlık için [sayısız] bir [büyük] melek ordusu verildi, [ve ek olarak] bakire ruhlar da [aynı zamanda],81 tüm ebedi varlıkların82 ve göklerin ve onların göklerinin onuru ve [hayranlığı] için.83 Kozmos, Kaos, Yeraltı Dünyası "Şimdi, bu ölümsüz varlıkların çokluğuna 'kozmos' denir, yani yozlaşma, Baba ve Yetmiş iki aydınlatıcı ile Kendi Kendini Yaratan ve onun yetmiş iki ebedi varlığı aracılığıyla.84 Orada85 ilki insan, bozulmaz güçleriyle ortaya çıktı. Kendi nesliyle birlikte ortaya çıkan, içinde bilgi bulutu87 ve melek bulunan ebedi varlığa86 [51] El.88 denir. . . bölge. . . "Bunlardan sonra . . . dedi ki, 'Kaos ve [yeraltı dünyasına] hükmetmek için on iki melek var olsun.' Ve bakın, buluttan yüzü ateşle parıldayan89 ve yüzü kanla kirlenmiş bir [melek] ortaya çıktı.90 Adı Nebro'ydu,91 'isyanıcı' olarak yorumlanır, ancak diğerleri ona Yaldabaoth adını verir. Ve başka bir melek, Sakla,92 da oradan geldi. Böylece Nebro, hizmetkar olarak Sakla ile birlikte altı melek yarattı ve bu 62 kişi.

--- SAYFA 69 ---

Yahuda İncili göklerde on iki melek yarattı ve her biri göklerden bir pay aldı.93 Hükümdarlar ve Melekler "Ve on iki hükümdar94 on iki meleklerle konuştu: 'Her biriniz [52]... ve onlara... nesil...95 (beş) melek verin.' İlki, Mesih olarak adlandırılan [Se]th'tir. [İkincisi], Harmathoth, .. Dördüncüsü Yobel'dir. Beşincisi, yeraltı dünyasına hükmeden ve kaosun ilki olan beş kişidir.96 "Sonra Sakla, meleklerine, 'Hadi benzeyişe ve heykele göre bir insan yaratalım' dedi.'97 Adem'i ve bulutta adı geçen ortağı Havva'yı yarattılar. Çünkü bütün nesiller onu bu isimle ararlar, fakat her biri onu kendi ismiyle çağırır. Şimdi Sakla98 [53] [command] yapmadı. . . hariç . . . nesiller. . . Bu . . . Ve [yönetici]99 ona şöyle dedi: 'Çocuklarınla birlikte senin hayatın da bir süreliğine uzatıldı.'" İsa ve Yahuda, Adem'in ve İnsanlığın Kaderini Tartışıyor Yahuda, İsa'ya şöyle dedi: "İnsanoğlunun yaşayacağı süre ne kadardır?" 63

--- SAYFA 70 ---

Yahuda İsa şöyle dedi: "Adem'in kendi nesliyle birlikte ömrünün uzunluğunu belirlenmiş bir süre içinde, 100 krallığını aldığı yerde, hükümdarıyla birlikte belirlenmiş bir süre içinde almış olmasından neden endişe ediyorsunuz?" 101 Yahuda İsa'ya şöyle dedi: "İnsan ruhu ölür mü?" İsa şöyle dedi: "Tanrı'nın Mikael'e, hayranlık için insanların ruhlarını ödünç olarak vermesini emretmesinin nedeni budur, ancak Yüce Olan, Cebrail'e, kralı büyük nesle 102 - ruh ve can - ruhlar vermesini emretmiştir. Bu nedenle, ruhların [geri kalanı] [54] 103 İsa, Yahuda ve Diğerleriyle Kötülerin Yok Edilmesini Tartışıyor ". . . ışık 0,104 civarında. . . içindeki ruhu 105 melek nesilleri arasında bu [bedende] yaşattınız. Fakat Allah, kaosun ve yer altı dünyasının krallarının onlara hakim olmasını diye, Adem'e ve onunla beraber olanlara ilim 106 verdi." Yahuda İsa'ya şöyle dedi: "O zaman bu nesiller ne yapacak?" İsa şöyle dedi: "Size doğrusunu söyleyeyim 107, her şeyden önce yıldızlar meseleyi sona erdirir. Sakla kendisine verilen süreyi tamamladığında, nesillerle birlikte ilk yıldızları parlayacak ve onlar bu söylenenleri tamamlayacaklardır. Sonra benim adıma ahlaksızlıklar 109 yapacaklar ve çocuklarını öldürecekler [55] ve yapacaklar. . . Ve 110 benim adıma ve 111 yıldızın onuncu ebedi diyara hükmedecek." 112 Ve sonrasında İsa [güldü] [Yahuda dedi ki], "Üstad, [neden bize gülüyorsun?]" [İsa] cevap verdi [ve dedi ki], "Ben [sana] gülmiyorum, daha ziyade yıldızların hatasına gülüyorum, çünkü bu altı yıldız 64

--- SAYFA 71 ---

Yahuda'nın İncili bu beş savaşıyla birlikte ortalıkta dolaşüyor ve hepsi yaratıklarıyla birlikte yok edilecek." 113 İsa Vaftiz Edilenlerden ve Yahuda'nın Kendisini Yahuda'ya Teslim Etme Eyleminden Bahsediyor İsa'ya şöyle dedi: "Senin adınla vaftiz edilenler ne yapacaklar?" İsa şöyle dedi: "[Size] gerçeği söylüyorum, 114 bu vaftiz [56] . . . benim adımla. . . . bana 0,115. [Ben] sana doğruyu söyleyeyim, 116 Yahuda, Sakla'ya kurban getirenler. . . Tanrı 117 kötü olan her şey. "Ama sen hepsini aşacaksın. 118 Çünkü beni taşıyan adamı feda edeceksin. 119 Zaten boynuzun yükseldi, öfken alevlendi, yıldızın parlak bir şekilde yandı, 120 ve yüreğin 121 [güçlendi.] 122 [57] "[Sana doğrusunu söyleyeyim, 123 son [günlerin] . . . haline gelmek 124 üzölmek 125 hükümdar, 126 çünkü devrilecek. Ve sonra Adem'in büyük neslinin imajı büyütölecek, çünkü cennetten, yerden ve meleklerden önce, ebedi alemlerden gelen o nesil 127 var olacaktır. "Bak sana her şey bildirildi. Gözlerini kaldır ve içindeki buluta, içindeki ışığa ve onun etrafında dönen yıldızlara bak. Yol gösteren yıldız da senin yıldızındır." Başkalaşım Yahuda gözlerini kaldırdı ve ışık bulutunu gördü ve ona girdi. Yerde duranlar bir ses duyduklar 65

--- SAYFA 72 ---

Yahu buluttan geliyor ve şöyle diyor: [58] . . . harika nesil. . . görüntü. . . Ve 129 Sonuç: Yahuda İsa'yı Teslim Ediyor. . . [Şimdi] başrahipleri mırıldanıyordu çünkü [o] 130 dua etmek için misafir odasına 131 girmişti. Fakat bazı alimler, halk tarafından peygamber kabul edildiğinden korkup, namaz esnasında onu yakalamak için orada bulunuyorlardı. Ve Yahuda'nın yanına gelip ona dediler: "Senin burada ne işin var? Sen İsa'nın öğrencisisin." Onlara istekleri doğrultusunda cevap verdi. Ve Yahuda biraz para alıp onu onlara teslim etti. Yahuda'nın İncili 133 66

--- SAYFA 73 ---

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Kurtarıcının Diyalogunda Yahuda Kurtarıcının Diyalogu, metnin başlığından da anlaşılacağı gibi, İsa ve havarilerinin birlikte sohbet ettiğı bir diyalogdur. Kurtarıcı'nın Diyalogu'ndaki tartışma, birçoğı irfan hayatıyla ilgili olan çeşitli farklı temalara odaklanıyor. Bu metin, Nag Hammadi Kodeksi III'ün beşinci risalesi olarak korunmaktadır ve papirüs belgesinin korunma durumu iyi olmasa da, büyük bir kısmı makul bir güven derecesi ile restore edilebilir. Yahuda İncili gibi, Kurtarıcı'nın Diyalogu da muhtemelen MS ikinci yüzyılda yazılmıştır. Ayrıca Yahuda İncili gibi, Kurtarıcı'nın Diyalogu da merkezi olarak Gnostik şeylerle ilgilenir ve metin okuyucuları bilgi aramaya teşvik eder. Usta İsa'nın Kurtarıcı'nın Diyalogu 129'da söylediğı gibi, "Bilen kişi arasın, bulsun ve sevin sin." 67 67

--- SAYFA 74 ---

Kurtarıcı'nın Diyaloğu büyük olasılıkla daha önceki birkaç kaynağa dayanılarak yazılmıştır ve Helmut Koester ve Elaine Pagels, metnin karakterini şekillendirdiğine inandıkları beş kaynak tespit etmektedirler: (1) Usta İsa ile öğrencileri arasında, İsa'nın Thomas İncili'nin bazı bölümlerini hatırlatan sözlerinin yer aldığı bir diyalog (124ff.); (2) bir yaratılış öyküsünün parçası (127-31); (3) kozmolojik özelliklere sahip bilgelik gözlemlerinin bir listesi (133-34); (4) kıyamet görüşünün bir parçası (134-37); ve (5) metnin girişine eklenen Kurtarıcı olarak adlandırılan İsa hakkında bir giriş (120-24). Kurtarıcının Diyaloğu, Kurtarıcı İsa'nın öğrencilere hitap etmesiyle başlar. Şöyle diyor: "Kardeşlerim, artık işimizi bırakıp dinlenmemizin zamanı geldi, çünkü dinlenen sonsuza kadar dinlenecektir" (120). İsa bir övgü duası sunuyor ve ardından metnin ne yazık ki çok sayıda boşluk içeren bir bölümünde öğrencilerine her şeyin sonu hakkında bilgi vermeye devam ediyor. Ortaya çıkan diyalog, İsa ve öğrencilerinin, iç yaşam, ruh ve beden, ışık ve karanlık, yaratılış ve kelime, ateş ve su, dünya ve dünyanın yöneticileri, dolgunluk ve eksiklik, Gnostik metinlerden iyi bilinen tüm yaşam ve ölüm meseleleri dahil olmak üzere bir dizi konuyu keşfetmelerine olanak tanır. Diyalogda, genellikle birçok Gnostik metinde İsa'nın yakın öğrencisi olan Mecdelli Meryem ile özdeşleştirildiği düşünülen öğrenci Meryem, özellikle övgü için seçilmiştir. Üç hikmetli söz söylediğinde, anladığı kabul edilir ve metin şöyle der: "Bu sözü her şeyi anlayan bir kadın olarak söyledi" (139). Kurtarıcı'nın Diyalogunda bilgiye ilişkin araştırmanın amacı kurtuluştur ve İsa, arayanların ve bulanların ruhsal olanı keşfettiklerini açıklar.

--- SAYFA 75 ---

Kurtarıcı'nın Diyaloğu'ndaki Yahuda gerçekliği, içinizde nihai neşeyi getirir. İsa şöyle der: "Size [gerçeği] söylüyorum, bakın, aradığınız ve araştırdığınız şey içinizedir ve o, ruhun gücüne ve gizemine sahiptir, çünkü [ruhtandır]" (128). Kurtarıcı'nın Diyaloğu'nda üç havarinin isimleriyle anılır ve İsa ile yapılan tartışmalarda ortaklar olarak özel ilgi gösterilir. Biri, Meryem, muhtemelen, daha önce de belirtildiği gibi, Meryem İncili'nde, Thomas İncili'nde, Philip İncili'nde, Pistis Sophia'da ve (Yeni Ahit İncilleri bir yana) Maniheist Mezmurlar Kitabında öne çıkan rolü iyi bilinen Magdalalı Meryem ile özdeşleştirilecektir. İkinci bir öğrencinin adı Matta (Maththaios)'tur ve onun Onikiler'in çemberindeki bir öğrenci (Matthaios veya Maththaios), Elçilerin İşleri 1'e göre Yahuda İskariot'un ayrılmasından sonra görevi üstlenen yedek öğrenci (Matthias veya Maththias) veya Thomas Kitabı'nın açılışında Kurtarıcı'nın Yahuda'ya söylediği gizli sözleri kaydeden yazar (Maththaios) olduğu anlaşılabilir. Thomas ya da sadece Matthew adındaki karakterlerden oluşan bir bileşim olabilir. Kurtarıcı'nın Diyaloğu'ndaki üçüncü öğrenci Yahuda'dır. Kurtarıcı'nın Diyaloğu'nun günümüze ulaşan sayfalarında Yahuda'dan en az yirmi kez bahsedilmektedir (125; 127; 129; 131; 132; 134; 135 [iki kez]; 138 [dört kez]; 140; 142; 143; 144; 145; 146 [üç kez]; ayrıca bkz. İsminin mümkün olan restorasyonu, sayfa 128). Kurtarıcı'nın Diyaloğu'ndaki Yahuda, genellikle İsa'nın ikiz kardeşi Yahuda Thomas ile özdeşleştirilir, çünkü Yahuda Thomas aynı zamanda Thomas'ın İncili ve Thomas'ın Kitabı gibi metinlerde İsa'nın sözleriyle de derinden ilgilenir. Dahası, İsa'nın Kurtarıcı'nın Diyaloğu'ndaki sözleri ile Tomas İncili'ndeki sözleri arasındaki paralellikler, bizi mevcut metinde Yahuda'nın Yahuda olarak kabul edildiğini varsaymaya da yönlendirebilir.

--- SAYFA 76 ---

sen de Thomas'sın. Ancak Yahuda İncili'nin yayımlanması, Kurtarıcı'nın Diyalogu'nda önde gelen müritlerden biri olarak yer alan Yahuda'nın Yahuda İskariyot olabileceği ihtimalini artık açık bırakıyor. Kurtarıcı'nın Diyalogu'nda Yahuda, derin meseleleri araştıran bir araştırmacı ve İsa tarafından evreni kavramaya yönlendirilen bir vizyoner olarak işlev görür. Kurtarıcı'nın Diyalogu'nda Yahuda'nın kimliğinden emin olamasak da, Yahuda'nın bu sunumunun büyük bir kısmı genel olarak Yahuda İncili'ndeki Yahuda İskariot tasviriyle tutarlıdır. Bu nedenle, Kurtarıcı'nın Diyalogu'nda Yahuda, Usta İsa'ya can ve ruh ile başlangıçta neyin var olduğu hakkında sorular sorar ve o, "her şeyin [tıpkı] [dünyanın] üzerindeki işaretler gibidir" (129) yorumunu yapar. O da eğilip İsa'yı övüyor. Depremleri, hükümdarları, elbiseleri sorar, yaşamayı, ölmeyi, yolun başlangıcını, nasıl dua edileceğini merak eder. Doğum ve ölüm dünyası ile ilgili tartışmada şunu gözlemliyor: "[Dişinin] amelleri yok olacak. [Sonra] yöneticiler [onların ülkelerine seslenecekler] ve biz de onlar için hazır olacağız" (145). Meryem ve Matta'nın yanı sıra Yahuda'ya da cennet ve yeryüzüne ilişkin bir görüş bahsedilir ve o, yukarıda ve aşağıda olanı görür. Metnin sonuna doğru Yahuda, İsa'yla ruhun nasıl açığa çıktığı, ışığın nasıl açığa çıktığı ve bağışlamanın dünya ve insanların işleri için ne anlama geldiği konusunda hızlı bir fikir alışverişinde bulunur; İsa buna şöyle yanıt verir: "Kim [bilir]? Çünkü Baba'nın [iradesini] yerine getirecek işleri bilen kişinin sorumluluğundadır" (146). Tüm bu örneklerde Yahuda -ister Yahuda Tomas ister Yahuda İskariot olsun- Efendisi İsa'nın değerli bir öğrencisi ve iyi bir arkadaşı olduğunu kanıtlar. 70

--- SAYFA 77 ---

Kurtarıcı'nın Diyalogunda Yahuda KURTARICI'NIN DİYALOGU 1 Kurtarıcı Dinlenmeyi Öğretiyor Kurtarıcı öğrencilerine şöyle dedi: "Artık zaman geldi kardeşler,2 bizim için emeğimizi3 geride bırakıp dinlenmemiz,4 çünkü dinlenen kişi sonsuza kadar dinlenecek. Size söylüyorum, her zaman zamanın üzerine çıkın... [diyorum] size, . . . (Onlardan) korkmayın. Ben (sana) öfke korkutucudur, (ve her kim) öfkeyi körüklüyorsa, (sizden) gelebilir. Kimse öfkeden kaçamadığı için öfke onların üzerinde egemenlik kurar. Ama geldiğimde bir yol açtım ve insanlara seçilmiş ve yalnız olanların,6 [121] Babayı tanıyan ve gerçeğe inananların geçiş yolunu öğrettim. Ve sen övgüler sundun. Baba'yı Övmek "Şimdi övgü sunarken şu şekilde yap: Dinle bizi Baba, çünkü biricik Oğlunu duydun ve onu kendine kabul ettin. 7 Onu birçok [işten] kurtardın. Senin gücün [yenilmez], [çünkü] silahların [yenilmez], 71

--- SAYFA 78 ---

sen de öyle. . . ışık . . . canlı . . . erişilemez. . . [canlı]. [Gerçek] kelime 8 yaşam boyu tövbeyi [getirmiştir] ve bu sizden gelmiştir. Sen yalnız olanların düşüncesi ve yüce dinginliğisin. 9 Seçtiğiniz kişiyi işittiğiniz gibi bizi de dinleyin. Seçilmiş olan sizin fedakarlığınız sayesinde içeri girecek. Sonsuza kadar var olabilmeleri için, yaptıkları iyi işler sayesinde ruhlarını kör vücut uzuvlarından kurtardılar. Amin. Karanlığın Gücünün Üstesinden Gelmek "Sana öğreteceğim. Yıkım anında karanlığın ilk gücü üzerinize gelecek. Korkmayın ve 'Bakın, zamanı geldi' deyin. Ama tek bir asa gördüğünüzde... anlayın ki... böyle bir şeyden... ve yöneticiler... üzerinize gelirler... Gerçekte, korku [karanlığın gücüdür." Yani eğer olacıklardan korkuyorsanız. to come upon you, it will overwhelm you, and not one among them will spare you or show you mercy. Rather, look at [what is] within, since you have mastered every word on earth. This [123] [will] take you up to a [place] where there is no dominion [and no] tyrant. When you . . . you will see those . . . and you will also [hear them. I] tell you, reflection . . . Reflection is . . . [where] truth [is] . . . but they . . . and you . . . truth. This [is . . . in] living [mind]. Therefore . . . and your joy . . . in order that . . . your souls . . . lest the word . . . which they raised . . . and 72

--- SAYFA 79 ---

Kurtarıcı'nın Diyalogunda Yahuda'yı [anlayamadılar]. . . . [İçinizde] olanı ve [dışınızda] olanı bir tek yapın.¹⁰ Elbette, geçiş yeri [124] gözünüzde korkutucudur, ama tereddüt etmeden geçin.¹¹ Derinliği büyüktür, yüksekliği sarsıcıdır. [Tek fikirli olun]. . . ve ateş. . . çiy damlaları. . . tüm güçler. . . Sen. Yapacaklar. . . ve [tüm] güçler. . . Onlar . . . önünde. Sana anlatırım], . . . ruh. . . olur. . . her birinde. . . sen öylesin. . . ve bu. . . uyuma. . . çocuklar. . . Ve sen . . . Sen” Kurtarıcı ve Müritleri İç Yaşamı Tartışıyor

Matta¹² şöyle dedi: “Nasıl . . . ?” 125. Kurtarıcı şöyle dedi: “Eğer içinde olanı [düzenli bir şekilde korumazsanız, işiniz] kalacaktır, ama siz [yapmayacaksınız]. Yahuda¹³ [dedi], “Üstad,¹⁴ bu küçüklerin [içinde bulunan] ruhların işlerini [tümünü anlamak istiyorum. Ne zaman . . . , nerede olacaklar? . . . ruh. . . ?” Üstad [dedi], “. . . onları al. Ölmezler ve helak olmazlar çünkü onlar, arkadaşlarını ve onları kabul edecek kişiyi tanımışlardır. Çünkü gerçek, bilgeleri ve doğruları arar.” Kurtarıcı şöyle dedi: “Bedenin lambası zihindir. [İçinizde olan] siz, yani [ruh]¹⁵ düzende tutulduğu sürece bedenleriniz [aydınlanır]. Kalpleriniz karanlık olduğu sürece, beklediğiniz ışığınız [uzaktır sizden.¹⁶ Ben, ayrılmak üzere olduğum için, aranızda [aranızda] sözümü [almanız için] [sizi kendime] çağırdım. Bak], gönderiyorum”¹⁷’yi [sana] 73

--- SAYFA 80 ---

Kim Arar, Kim Ortaya Çıkarır? Öğrencileri dedi ki: “Üstad, kim arıyor ve kim açığa çıkarıyor?” [Üstad] (onlara) şöyle dedi: “Arayan, [ayrıca] açığa vurur.” Matta (ona tekrar dedi ki: “Usta), ben [seni dinlediğimde] ve konuştuğumda, [konuşan ve] dinleyen kimdir?” [Üstad] dedi ki, “Konuşan da [dinler] ve görebilen de ifşa eder.” Meryem¹⁸ dedi ki: “Usta, bak, ben bir beden giyerken, gözyaşlarım nereden geliyor, kahkahalarım nereden geliyor?” Üstad şöyle dedi: “[Beden] yaptığı işler [ve] yapılması gerekenler yüzünden ağlar. Zihin, ruhun [127] meyveleri¹⁹ yüzünden güler. Karanlıkta [durmayan] [ışığı] göremez.²⁰ Size söylüyorum, ışığı [olmayan] karanlıktır ve karanlıkta [durmayan] ışığı göremez. Yalan [çocukları], ancak, sen ışık yakacaksın ve [eğer] ,²¹ o zaman, [herkesin] sonu ağlayacak ve dişleri gıcırdayacak. Dünyanın Yaratılışı Yahuda şöyle dedi: “Söyleyin (bize), Efendim, [gök ve] yer var olmadan önce ne vardı?”²² Üstad şöyle dedi: “Karanlık ve su vardı ve [su üzerinde] ruh vardı.²³ Ve size [gerçeği] söylüyorum, bakın, aradığınız ve araştırdığınız şey içinizedir ve o, ruhun gücüne ve gizemine sahiptir, çünkü [ruhtandır].²⁴ Kötülük, zihni [sonsuz dek yok etmek için] girdi.”²⁵ 74.

--- SAYFA 81 ---

Kurtarıcı'nın Diyalogunda Yahuda [Matta] şöyle dedi:²⁶ “Üstad, söyle bize, [ruh] nerede yerleşiktir ve gerçek [zihin] nerede ikamet eder?” Üstad şöyle dedi: “İkisi arasında ruhun ateşi ortaya çıktı ve böylece onların içinde [ruh]²⁷ ve gerçek akıl oluştu. [Eğer] biri ruhu yüксеğe yerleştirirse, o zaman [kişi] yücelecektir.” Ara, Bul, Sevin Matta ona sordu [129], “[Gerçek anlamda] anlaşıldığında [gerekli değil mi? 28]?”²⁹ Üstad şöyle dedi: “... sizin [çalışmanızdan] daha faydalıdır. Sizi ve kalplerinizdeki her şeyi [neyi] kendinizden uzaklaştırın. Çünkü kalpleriniz gibi... 30 bir yol [bulabilecek misiniz] Yukarıdaki ve aşağıdaki güçlerin üstesinden gelmek için Ve ben size şunu söylüyorum: Gücü olan [bundan] vazgeçsin ve] tövbe etsin,³¹ ve [bilen] arasın, bulsun ve sevin. Yahuda şöyle dedi: “Bakın, [ben] her şeyin [dünyanın] üzerindeki işaretler gibi olduğunu görüyorum ve bu yüzden bu şekilde oldular.” Sözün Ortaya Çıkışı Üstad şöyle dedi: “Baba dünyayı kurduğunda, onun suyundan bir kısmını [topladı] ve kelime³³ ondan geldi.^[130] O³⁴ pek çok [sıkıntı yaşadı, ama] tüm dünyayı çevreleyen [yıldızların] yolundan daha yüceydi.”³⁵ [Devam etti],³⁶ “[Yukarıda] toplanan su yıldızların ötesindedir ve suyun [ötesinde] büyük bir ateştir. onları bir duvar gibi çevreliyor. İçerideki varlıkların çoğu diğerlerinden ayrıldığında zaman aralıkları [ölçülmeye başlandı].

--- SAYFA 82 ---

Yahuda şöyle "[Söz] yerleştiğinde, [aşağıya baktı.] Babası ona şöyle dedi: 'Git, kendinden bir şey [gönder37] ki, [dünya] kuşaktan kuşağa ve çağdan çağa yokluk içinde kalmasin.' "Böylece kendi kendisinden süt pınarları, bal, yağ, şarap ve güzel meyve pınarları, lezzetli tatlar ve sağlam kökler gönderdi38 ki, toprak kuşaktan kuşağa eksik kalmasin. nesilden nesile ve çağdan çağa. "Söz yukarıdadır... [131] onun güzelliğini gösterdi (ve gösterdi)... Ve dışarıda [büyük bir ışık vardı], onun gibisinden daha parlaktı,39 çünkü o, yukarıdaki ve altındaki [tüm] alemlere hükmeder. Ateşten [Işık] alındı ve yukarıdaki ve aşağıdaki [gökte]40 dağıldı. Yukarıda göklerde ve aşağıda yerde olanlar onlara bağlıdır. Her şey onlara bağlıdır." Yahuda bunu duyduğunda eğildi, dizlerinin üzerine çöktü ve 41 Üstün'ü övdü. Kurtarıcı ve Müritleri Hayatın Yerini Tartışıyorlar Meryem kardeşlerine sordu, "[İnsanlık] Oğlu'na sorduğu [bu] soruları nerede saklayacaksın?"42 Üstat ona şöyle dedi: "Kardeş, bunları kalbinde saklayacak bir yeri [132] olan biri dışında [hiç kimse] bu şeyleri soramaz. Ve böyle bir kişi [dünyayı] terk edebilir ve [yaşam] yerine girebilir ve bu dünyada geri tutulmaz yoksulluğun."43 Matta şöyle dedi: "Üstün, ben kötülüğün olmadığı, yalnızca saf ışığın olduğu o yaşam yerini [görmek istiyorum]." Üstat şöyle cevap verdi: "Birader Matthew, et giydiğin sürece onu göremeyeceksin." 76

--- SAYFA 83 ---

Kurtarıcı Matta'nın Diyaloğunda Yahuda şöyle dedi: "Usta, eğer göremiyorsam, en azından anlamama izin ver." Üstad dedi ki: "Kendini tanıyan herkes44 kendini görmüştür. O kişiye yapılması için verilen her şeyi o kişi yapar. Demek ki böyle bir insan, iyilik bakımından o yere45 [benzer] gelmiştir."46 Deprem Nasıl Sarsar? Yahuda cevap verdi ve şöyle dedi: "Söyle bana, Efendim, dünyayı sallayan bir [deprem] nasıl sallanır?" Usta bir taş alıp eline tuttu. [133] Ona, "Elimde ne tutuyorum?" dedi. O, "[Bu] bir taştır" diye cevap verdi. Onlara şöyle dedi: "[Yeryüzünü] destekleyen, göğü de destekleyen şeydir. Majesteleri'nden bir söz geldiğinde, göğü ve yeri destekleyen şeye gider. Yer hareket etmez. Eğer hareket ederse çöker. Ama yapmaz ki, ilk söz boşa çıkmasin. Söz dünyayı kurdu ve onun içinde yaşadı ve onun kokusunu duydu.47 Size, tüm insanlığın çocuklarına, hareket etmeyen tüm [şeyleri] tanıtıyorum, çünkü siz ondansınız. Sevinçle ve hakikatle konuşanların yüreklerinde yaşıyorsunuz. Söz, insanlar arasında Baba'nın bedeninden gelirse ve onu kabul etmezlerse, o söz yerine geri dönecektir." Anlamaya Gelmek "Mükemmellik işini bilmeyen, hiçbir şey bilmiyor demektir.77

--- SAYFA 84 ---

juda s "Karanlıkta durmayan ışığı göremez.[134] "Ateşin nasıl oluştuğunu [anlamayan], kökenini bilmeden, içinde yanacaktır.48 "Suyu ilk anlamayan, hiçbir şey bilmez. Böyle bir kişinin orada vaftiz edilmesinin ne faydası var? "Esen rüzgârın nasıl oluştuğunu anlamayan, onunla birlikte uçup gider.49 "Bir insanın giydiği bedeninin nasıl geldiğini anlamayan, Oğul'u tanımayan biri, Baba'yı nasıl tanıyacak? "Her şeyin kökenini bilmeyenden her şey gizlidir. Kötülüğün kökenini bilmeyen, ona yabancı değildir. "Nasıl geldiklerini anlamayanlar, nasıl gideceklerini de anlamayacaklardır ve onlar, [kendini yüceltecek] ve alçakgönüllü olacak bu dünyaya yabancı değillerdir." Yahuda, Matta ve Meryem'in Kıyamet Vizyonu Var Yahuda, Matta ve Meryem'i [135] onlara cennetin ve yerin nihai tamamlanışını göstermek için aldı ve [elini] onların üzerine koyduğunda, onlar da bunu [görebileceklerini] umdular. Yahuda yukarıya baktı ve çok yüksek bir bölge gördü ve aşağıdaki uçurum bölgesini gördü. Yahuda Matta'ya şöyle dedi: "Kardeşim, kim bu kadar yükseğe çıkabilir veya aşağıdaki uçuruma inebilir? Çünkü orada büyük bir ateş ve büyük bir dehşet var." 78

--- SAYFA 85 ---

Kurtarıcı'nın Diyalogunda Yahuda O anda yükseklerden bir söz⁵⁰ duyuldu. Yahuda orada dururken, sözün nasıl indiğini gördü. "Neden aşağı indin?" diye sordu. İnsanlık Oğlu onları selamladı ve onlara şöyle dedi: "Bir güçten gelen bir tohum eksikti ve yerin derinliklerine indi. Hazretleri onu hatırladı ve ona (kelimeyi) gönderdi. Söz, tohumu Hazreti Hazretleri'nin huzuruna çıkardı ki, ilk söz kaybolmasın."⁵¹ Müritleri, onlara söylediği her şeye hayret ettiler ve hepsini imanla kabul ettiler. Ve artık kötülüğe göz kulak olmanın gerekmediğini anladılar. Sonra öğrencilerine şöyle dedi: "İyi olanın, görünür bir gök gürültüsü ve şimşek gibi ışığa yükseleceğini size söylememiş miydim?" Bütün öğrencileri onu övdü ve dediler ki, "Üstün, sen buraya gelmeden önce seni övecek kim vardı, çünkü tüm övgüler sana aitti? Veya [seni] kutsayacak kim vardı, çünkü tüm bereket senden geliyor?" Onlar orada dururken, iki ruhun yanlarında tek bir can getirdiğini gördü ve büyük bir şimşek çaktı. İnsanlık Evladı'ndan, "Onlara elbiselerini verin" diye bir söz geldi ve küçükler büyükler gibi oldu. Onlar, kaldırılanlar gibiydi; [137] Aralarında [hiçbir ayırım yoktu].⁵² Onun [söylediği sözler] müritleri ikna etti. Meryem Vizyon Hakkında Soruyor Meryem ona şöyle dedi: "Bak, ben, insanları [etkileyen] kötülüğü, daha başlangıçtan itibaren, birbirleriyle birlikte yaşamaya başladıklarında görüyorum." 79

--- SAYFA 86 ---

Üstad [ona] şöyle dedi: "Onları gördüğünde çok şey [anlıyorsun]; onlar [orada kalmayacaklar.] Ama ebediyen var olanı gördüğünde, bu büyük vizyondur." Hepsî ona, "Bize açıkla" dediler. Onlara şöyle dedi: "Onu nasıl görmek istersiniz, geçici bir görüntüde mi, yoksa ebedi bir görüntüde mi?" Şöyle devam etti, "[Benden] sonra gelebilecek olanı kurtarmak için elinizden geleni yapın ve onu arayın ve onun aracılığıyla konuşun ki, aradığınız her şey sizinle uyum içinde olsun. Çünkü ben size, gerçekten yaşayan Tanrı'nın sizin içinizde, [138] [sizin de olduğunuz gibi] Tanrı'nın içinde olduğunu [söyleiyorum]."⁵³ Yahuda Dünyanın Hükümdarları ve Giysiler Hakkında Soruyor Yahuda, "Gerçekten [her şeyi öğrenmeyi] istiyorum" dedi. [Üstad] ona şöyle dedi: "Yaşayan [Tanrı], tüm bu eksiklik [bölgesinde] yaşamaz"⁵⁴. Yahuda [sordu], "[Bizi kim yönetecek?]" Üstad şöyle cevap verdi: "(Bakın, geriye kalanların arasında var olan her şey var. Siz onlara [yönetirsiniz].)" Yahuda, "Ama bakın, yöneticiler⁵⁵ üzerimizdedir, bu yüzden bizi yönetecekler" dedi. Üstad cevap verdi: "Onlara siz hükmedeceksiniz. Kıskançlığı kendinizden kaldırdığınızda, üzerinize ışık girecek ve gelin odasına gireceksiniz."⁵⁶ Yahuda, "Giysilerimiz bize nasıl getirilecek?" diye sordu. Üstad cevap verdi: "Onları size sağlayacak bazıları var ve [onları] alacak başkaları var[139] ve onlar size giysilerinizi [verecekler. Çünkü o yere kim ulaşabilir? Bu çok [korkutucu.] Ama bu insanlara yaşam giysileri verildi 80

--- SAYFA 87 ---

Kurtarıcı'nın Diyalogunda Yahuda çünkü onlar gidecekleri yolu biliyorlar.⁵⁷ Aslında benim için oraya ulaşmak bile zor."⁵⁸ Meryem Bilgelik Sözleri Söyledi Meryem şöyle dedi: "Öyleyse, her günün kötülüğü <yeterlidir>.⁵⁹ İşçiler yiyeceklerini hak ederler.⁶⁰ Müritler öğretmenlerine benzerler." 61 Bu sözü her şeyi anlayan bir kadın olarak söylemişti.⁶² Müritler Doluluk ve Eksiklik, Yaşam ve Ölüm Hakkında Soruyorlar Öğrenciler ona, "Doluluk nedir, eksiklik nedir?" Onlara şöyle cevap verdi: "Siz tokluktansınız, noksanlık yerindesiniz. Ve bak, onun ışığı üzerime yağdı." Matthew sordu, "Söyleyin bana Üstad, ölümler nasıl ölür ve yaşayanlar nasıl yaşar?" (140) Üstad şöyle dedi: "Bana, senden başka gözün görmediği ve benim duymadığım bir söz sordun. 63 Ama sana derim ki, insanı harekete geçiren şey elinden kayıp gittiğinde, o kişiye ölü denilecek; diri, ölüyü terk ettiğinde ise ona diri denilecek." Yahuda sordu, "Peki neden bazıları ölüyor ve bazıları yaşıyor?" Üstad dedi ki: "Haktan olan ölmez. Kadından ne varsa ölür."⁶⁴ 81

--- SAYFA 88 ---

Meryem şöyle sordu: "Söyle bana, Üstad, neden bu yere geldim, kazanmak için mi yoksa kaybetmek için mi?"⁶⁵ Üstat şöyle cevap verdi: "Sen ifşa edenin bolluğunu gösteriyorsun." Meryem ona şunu sordu: "Üstad, o halde terkedilmiş veya hakikatin olmadığı bir yer var mıdır?" Üstad, "Benim olmadığım yer" dedi. Meryem şöyle dedi: "Efendim, sen muhteşemsin, muhteşemsin[141] ve [seni] tanımayanlar için [yok edici bir ateş gibisin]." Matta şunu sordu: "Neden hemen dinlenmeye çekilmiyoruz?"⁶⁶ Üstün, "Bu yükleri arkanızda bıraktığınız zaman" dedi. Matthew şunu sordu: "Küçükler büyüklerle nasıl birleşir?" Üstad, "Sana eşlik edemeyecek olanı arkanda bıraktığında" dedi, o zaman dinleneceksin. Meryem, Yahuda ve Diğer Öğrenciler Usta ile Gerçek Hayatı Tartışıyorlar Meryem şöyle dedi: "Her şeyi olduğu gibi anlamak istiyorum." Üstad dedi ki: "Kim hayatı ararsa, bu onun zenginliğidir. Çünkü"⁶⁸ Dünyanın geri kalan kısmı batıldır, altını ve gümüşü aldaticıdır. Öğrencileri ona, "İşimizin mükemmel olması için ne yapmalıyız?" diye sordular. Üstad onlara şöyle dedi: "Her durumda hazır olun. Ne mutlu, [mücadeleyi] bulan ve mücadeleyi gözleriyle görenlere! Onlar öldürmediler ve öldürülmediler, ancak galip geldiler." Yahuda sordu: "Söyleyin bana Üstad, yolun başlangıcı nedir?"⁶⁹ 82

--- SAYFA 89 ---

Kurtarıcı'nın Diyalogunda Yahuda şöyle dedi: "Sevgi ve iyilik. Eğer yöneticiler arasında bunlardan biri olsaydı, kötülük asla olmazdı." Matthew şöyle dedi: "Usta, evrenin sonundan hiçbir zorlukla karşılaşmadan bahsettin." Üstad dedi ki: "Sana söylediğim her şeyi anladın ve imanla kabul ettin. Eğer biliyorsan onlar senindir. Bilmiyorsan senin değildir." Ona "Nereye gidiyoruz?" diye sordular. Üstad, "Ulaşabildiğiniz yerde durun" dedi. Mary sordu: "Bu şekilde kurulan her şey görünür mü?" Üstad, "Size söyledim, görebilen ifşa eder" dedi. On iki öğrencisi ona şunu sordu: "Öğretmenim, sükunetle... bize öğret..." Üstad şöyle dedi: "Eğer sana söylediğim her şeyi [anladıysan], sen de [ölümsüz olacaksın, çünkü] her şey."⁷⁰ Meryem şöyle dedi: "Üstad'la gerçeğin gizemi hakkında [konuşacağımı] söyleyen tek bir şey var. Biz bunda duruyoruz ve bunda dünyevi olanlara görünüyoruz." Yahuda Matta'ya şöyle dedi: "[Bedenin] çürümesini bıraktığımızda ne tür giysiler giymemiz gerektiğini anlamak istiyoruz." Üstat şöyle dedi: "Yöneticilerin ve idarecilerin⁷¹ yalnızca bir süreliğine verilen ve uzun ömürlü olmayan giysileri vardır. Ancak siz, hakikatin çocukları olarak, yalnızca bir süreliğine dayanan bu giysileri giymemelisiniz. Aksine, size söylüyorum, giysilerinizi çıkardığınızda kutsanacaksınız. Çünkü dışsal olanı [bir kenara bırakmak] büyük bir şey değildir."⁷² . . .⁷³ dedi ki, "Konuşuyor muyum ve alıyor muyum....?"⁸³

--- SAYFA 90 ---

Yahuda gibi Üstat şöyle dedi: "Evet, Babanı [düşünceli bir şekilde] [kabul eden kişi]."⁷⁴ Meryem Üstad'a Hardal Tohumu Hakkında Sorular Veriyor ve Yahuda Dua Hakkında Soruyor Meryem şöyle sordu: "Hardal tohumu [ne tür] bir şeydir? ⁷⁵ Gökten mi yoksa yerden mi?" Üstat şöyle dedi: "Baba dünyayı kendisi için kurduğunda, birçok şeyi her şeyin Anası'na bıraktı.⁷⁶ Bu yüzden eker ve çalışır."⁷⁷ Yahuda şöyle dedi: "Bunu bize gerçeğin bilincinde olarak söyledin. Dua ettiğimizde nasıl dua etmeliyiz?" Üstad, "Kadının bulunmadığı yerde namaz kılın" dedi. Matta şöyle diyor: "O bize, kadının bulunmadığı yerde dua edin, yani kadının işlerini yok edin⁷⁸, başka bir doğum şekli olduğu için⁷⁹ değil, [doğurmayı] bırakmaları gerektiği için⁷⁹ diyor." Meryem, "Hiç yok olmayacaklar mı?" dedi. Üstad dedi ki: "[Biliyorsanız] onlar [bir kez daha] yok olacaklar, [145] ve [buradaki dışının işleri de yok edilecek]."⁸⁰ Yahuda [Matta'ya] şöyle dedi: "[Dışının] işleri yok olacak. [O zaman] yöneticiler [onların ülkelerini çağırarak] ve biz onlar için hazır olacağız." Üstad şöyle dedi: "Seni kabul edenleri görecekler mi ve görecekler mi? Bak, gerçek bir söz⁸¹ Baba'dan bir şimşek çakmasıyla uçuruma sessizce geliyor ve verimlidir.⁸² Bunu görüyorlar mı, yoksa üstesinden mi geliyorlar? Hayır, sen daha iyi biliyorsun [84

--- SAYFA 91 ---

Kurtarıcı Yolunun Diyalogunda Yahuda bunu [ne melek] ne de otorite [bilir]. Bu Baba ve Oğul'un yoludur, çünkü ikisi birdir. Ve bildiğin yoldan gideceksin. Yöneticiler büyük olsalar bile ona ulaşamazlar. Size [gerçeği] söylüyorum, benim için ona ulaşmak bile çok zor.”83 [146] [Meryem], [Usta'ya] sordu: “Eğer eserler [yok edilirse, bir eseri gerçekte ne yok eder?] [Üstad dedi ki], “Biliyorsunuz ki, onu yok ettiğimde, insanlar kendi yerlerine gidecekler.” Yahuda, “Ruh nasıl açığa çıkıyor?” dedi. Üstad, “Kılıç nasıl [açıklanıyor]?” dedi. Yahuda, “Işık nasıl açığa çıkıyor?” dedi. Üstad şöyle dedi: “Kendisi aracılığıyla ebediyen [açıklanır].” Yahuda şöyle sordu: “Kim kimin işlerini affeder? İşler mi dünyayı affeder, yoksa dünya mı işleri affeder?” Üstat [cevap verdi], “Kim [bilir]? Çünkü bu, Baba'nın [iradesini] yerine getirecek işleri bilen kişinin sorumluluğundadır. Sonuç “Size gelince, kendinizi [öfkeden] ve kıskançlıktan kurtarmak için çok çalışın ve [işlerinizden] kendinizi mahrum etmeyin ve [147] . . . 84 sitem etmeyin. . . . Çünkü [size] söylüyorum, . . . sonsuza kadar size söylüyorum ki, ruhlarınızı ve ruhlarınızı hataya düşürmeyesiniz.”85 Kurtarıcı'nın [Diyalogu] 85

--- SAYFA 92 [Görsel / Boş] ---**--- SAYFA 93 ---**

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Büyük Gücümüz Kavramında İsimsiz Takipçi Nag Hammadi kütüphanesinin Kodeks VI'sının dördüncü risalesi, Büyük Gücümüzün Kavramı başlıklı bir metindir. Metnin oluşturulma tarihi bilinmemekle birlikte, belgenin mevcut haliyle dördüncü yüzyıla ait bir tarih önerilmiş olup, bazı bölümlerin daha önce, belki de ikinci yüzyılda yazılmış olması muhtemeldir. Büyük Gücümüz Kavramı, kurtuluş tarihinin kıyametvari bir anlatımını sunar ve metinde, büyük Güç olarak adlandırılan en yüksek Tanrı, ruh ve bilgi sahibi insanların, insanlık tarihinin büyük çağları boyunca nasıl başa çıktıklarının öyküsünü anlatır. En yüksek Tanrı'nın "büyük Güç" olarak adlandırılması, birinci yüzyılda arkadaşı Helena ile birlikte dolaşan Samiriyeli irfan öğretmeni Simon Magus'u tartışan metinler de dahil olmak üzere diğer kaynaklardan bilinmektedir.

--- SAYFA 94 ---

Yahuda'yı çağırdı ve kendisinin ilahi büyük Gücün tezahürü olduğunu ilan etti (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 8:9-25). Büyük Gücümüz Kavramı, Büyük Güç'ün, metni okuyanları, dünyadaki mevcut durumu anlamak ve geleceğe yönelik bir umut vizyonunu benimsemek için tarihin ve insan doğasının gerçeklerini keşfetmeye teşvik etmesiyle açılıyor: Giden şeyin nasıl olduğunu öğrenin, canlı olanın nasıl var olacağını bilebilirsiniz. Ve bunu nasıl tanıyacağınızı ve bu aeonun neye benzediğini, doğasının ne olduğunu ve nasıl ortaya çıktığını bilin. [Neden] [doğanızın] ne olacağını veya nasıl var olduğunuzu sormuyorsunuz? (36-37) Büyük Güç daha sonra insanlık tarihinin bir dizi çağdan geçtiğini tasvir eder ve gelecekte başka bir zaman dilimiyle birlikte iki aeonun gerçekleştiği belirtilir: (1) yaratılıştan büyük tufana kadar uzanan beden çağı, bu süre zarfında Yahudi Kutsal Yazılarının yaratıcı Tanrısı olan "bedenin babası" hüküm verir; (2) Tufan zamanından günümüze kadar uzanan ruhun çağı; bu süre zarfında, büyük Gücü bilen vahiy veren kişi ortaya çıkar ve kudretli şeyler yapar, ancak bu dünyanın yöneticileri tarafından zulme uğrar; ve (3) ruhların özgürleşeceği ve bilgili insanların kaderlerinin belirleneceği, henüz gelmemiş bir güzellik dönemi olan ruh çağı. Büyük Gücümüz Kavramı'nda İsa'dan ismiyle bahsedilmiyor, Yahuda İskariyot'tan da bahsedilmiyor, ancak ruh çağındaki olayların tanımında her ikisinden de bahsediliyor. Açıklayıcının açıkça 88 olduğu düşünülüyor

--- SAYFA 95 ---

Büyük Gücümüz Kavramında İsimsiz Takipçi Büyük Güce kendini adanmış, benzetmelerle konuşan ve gelecek çağı ilan eden bir adam olduğu söylenen, ancak şimdiki çağın yöneticilerinin karşı çıktığı, böylece ölüm diyarına inen, ancak bir kez daha hayata yükselen İsa. Vahiy verenin kariyerinin bir parçası olarak metin, takipçilerinden birinin -yani Yahuda'nın- onu nasıl dünyanın baş hükümdarları olan yöneticilere teslim ettiğini anlatır (41). Yeni Ahit İncilleri ve Yahuda İncili'nde olduğu gibi, Büyük Gücümüz Kavramı'nda da Yunanca paradidonai fiilinin bir şekli kullanılarak İsa'nın bu takipçisinin eyleminin mahiyeti anlatılmakta ve "o kişinin ruhunda bir ateş yandı" ifadesi, Yahuda İncili'nin (56) sonuna doğru Yahuda'nın tutkusunu anlatan dizelere, özellikle de İsa'nın Yahuda'ya "Öfkenin alevlendi" dediği cümleye benzetilmektedir. yukarı." Büyük Gücümüz Kavramı'nda İsa'nın bu takipçisine kısa bir atıf yapılmasının anlamı, takipçisi onu teslim edene ve böylece onu tanımlayana kadar İsa'nın dünyada tanınmadığıdır. Yahuda'nın, adı belirtilmese de, yöneticiler (arkonlar) tarafından tanındığı söylenir ve metinde tartışılan çağın yöneticileri, bedenin babası olan yaratıcı Tanrı'nın uşaklarıdır. Bu nedenle, yeraltı dünyasının hükümdarıyla ittifak kuran şeytani güçler de dahil olmak üzere tüm güçlerin, hain eylemlerini gerçekleştirmek için Yahuda'nın kişiliğini kullandığı ya da onunla işbirliği yaptığı ima ediliyor. Metin, bu yetkilerin kendi başlarına yargı getirdiği sonucuna varıyor. Büyük Gücümüz Kavramı, Yahuda'yı özellikle kendi üzerlerine kınama getirenler arasında saymaz ve metin onu mutlaka kişisel bir hata yapmakla suçlamaz. Ancak ileride göreceğimiz gibi, diğer metinler Yahuda'nın yaptığı şeyden dolayı nasıl kınandığını ve cezalandırıldığını ayrıntılı olarak anlatmaktan mutluluk duyar. 89

--- SAYFA 96 ---

Büyük Gücümüzün Kavramı, okunması ve anlaşılması zor bir belgedir ve anlatısı zor ifadeler, belirsiz formülasyonlar ve veciz ifadelerle doludur. Yahuda, Büyük Gücümüz Kavramı'nda hiçbir şekilde önemli bir oyuncu değildir, ancak metinde İsa'nın isimsiz bir takipçisi olarak, bu dünyadaki vahiy misyonuna karşı çıkma çabalarında (görünüşe göre nafile çabalar) kozmik güçler adına hareket etmesi sağlanmıştır. BÜYÜK GÜCÜMÜZÜN KAVRAMI 1 Entelektüel Algı 2 Büyük Güç Kavramı Büyük Gücü Bilen Kurtarılacak Büyük Gücümüzü3 bilen herkes görünmez hale gelecektir. Ateş böyle bir insanı yok edemez ama arındırır. Ve sahip olduğun her şeyi yok edecek. Yedi günden yüz yirmi yaşına kadar benim formumun görüldüğü herkes kurtarılabilecektir.6 Kaybolan her şeyi ve büyük Gücümüzün harflerini7 bir araya getirmek için bu yükümlülükler onlara verilmiştir, öyle ki, büyük Güç sizin adınızı bizim parlak ışığımıza yazsın ve başkalarının düşüncelerine ve eylemlerine bir son versin. Sonra bunlar temizlenebilir, dağıtılabılır, yok edilebilir ve kimsenin göremeyeceği bir yerde bir araya getirilebilir. Beni göreceksiniz ve büyük Gücümüzün huzurunda meskenlerinizi hazırlayacaksınız. 90

--- SAYFA 97 ---

Büyük Gücümüz Kavramında İsimsiz Takipçi Giden şeyin nasıl olduğunu öğrenin, böylece canlı olanın <nasıl> olacağını bilebilirsiniz. Ve bunu nasıl tanıyacağınızı ve bu zamanın neye benzediğini,[37] doğasının ne olduğunu ve nasıl ortaya çıktığını bilin. [Neden] [doğanızın] ne olacağını veya nasıl var olduğunuzu sormuyorsunuz? Başlangıçta Su ve Ruh Vardır Bu suyun ne kadar büyük olduğunu, akıl almaz derecede ölçülemez olduğunu düşünün. Onun bir başlangıcı yoktur; sonu yoktur. Toprağı destekler ve tanrıların ve meleklerin olduğu havaya üfler. Bütün bunların üzerinde yüce olanda korku ve nur vardır ve benim harflerim onda görülmektedir.8 Ben onları bedenin yaratılışına hizmet olarak verdim. Çünkü hiç kimse o olmadan ayakta duramaz ve sonsuzluk da o olmadan yaşayamaz. Kişi içinde olana sahiptir ve saf bir şekilde düşünür. Ruh'a bakın ve onun nereden geldiğini anlayın. Ruh, insanlara her gün ondan hayat alabilmeleri için verildi. İçinde hayat vardır ve herkese verir. Sonra karanlık ve yeraltı dünyası ateşi aldı. O, benim olanı kendisinden serbest bırakacaktır. Gözleri ışığa dayanamadı. Birinci Çağ, Beden Çağı Başlıyor Rüzgarlar ve sular hareket etti. 38 Geri kalanı da tüm yaratılış dönemiyle birlikte var oldu. 91

--- SAYFA 98 ---

Yahuda Derinlerden ateş geldi. Güç, güçlerin ortasında ortaya çıktı. Güçler imajımı görmek istiyordu. Ruh onun bir kopyası oldu. Bu ortaya çıktı. Bunun nasıl bir şey olduğuna dikkat edin, var olmadan önce görülemezdi.¹¹ Bedenin sonsuzluğu dev bedenlerde meydana geldiğinden, onlara yaratılıştan uzun süreler verildi.¹² Bedene girdikten sonra bozulduklarında, etin babası,¹³ su, hükmü verdi. Meleklerle boyun eğen bedenin babası, dindar ve değerli Nuh'u bulduğunda, Nuh yüz yirmi yıl boyunca dindarlık mesajını duyurdu ama kimse onu dinlemedi. Bunun üzerine tahtadan bir gemi yaptı ve bulduğu herkes içeri girdi. Sonra tufan geldi,[39] ve Nuh ile oğulları kurtuldu.¹⁴ Eğer bir insanın girebileceği bir gemi olmasaydı, tufan suyu gelmezdi. Böylece tanrıları, melekleri, güçleri, hepsinin heybetini ve lüks yaşam tarzını, onları o çağın dışına taşıyarak ve kalıcı yerlerde bir hayat sağlayarak kurtarmayı düşünmüş ve planlamıştı. Bedenin¹⁵ yargısı sona erdi. Yalnızca Gücün çalışması istikrarlı kaldı. İkinci Çağ, Ruhun Çağı, Sonrası Ruhun sonsuzluğudur. Önemsizdir, bedenlerle, ruh kavramlarıyla ve kirliliklerle iç içe geçmiştir. Yaradılışın ilk kirlenmesi güç kazandı. 92

--- SAYFA 99 ---

Büyük Gücümüz Kavramında İsimsiz Takipçi Her türlü şeyi üretti; pek çok gazap, kızgınlık, kıskançlık, kıskançlık, nefret, iftira, aşağılama ve savaş, yalan ve kötü öğütler, acılar ve zevkler, rezaletler ve kirlilikler, hileler ve hastalıklar ve keyfi olarak verilen adaletsiz hükümler. Hâlâ uyuyorsun [40] ve rüyalar görüyorsun. Uyanın, geri gelin, tadın ve hakikat yemeğini yiyin. Hayat sözünü ve suyunu ulaşılabilir kılın.¹⁶ Kötü şehvet ve arzulardan, olduğunuzdan sapan her şeyden kaçının.¹⁷ Bunlar, sağlıksız kötü huylardır. Ateşin anasının Gücü yoktu. Ruha ve ülkeye ateş gönderdi ve tüketen öfkesi¹⁸ sona erinceye kadar oradaki bütün meskenleri yaktı. Yakacak başka bir şey bulamayınca kendini tüketecek. Ateş, cisimsizleşecek ve tüm kötü şeyler de dahil olmak üzere her şeyi arındırıcaya kadar maddeyi yakacak. Yakacak başka bir şey bulamayınca, kendini tüketene kadar kendi kendine dönecek.¹⁹ Vahiy Veren Dünyaya Geliyor ve Bir Takipçi Onu Teslim Ediyor Sonra ruhun bu döneminde büyük Gücü bilen insan gelecek.²⁰ O onu alacak ve beni tanıyacak. Yapılan işin annesinin sütünden içecek. O, benzetmelerle konuşacak ve tıpkı bedeninin ilk döneminde Nuh'a²¹ söylediği gibi, gelecek olan dönemi duyuracak.[41] Sözlerini söylerken yetmiş iki dilde konuştu.²² Sözleriyle göklerin kapılarını açtı. Yeraltı dünyasının hükümdarını utandırdı²³, ölüleri diriltti ve yeraltı dünyasının hükümdarının egemenliğini yok etti.²⁴ 93

--- SAYFA 100 ---

Sonra büyük bir kargaşa çıktı. Hükümdarlar öfkeyle ona karşı ayaklandılar ve onu yeraltı dünyasının hükümdarına teslim etmek istediler. Onun takipçilerinden birini tanıyorlardı²⁵ ve o kişinin ruhunda bir ateş yanıyordu.²⁶ Kimse onun kim olduğunu bilmediği için onu teslim etti²⁷. Bunu yaptılar, onu yakaladılar ama kendi başlarına hüküm verdiler. ²⁸Onu yeraltı dünyasının hükümdarına teslim ettiler.²⁹Onu Sasabek ve Berott'a teslim ettiler.³⁰ O da aşağı inip onların yanıldığını kanıtlamaya hazırlandı. Açığa Çıkarın, Arhontlara Karşı Zafer Kazanın ve Yükselir Sonra yeraltı dünyasının hükümdarı onu aldı, [42] ama etinin ele geçirilip arkonlara gösterilemeyecek kadar olduğunu keşfetti. "Bu kim? Bu nedir?"³¹ O'nun sözü³² sonsuzluk yasasını ortadan kaldırmıştır.³³ O, Yaşam Gücünün sözündendir. O, yöneticilerin emirlerinden daha güçlüydü ve onlar, eylemleriyle ona hükmedemiyorlardı. Yöneticiler ne olduğunu öğrenmek için aradılar. Bunun kendi ölümlerinin işareti ve çağın değişim anı olduğunu bilmiyorlardı. Gündüz güneş battı ve gün karardı.³⁴ Cinler sarsılmıştı. Bundan sonra yükselirken görünecektir. Gelecek çağın işareti görünür hale gelecek ve çağlar yok olacak. Kendileriyle konuşulanları ve kendilerine açıklanacakları anlayanlara ne mutlu. Ne mutlu onlara, çünkü gerçeği anlayacaklar: göklerde huzur buldunuz. 94

--- SAYFA 101 ---

Büyük Gücümüz Kavramında İsimsiz Takipçi Birçok kişi Vahiy'i takip eder ve O'nun sözlerini kaydeder. Sonra birçokları onu takip edecek ve doğdukları bölgelerde emek verecekler. [43] Gidip diledikleri gibi O'nun sözlerini yazacaklar.³⁵ Bu çağların geçip gittiğini görün. Aeon'un çözünen suyu ne kadar büyük? Aeonların boyutları nelerdir? İnsanlar kendilerini nasıl hazırlayacak, nasıl yerleşecek, çağlar boyu nasıl yıkılmaz hale gelecek? İlk başta, vaazını verdikten sonra, birincisiyle birlikte ikinci çağı da ilan eder. İlk çağ, zamanın geçmesiyle birlikte yok olmak zorundadır. O, ilk çağda, yok oluncaya kadar orada dolaşıp vakit geçirdi ve yüz yirmi yıl boyunca vaaz verdi.³⁶ Bu, büyük saygı duyulan mükemmel sayıdır.³⁷ O, batının sınırını ıssıılaştırdı ve doğuyu yok etti. Tohumunuz ve büyük sözümüzü³⁸ ve onun duyurusunu takip etmek isteyenler < . . . >. Arhontlar Sözün İlk Ortaya Çıktığı Yere Saldırır Sonra hükümdarların öfkesi alevlenir. Dağılmalarından utandılar. Hayata kızdılar ve öfkelenildiler. Şehirler devrildi; dağlar çözüldü. Hükümdar, batının [44] hükümdarlarıyla birlikte doğuya, sözün ilk ortaya çıktığı yere geldi.³⁹ 95

--- SAYFA 102 ---

Yahuda O zaman yer sarsıldı ve şehirler sarsıldı. 40 Kuşlar ölümlerini yediler ve doydular. 41 Yer ve dünya yas tuttu. Onlar ıssızdılar. Zamanlar tamamlanınca, sözün sonuna kadar kötülük büyük ölçüde arttı. Sonra batının hükümdarı ortaya çıktı.⁴² Doğudan harekete geçecek ve insanlara kötülüğünü öğretecek. O, sahte bilgeliği sevdiği için⁴³ gerçek bilgiğe ait sözlerle ilgili tüm öğretileri ortadan kaldırmak istiyor.⁴⁴ Kötülüğü içeri sokmak ve saygınlık kisvesine bürünmek amacıyla elini eski olana karşı kaldırdı. Bunu yapamadı çünkü kıyafetleri son derece kirliydi. Sonra sinirlendi ve ortaya çıktı. Yukarı çıkıp o yere geçmek istiyordu. O an geldi ve yaklaştı. Yönetmelikleri değiştiriyor. Taklitçi Yeryüzüne Hükümdar Olur ve İnsanları Yoldan Çıkarır. Sonra sıra geldi, çocuk büyüdü. Olgunluğa ulaştığında,[45] yöneticiler o kişiye taklitçiyi⁴⁵ gönderdiler, böylece büyük Gücümüzü tanıyabilsinler. O'nun kendileri için bir alâmet göstermesini beklediler ve büyük alâmetler yaptı.⁴⁷ O⁴⁸ bütün yeryüzüne ve gök altındakilerin hepsine hükmetti. Tahtını dünyanın öbür ucuna kurdu. "Seni dünyanın Tanrısı yapacağım" deniyor. İşaretler ve harikalar yapacak. İnsanlar benden yüz çevirecek ve sapıklığa düşecekler. 96

--- SAYFA 103 ---

Büyük Gücümüz Kavramında İsimsiz Takipçi Taklitçiye uyanlar, sünneti tanıtacaklardır. Gerçek ehli olan sünnetsizlere hükmü verecektir. Çünkü önceden birçok vaiz göndermişti ve onlar onun adına vaaz vermişlerdi. Kıyamet İşaretleri Göründükçe Ruhlar Arınıyor Dünyanın krallığı için belirlenen süreyi tamamladığında, ruhların arınması gerçekleşecek, çünkü kötülük senden daha güçlü hale geldi. Güçler titreyecek. Bütün denizler kuruyacak. Gök, çiy indirmeyecek. Kaynaklar artık su vermeyecek. Nehirler artık kaynaklarına geri akmayacak[46]. Yeryüzündeki pınarların suları akıp gidecek.⁴⁹ Derinlikler açığa çıkacak ve açıkta kalacak. Yıldızlar genişleyecek ve güneş parlamayı bırakacak.⁵⁰ Beni tanıyan herkesle birlikte çekileceğim. Onları yakalayacak ne etten bir varlığın, ne de ateşin baştan çıkarıcılığının olduğu ölçülemez bir ışığa girecekler. Özgür ve kutsal olacaklar ve kimse onları aşağı çekemeyecek. Ben onları elimle koruyorum ve onların ateşin dokunamayacağı kutsal elbiseleri var. Sonra karanlık, rüzgar ve göz açıp kapayıncaya kadar kısa bir an gelir. Sonra her şeyi yok etmeye gelecek. Temizleninceye kadar azap göreceklardır. 97

--- SAYFA 104 ---

Yahuda Onlara iktidar olmaları için tanınan süre 1468 yıldır.⁵¹ Ateş her şeyi tükettiğinde ve yakacak başka bir şey bulamayınca kendi kendine sönecektir.⁵² Sonra [ikinci] güç olan [47] [ateş hükmü] tamamlanacaktır. Üçüncü Çağ, Ruhun Çağı, Bir Sonsuz Güzelliktir Sonra merhamet gelecektir. . . Sophia aracılığıyla. . . Gökler uçuruma kadar çökecek. Maddenin çocukları yok olacak. O andan itibaren onlar var olmayacak. O zaman, bütün güçlerin üstünde, ölçülemez, evrensel olan Kudret'in nuruyla kutsal ruhlar zuhur edecektir. Bu ben ve beni tanıyan herkes. Güzellik çağında, evlilik çağında olacaklar⁵³ ve Ayasofya aracılığıyla süslenecekler. Anlaşılmaz bir tevhid içinde bulunanı hamd ettikten sonra, içlerindeki⁵⁵ iradedden dolayı onu seyrederekler⁵⁴. Hepsi onun ışığında yansımalar olarak var oldular. Hepsi parladı ve onun huzurunda huzur buldular. Birlik içinde olan, azap çeken ruhları serbest bırakır ve onlar saflık içinde yaşamaya başlarlar. Kutsalları görecekler ve onlara şöyle seslenecekler: "Bize merhamet et, her güçten üstün olan güçtür."⁵⁶ Çünkü [48] . . . var olan kötülüğün içinde. . . ona göre gözleri. 98

--- SAYFA 105 ---

Büyük Gücümüz Kavramında İsimsiz Takipçi [Onlar] bizi aramadıkları için onu aramıyorlar ve bize inanmıyorlar. Hükümdarların yaratılışına ve diğer yaratılış yöneticilerine uygun hareket etmişlerdir. Yasayı koyan yöneticilerin yaratılışında da bedensel kökenimize uygun davrandık. Ama yine de değişmez bir çağda yaşamaya gelenler biziz.⁵⁷ Büyük Gücümüz Kavramı 99

--- SAYFA 106 [Görsel / Boş] ---

--- SAYFA 107 ---

BEŞİNCİ BÖLÜM "Haç'ın Yuvarlak Dansı"ndaki Hain "Haç'ın Yuvarlak Dansı" ya da "İsa'nın İlahisi" Yuhanna'nın Elçilerinin İşleri'nde yer alan bir şarkıdır ve İsa'nın çarpmıha gerilmeden önce bu şarkıyı ve beraberindeki dansı öğrencilerine öğrettiği söylenmektedir. Bu sevimli, mistik ilahi edebiyatta ve sinemada kullanılmış ve Gustav Holst bunu İsa'nın İlahisi'nde müziğe uyarlamıştır. "Haç'ın Yuvarlak Dansı"nda İsa ilahinin ayetlerini söyler ve havariler İsa'nın etrafında daire şeklinde dans ederken antifonal olarak "Amin" diyerek karşılık verirler. İsa'nın söylediği ayetler büyük ölçüde karakter olarak bilmeceye benzeyen ve paradoksal olan aretolojik öz tahminlerden -"ben benim" ifadelerinden- oluşur. Yuhanna'nın Elçilerinin İşleri ve içindeki "Haç'ın Yuvarlak Dansı"nın metinsel tarihi karmaşıktır, ancak genellikle Yuhanna'nın Elçilerinin İşleri'nin 101-101 yıllarında Suriye'de yazıldığı varsayılır.

--- SAYFA 108 ---

2. yüzyılın sonları veya biraz daha sonrası. "Haç'ın Yuvarlak Dansı" Johannine geleneğinden türetilen temaları kullanıyor gibi görünüyor ve büyük öğretmen Valentinus'un mistik takipçilerinin Gnostik kaygılarını yansıtıyor olabilir. Her ne kadar "Haç'ın Yuvarlak Dansı"nda Yahuda İskariyot ismiyle anılmasa da, Yahuda geleneklerini incelememiz açısından iki pasaj ilgi çekicidir. Hem Yahudi halkını hem de Yahudi Tanrısını kanunsuz olarak aşağılayan ve onların Tanrısını yılan olarak tanımlayan yorumların yer aldığı ilahinin giriş bölümünde İsa, Yahudilere teslim edilmeden önce öğrencilerini şarkıda kendisine katılmaya davet ediyor. İsa, birlikte şarkı söyledikten sonra, olacaklarla, yani İsa'nın ölümüne teslim edilmesiyle ilgili olaylarla yüzleşmek için dışarı çıkabileceklerini söylüyor. İlahinin sonuna doğru İsa öğrencilerine kendisinin onların Tanrısı olduğunu ancak hainin Tanrısı olmadığını duyurur. Haine yapılan atıf biraz muğlak olsa da, Yahuda'yı artık ilahi Mesih'le ilişkisi olmayan ama lanetlenmiş, Tanrı'dan yabancılaşmış bir hain olarak tanımlıyor gibi görünüyor. Haç'ın Yuvarlak Dansı 1 [94] O (İsa), kanunlarını kanunsuz yıldıran alan kanunsuz Yahudiler tarafından yakalanmadan önce,² hepimizi bir araya topladı ve şöyle dedi: "Ben onlara teslim edilmeden önce,³ Haydi Baba'ya bir ilahi söyleyelim ve bu nedenle ileride olacaklarla yüzleşelim." 102

--- SAYFA 109 ---

“Yuvarlak Haç Dansı”ndaki Hain Bize bir daire oluşturup birbirimizin elini tutmamızı söyledi ve ortada durarak, “Bana 'Amin' ile karşılık ver” dedi. Şarkı Bir ilahi söylemeye ve şunu ilan etmeye başladı: Şükürler olsun sana Baba. Etrafında dolaştık ve "Amin" diye yanıt verdik. 4 Şükür sana, Word. 4 Şükür sana, Grace. Amin. Şükür sana, Ruh. Sana şükürler olsun, Kutsal Olan. Şanına şan olsun. Amin. Seni övüyoruz baba. İçinde hiçbir karanlığın yaşamadığı ışık sana teşekkür ediyoruz. 5 Amin. [95] Neden teşekkür ettiğimizi açıklıyorum: Kurtulacağım ve kurtaracağım. Amin. 103

--- SAYFA 110 ---

öylece serbest bırakılacağım ve serbest bırakacağım. Amin. Yaralanacağım ve yaralanacağım. Amin. Doğacağım ve katlanacağım. Amin. Ben yiyeceğim ve yeneceğim. Amin. Duyacağım ve duyulacağım. Amin. Aklımda olacağım, ben, saf zihin. Amin. Yıkanacağım ve yıkanacağım. Amin. Grace dans ediyor. 7 Ben flüt çalacağım. Herkes dans etsin. Amin. Ağlayacağım. Ağıtlar millet. Amin. Sekiz8 kişilik bir diyar bizimle birlikte şarkı söylüyor. Amin. 104

--- SAYFA 111 ---

“Haçın Yuvarlak Dansı”ndaki Hain Yukarıda onikinci numara9 dans ediyor. Amin. Bütün evren dansa katılıyor. Amin. Dans etmezsen ne olduğunu bilemezsin. Amin. Kaçacağım ve kalacağım. Amin. Süsleneceğim ve süsleneceğim. Amin. Birleşeceğim ve birleşeceğim. Amin. Evsizim ve evlerim var. Amin. Hiçbir yerim yok ve yerlerim var. Amin. Tapınacağım yok ve tapınaklarım var. Amin. Beni görenler için ben bir lambayım. Amin. Ben beni tanıyan sizlere bir aynayım. Amin. 105

--- SAYFA 112 ---

yani ben beni çalan sana 10. kapıyım. Amin. Ben senin için 11. yoldeyim, yoldan geçen. 12 Amin. Şarkıyı Anlamak [96] Dansımı takip edersen, konuştuğumda kendini bende gör. Eğer ne yaptığımı gördüysen, gizemlerim konusunda sessiz kal. Siz dans edenler, ne yaptığımı düşünün. Benim acı çekmem gereken insan tutkusu seninki. Ben, yani söz size Baba tarafından gönderilmedikçe, ne kadar acı çektiğinizi asla anlayamazsınız. Ne yaptığımı gören sizler, beni acı çeken biri olarak gördünüz ve bunu gördüğünüzde yerinde durmadınız, tamamen duygulandınız. Bilgeliğe yönlendirildin ve benim yardımımı aldın. İçimde dinlen. Kim olduğumu gittiğimde anlayacaksın. Şimdi ne olarak görülüyorsam, o değilim. 106

--- SAYFA 113 ---

“Haç'ın Yuvarlak Dansı”ndaki Hain Benim ne olduğumu, geldiğinde göreceksin. Acı çekmeyi bilseydin, acı çekmemeyi başarabilirdin. Acı çekmeyi öğrenirseniz, acı çekmemeyi başaracaksınız. Bilmediklerini sana öğreteceğim. Ben senin Tanrınım, hainin değil. 13 Kutsal ruhların benimle uyum içinde olmasını diliyorum. Bilgelik sözünü bilin. Benimle birlikte tekrar söyle: Şükürler olsun sana baba. Şükür sana, Word. Şükür sana, Ruh. Amin. Ne olduğumu bilmek isterseniz, 14 kelimesiyle her şeyle alay ettim ve hiç alay edilmedim 15.16 Sevinçten atladım. Her şeyi anlayın ve anladığınızda şunu ilan edin: Şükürler olsun sana Baba. Amin. 107

--- SAYFA 114 [Görsel / Boş] ---**--- SAYFA 115 ---**

ALTINCI BÖLÜM Diğer Hristiyan Metinlerinde Şeytani Yahuda İkinci yüzyıldan itibaren, Yahuda İskariyot figürü Hristiyan edebiyatının çoğunda giderek şeytanlaştırıldı ve çoğu zaman Hristiyan edebiyatında ve sanatında basmakalıp kötü Yahudi olarak tasvir edildi. Bu şekilde Yahuda İskariot'un karakteri, özellikle Yahudi halkına karşı düşmanlığın ve aşağılamanın ifade edilmesi için bir araç görevi görmüş ve Yahuda, karikatürize edilmiş olsa da, Yahudi karşıtı duyguların gelişmesinde ve ifade edilmesinde önemli bir rol oynamıştır. Bu bölümde Papias'tan Sedulius'a, Altın Efsaneye ve ötesine kadar Yahuda'nın öyküsünü genişleten ve Yahuda'nın gençlikten ebedi cezaya kadar kötü olan her şeyin kişileşmiş hali olduğunu ileri süren metinlerden birkaçını sunuyorum. Bunun metinlerin eksiksiz bir sunumu olduğunu iddia etmiyorum ve okuyucuları araştırmaya yönlendiriyorum 109 109

--- SAYFA 116 ---

Bart Ehrman ve Kim Paffenroth'un Yahuda'larına ve havarisel babalar, Petrus'un İşleri, Thomas'ın İşleri, diğer Bartholomeos materyalleri ve kilise babaları Jerome, Ambrose ve John Chrysostom'daki Yahuda'nın ek tasvirlerine. Burada, Yahuda efsanesinin yüzyıllar boyunca geliştiği, neredeyse tamamen olumsuz olan bazı hayali yolların canlı bir resmini veren on metinden temsili seçmeler sunuyorum. Bu bölümdeki metinler, Yahuda'nın hıncını İsa'dan çıkaran yaramaz bir çocuk olarak anlatılmasından, Yahuda'nın cehennemdeki son kaderini tasvir eden ve onu Oedipus'un izinden yürüyen biri olarak yorumlayan metinlere kadar genel bir anlatı akışına izin verecek şekilde düzenlenmiştir. Bu düzenleme metinlerin kesin kronolojik sırasını yansıtmamaktadır ve burada verilen metinlerin yaklaşık oluşum tarihlerine dikkat edilmelidir. Şeytani Yahuda hakkındaki seçkilerin en eskisi, büyük olasılıkla, İkinci yüzyılın ilk yarısında Rab'bin Söзlerinin Açıklamaları başlıklı beş ciltlik bir eser yazan, Küçük Asya'daki (bugünkü Türkiye) Hierapolis'in piskoposu Papias'tan alınan parçadır. Burada tercüme edilen pasaj onun uzun çalışmasının 4. Kitabındandır ve bu parça dördüncü yüzyılda edebi çalışmasını yapan Laodikeia'lı Apollinaris'in yazılarında korunmaktadır. Seçkilerin en sonuncusu -belki de en sonuncusu olmasa da- Altın Efsane'nin metni veya Jacobus de Voragine (ya da Virragio'lu Jacob) adlı Dominiken bir keşiş tarafından 1260 ile 1275 yılları arasında on üçüncü yüzyılda yazılan Legenda Aurea olmalı. Daha sonra Cenova başpiskoposu oldu. Altın Efsane'de Jacobus de Voragine, İsa'nın müritleri ve Hristiyan azizleri hakkındaki hadisleri derledi ve eseri 110 oldu.

--- SAYFA 117 ---

Diğer Hristiyan Metinlerinde Şeytani Yahuda çok satan bir kitap. 45. Bölümde Yahuda'nın öyküsünü (kısmen apokrif bir öykü olduğunu söylüyor) Yeni Ahit'ten ve ilk Hristiyan geleneklerinden ve aynı zamanda babasını öldürüp annesiyle evlenen Yunan oyun yazarı Sofokles'in ünlü dramatik yapımında yer alan trajik figür olan Thebes Kralı Oedipus'un efsanevi yaşamından alınan temalarla yeniden anlatır. Altın Efsane'de Oedipus'un hikayesi, babasına ve annesine benzer şekilde davrandığı anlatılan Yahuda İskariyot'a uyarlanmıştır. Bu metinde Yahuda, anne babasına yaptıklarından dolayı o kadar suçluluk duymaktadır ki, günahlarının bağışlanması için İsa'ya gider ve ardından otuz para karşılığında İsa'ya ihanet eder. İkinci ve on üçüncü yüzyıllar arasında, hatta ondan sonra bile Yahuda İskariot hakkında başka metinler yazıldı. Antik ve geç antik metinlerin tarihlendirilmesi kesin bir bilim değildir, ancak bilim adamları arasında Nicodemus İncili veya Pilatus'un İşleri olarak adlandırılan metnin dördüncü yüzyılın son yarısı civarında bir tarihle belirlenebileceği konusunda bazı fikir birliği vardır. Ayrıca, Hristiyan yazar Sedulius'un etkili Paschal Hymn'ini veya Carmen Paschale'yi beşinci yüzyılın başlarında Virgil'inki gibi klasik epik şiiri taklit eden bir müjde destanı olarak yazdığını biliyoruz. Papias dışında, bu bölümde sunulan diğer metinlerin çok daha önce yazılmış olması pek mümkün değildir ve bazı durumlarda yazım tarihi dördüncü veya beşinci yüzyıldan biraz daha geç olabilir. Muhtemelen burada yer alan en son yazılı metin Barnaba İncili'dir. Her ne kadar bazen bu müjdenin daha eski materyaller içermiş olabileceği ve bazı okuyucuların metnin oldukça erken bir tarih verme eğiliminde olabileceği öne sürülse de, çoğu bilim adamı 111.

--- SAYFA 118 ---

Bu, kompozisyonun çok geç bir tarihidir, belki de on altıncı yüzyıla kadar. Barnabas İncili, çarmıha gerilenin İsa değil, İsa'ya benzetilen ve çarmıha geren askerler tarafından O'na karıştırılan Yahuda olduğunu iddia eder. Böyle bir müjde mesajı, Kur'an'ın 4. Suresi'nde, İsa'nın (Arapça'da İsa) aslında idam edilmediğinin söylendiği bir pasajın yorumlanmasına yardımcı olabilir: Onlar (böbürlenerek): "Biz, Allah'ın elçisi Meryem oğlu İsa Mesih'i öldürdük" dediler; ama onu öldürmediler, çarmıha germediler, ama onlara öyle gösterildi ve bu konuda farklılaşanlar şüphelerle doludurlar, hiçbir (kesin) bilgiden yoksundurlar, sadece takip edilecek bir zandır. Şüphesiz ki onu öldürmediler; hayır, Allah onu kendine diriltti; Allah güçlüdür, hikmet sahibidir. 1 Kur'an da kısmen geleneklerde, özellikle Nag Hammadi'nin Petrus Vahiyi ve Büyük Seth'in İkinci Konuşması ve öğretilerindeki Gnostik geleneklerde bulunan benzer bir iddiayı yansıtır.

--- SAYFA 119 ---

Basilides'in Diğer Hristiyan Metinlerinde Şeytani Yahuda (Lyonlu Irenaeus'a göre), İsa'nın gerçek kişiliğinin çarmıhta ölmediğini, fakat onun yerine başka birinin - belki İsa'nın fiziksel, biyolojik bedeninin ya da Basilides'e göre Cyrene'li Simon'un - çarmıha gerildiğini, gerçek, ruhsal İsa'nın ise onu öldürebileceklerini düşünenlerin cehaletine gülerik durduğunu söyler. Bu pozisyon aynı zamanda Yahuda İncili'nde İsa'nın gerçek, ruhani kişiliği ve Yahuda'nın kendisinin de dahil olacağı yaklaşan tutuklanma hakkındaki imalarla da karşılaştırılabilir. Yahuda'yla ilgili bu seçmeler, anlatı dizisi halinde bir arada ele alındığında, bize Yahuda efsanelerinin gelişimindeki anlara kısa bir bakış sunuyor. Arap Bebeklik İncili'nde anlatıldığına göre o, gençliğinden beri kötü bir çocuktur ve kelimenin tam anlamıyla şeytanla doludur. Genç İsa'yı yandan vurduğunda, buranın bir gün Yahudilerin İsa'yı mızrakla delecekleri yer olduğu söylenir. Bu, Yuhanna 19:34'te İsa'nın yan tarafının delinmesiyle ilgili anlatımı hatırlatıyor, ancak Yuhanna İncili'nde bir askerin piercingi yapması ve Bebeklik İncili'nde Yahudilerin bunun için suçlanması dışında. Bir yetişkin olarak Yahuda, Papias tarafından son derece itici biri olarak tanımlanır ve Arimathea'lı Yusuf'un Hikayesi'nde, havarilerin çevresinde dışkı güvercini olması için ona para ödenir. (Burada tercüme edilmeyen bir Hristiyan metnin başka bir bölümünde, Yahuda'nın kalabalığın mucizevi bir şekilde beslenmesi vesilesiyle diğer öğrencilerden ayrı kaldığı ve bu nedenle halka dağıtılacak ekmeği almadığı söylenir. Hristiyan yorumunda, ekmeğin genellikle Efkaristiya tarzında Mesih'in bedenini temsil eden bir şekilde anlaşılır ve Yahuda, değersiz olmasına rağmen ona dokunmaz.) Hristiyan şair Sedulius, bazen 113

--- SAYFA 120 ---

"Hristiyan Virgil" olarak anılan Yahuda, Yahuda'ya şiirsel hakaretler yağıdır ve onun Yahuda hakkındaki açıklaması, olumsuz sıfatlardan ve tanımlayıcı ifadelerden oluşan gerçek bir eş anlamlılar sözlüğüdür. Bartholomew'in havariyel adıyla ilişkilendirilen metin parçalarında, Yahuda'nın karısının onun üzerinde kötü bir etkisi olduğu anlatılıyor ve Nicodemus İncili (veya Pilatus'un İşleri), ötüp Yahuda'yı dışarı çıkıp kendini asmasının daha iyi olacağına ikna eden yarı pişmiş bir horozun hikayesini anlatıyor. İsa, Andreas ve Pavlus'un İşleri'ndeki ihanetin ardından Yahuda'ya ikinci bir şans verir, ancak Yahuda çöle gider ve korku içinde eğilip şeytana tapar. Belirtildiği gibi Barnabas İncili'nde İsa'nın yerine Yahuda çarmıha gerilir ve sonunda cehennemde cezalandırılmak üzere teslim edilir. Havarî Bartholomeos'un İsa'nın Dirilişi kitabında Yahuda, İsa tarafından kendisini "Yahudi köpeklerine" teslim etmekle suçlanmakta ve onun cehennemde çekeceği azaplar şeytani ayrıntılarla sıralanmaktadır. Dante'nin Cehenneminde olduğu gibi Yahuda akla gelebilecek en kötü cezalardan bazılarını maruz kalıyor. Dante, Yahuda'yı cehennemin dokuzuncu ve en alt çemberinde, yani ihanet çemberinde, Julius Caesar'ın suikastçıları Brutus ve Cassius'la birlikte, Lucifer'in üç ağzı tarafından her üçünün de sonsuza dek kemirildiği yerde hayal ediyor. Dante'de, Lucifer'in orta ağzının içinde bulunan Yahuda'nın kafasıdır ve Lucifer de Yahuda'nın sırtını pençeleterek onu parçalayarak açar. Böylece, İsa'nın kötü ve şeytani ihanetçisi Yahuda İskariot, Dante'ye ve İsa'nın Dirilişi Kitabı'na göre, cehennemdeki en kötü lanetliler arasında yerini alır; ta ki okuyucular Yahuda'nın yaşamına ilişkin ilk anlatıları yeniden inceleyip yeniden yorumlayıncaya kadar, Mısır'ın kumları, uzun süredir kayıp olan Yahuda İncili'nin papirüs bir kopyasını ortaya çıkarılabilir ve Yahuda İskariot'un figürü sonunda, belki de kurtarılabilir. 114

--- SAYFA 121 ---

Diğer Hristiyan Metinlerinde Şeytani Yahuda Şeytanla Dolu Oğlan Yahuda, Zorba Genç İsa Arapça Bebeklik İncili 35 2 Orada başka bir kadın yaşıyordu ve oğlu Şeytan tarafından işkence görüyordu. Bu çocuğa Yahuda adı verildi ve Şeytan onu yakaladığında yanına yaklaşanı ısırtıyor, çevresinde kimseyi bulamazsa kendi ellerini ve diğer uzuvlarını ısırtıyordu. Bu zavallı çocuğun annesi, Meryem Ana ve oğlu İsa'nın ününü duydu ve böylece kalktı ve oğlu Yahuda'yı da yanında Leydi Meryem'e getirdi. Bu arada Yakub ve Joses³ Rab İsa adlı çocuğu diğer çocuklarla oynaması için götürmüşlerdi ve evden çıkıp Rab İsa'yı da yanlarına alıp oturdular. Cine tutulmuş Yahuda gelip İsa'nın sağına oturdu. Daha sonra her zamanki gibi Şeytan'ın saldırısına uğradı ve Rab İsa'yı ısırarak istedi ama başaramadı. Ancak İsa'yı sağ tarafından vurdu ve sonuç olarak İsa ağlamaya başladı. Şeytan hemen o çocuğun yanından ayrıldı ve kuduz bir köpek gibi kaçtı. Şimdi, İsa'yı vuran ve Şeytan'ın köpek kılığında kendisinden ayrıldığı bu çocuk, onu Yahudilere teslim eden Yahuda İskariyot'tu. Ve Yahuda'nın ona vurduğu taraf, Yahudilerin onu mızrakla deldiği taraftır.⁴ Yahuda Hem Karakteri Hem de Görünümüyle İğrençtir Papias, Rab'bin Sözlerinin Açıklamaları, Kitap 4, parça 45 Yahuda bu dünyada dinsizliğin en üstün örneği olarak dolaştı. O kadar şişmişti ki, bir arabanın kolaylıkla geçebileceği bir açıklıktan bile geçemiyordu.

--- SAYFA 122 ---

sen de onun şişkin kafasının. Göz kapaklarının o kadar şiştiğini ve hiç ışık göremediğini, gözlerin çevre dokuların çok derinlerine gömülmüş olması nedeniyle doktorun gözlerini optik bir aletle bile gözlemleyemediğini söylüyorlar. Cinsel organları herkesinkinden daha iri ve itici hale geldi ve tuvaletini yaptığında, sapkın utancıyla, tüm vücuduna yayılan irin ve kurtçukları da boşalttı. Pek çok eziyet ve cezaya maruz kaldıktan sonra kendi mülkü üzerinde öldüğünü ve o mülkün, kokuşmuş koku nedeniyle günümüze kadar ıssız ve ıssız hale geldiğini söylüyorlar. Hatta bugüne kadar hiç kimse elleriyle burnunu tıkamadan oradan geçemiyor. Etinden yere akan sıvı bu kadar büyüktü.⁶ Yahuda: İsa'yı Yasayı Çalmakla Suçlayan Sahte Bir Takipçi Arimathea'lı Yusuf'un Anlatısı veya Pilatus metni, 1-27 (1) Ben Arimathea'lı Yusuf'um. Rab İsa'nın cesedini gömmek için Pilatus'tan istedim ve bu nedenle cinayet işleyen ve Tanrı'ya karşı savaşan Yahudiler tarafından hapse atıldım. Onlar yasayı uygularken aynı zamanda Musa aracılığıyla sıkıntının araçları haline geldiler. Çünkü yasa koyucuyu kızdırdılar; Onu tanımadan Tanrı'yı çarmıha gerdiler ve Tanrı'nın Oğlu'nun çarmıha gerildiğini bilenlere açıkça gösterdiler. Mesih'in acısına katlanmasından yedi gün önce, iki mahkum suçlu Eriha'dan savcı Pilatus'a gönderildi. Bu onların aleyhine olan bir durumdur. Gestas⁸ adlı ilki, yolda yolcuları öldürüp onları kılıçla katletti, diğerlerini ise soydu ve çıplak bıraktı. Kadınları başları aşağıda olacak şekilde topuklarından astı.¹¹⁶

--- SAYFA 123 ---

Diğer Hristiyan Metinlerinde Şeytani Yahuda'nın göğüslerini kestiği; ve bebeklerin uzuvlarından kan içmekle meşguldü. Tanrı'yı hiç tanımadı ve onun kanunlarına uymadı ama şiddete başvurdu ve başından beri bu tür eylemlerde bulundu. Diğerinin davası da bu şekildeydi. Adı Demas⁹ dı ve doğuştan Celileliydi ve bir han işletiyordu. Zenginlere saldırdı ama fakirlere iyi davrandı. Tobit gibi o da bir hırsızdı, çünkü fakirlerin cesetlerini gömmüştü.¹⁰ Dikkatini Yahudi kalabalığını soymaya yöneltti ve Kudüs'teki kanunu çaldı, mabedin rahibesi olan Kayafa'nın kızının kıyafetlerini çıkardı ve Süleyman'ın orada bıraktığı gizli emaneti aldı. Onun fiilleri böyleydi. İsa da Fısıh Bayramı'ndan önceki üçüncü günde, gece vaktiyken gözaltına alındı. Ancak Kayafa ve Yahudi topluluğu için bu bir Fısıh Bayramı değildi; aksine, kutsal alanın hırsız tarafından yağmalanması nedeniyle büyük bir yas dönemi idi. Yahuda İskariot'u çağırıp onunla konuştular; çünkü o kâhin Kayafa'nın kardeşinin oğluydu. O, kişisel olarak İsa'nın bir öğrencisi değildi; ancak tüm Yahudi topluluğu, onun tarafından yapılan işaretlere itaat etmesi veya onu itiraf etmesi için değil, yanlış bir şey söylerken yakalayıp onlara teslim etmesi için onu, gizlice İsa'yı takip etmeye teşvik etti. Bu cüretkârlığı için ona günde iki drahmi ile birlikte hediyeler verdiler.¹¹ Öğrencilerinden biri olan Yuhanna'nın söylediğine göre, İsa'nın yanında iki yıl boyunca bu şekilde davrandı. Üçüncü gün,¹² İsa gözaltına alınmadan önce Yahuda Yahudilere şöyle dedi: "Gelin, bir konsey toplayalım, çünkü belki yasayı çalan hırsız değil, İsa'nın kendisidir. Benim ona yönelttiğim suçlama budur." ¹¹⁷

--- SAYFA 124 ---

Yahuda Bu sözler söylendikten sonra tapınağın anahtarlarını saklayan Nikodim bizimle birlikte içeri girdi ve herkese şöyle dedi: "Böyle bir şey yapmayın." Çünkü Nikodim, tüm Yahudi kalabalığından daha dürüsttü. Bunun üzerine Kayafa'nın Sara adındaki kızı seslendi ve şöyle dedi: "Evet, herkesin önünde bu kutsal yer aleyhinde konuştu: 'Bu Tapınağı yıkıp üç günde onu yeniden ayağa kaldırabilirim.'"13 Yahudiler ona, "Sen hepimizden daha güvenilirsin" dediler. Çünkü onu bir peygamber olarak görüyorlardı. Ve elbette konsey toplandıktan sonra İsa gözaltına alındı. (2) Ertesi gün, yani haftanın dördüncü günü,14 dokuzuncu saatte15 onu Kayafa'nın salonuna götürdüler. Hanna ile Kayafa ona, "Söyle bize, neden yaşamızı çaldın ve Musa ile peygamberlerin bildirdiğinden vazgeçtin?" dediler. İsa hiçbir cevap vermedi. Yine ikinci kez kalabalık oradayken ona, "Süleyman'ın kırk altı yılda inşa ettiği kutsal tapınağı neden bir anda yıkmak istiyorsun?" dediler. İsa bu şeylere hiçbir cevap vermedi. Çünkü toplanma yerinin kutsal alanı16 hırsız tarafından yağmalanmıştı. Dördüncü günün akşamı sona erdiğinde, tüm Yahudi topluluğu, Fısıh Bayramı'nı nasıl kutlayacaklarını bilmedikleri için yasanın yürürlükten kalkması nedeniyle Kayafa'nın kızını yakmaya çalıştı. Ve onlara şöyle dedi: "Bir dakika bekleyin çocuklarım. Gelin bu İsa kardeşimizi yok edelim, o zaman kanun bulunacaktır ve kutsal bayram tam ve eksiksiz olarak kutlanacaktır." Annas ve Kayafa, Yahuda İskariyot'a gizlice yüklü miktarda para verdiler ve şöyle dediler: "Daha önce 118'e söylediklerinizi tekrar edin."

--- SAYFA 125 ---

Diğer Hristiyan Metinlerinde Şeytani Yahuda bize: "Yasanın İsa tarafından çalındığını biliyorum" - böylece suçlama, suçsuz olan bu genç kıza değil, ona karşı yapısın." Yahuda bu talimatları aldığı anda onlara şöyle dedi: "İsa'ya karşı bunu yapmak için sizin tarafınızdan eğitildiğimi tüm kalabalığın bilmesine izin vermeyin. Ama İsa'yı bırakın, ben de kalabalığı bunun böyle olduğuna ikna edeceğim." Sinsi bir şekilde İsa'nın gitmesine izin verdiler. Yahuda beşinci gün şafak vakti tapınağa girdi. 17 Ve bütün halka şöyle dedi: "Yasayı çiğneyen ve peygamberleri yağmalayan kişiyi size teslim etmem için bana ne vermek istiyorsunuz?" Yahudiler ona, "Eğer onu bize teslim edersen sana otuz altın vereceğiz" dediler.18 Halk, Yahuda'nın İsa hakkında konuştuğunu bilmiyordu, çünkü önemli bir kısmı onun Tanrı'nın Oğlu olduğunu itiraf etmişti. Sonra Yahuda otuz altını aldı. Dördüncü saatte19 ve beşinci saatte20 dışarı çıkıyordu ve İsa'yı sokakta yürürken buldu. Akşam yaklaşırken Yahuda Yahudilere şöyle dedi: "Kılıçlı ve sopalı askerlerle bana yardım edin, ben de onu size teslim edeceğim." Bu yüzden onu tutuklamak için ona memurlar verdiler. Yoldayken Yahuda onlara şöyle dedi: "Öpeceğim kişiyi tutuklayın, çünkü yasayı ve peygamberleri çalan odur." Böylece İsa'nın yanına gitti, onu öptü ve "Merhaba Haham" dedi. Beşinci günün akşamıydı. 21 Onu yakalayıp Kayafa'yla başkâhinlerin eline teslim ettiler. Yahuda, "Yasa'yı ve peygamberleri çalan adam budur" dedi. 119

--- SAYFA 126 ---

Yahuda Yahudiler İsa'yı haksız bir şekilde yargıladılar ve "Bunu neden yaptın?" dediler. Cevap vermedi. Nikodemus ve ben, Yusuf, belaların merkezini gördüğümüzde, onlardan ayrı durduk, çünkü tanrısızların öğüdüyü yok olmak istemedik.22 Yahuda: Zalim Bir Hain, Kötü Hain ve Acımasız Hırsız Sedulius, Paschal Hymn 5.20-68 23 Sonra, Paskalya bayramını her zamanki gibi kutsal bir yemekle kutlayan Mesih, kendisini alçakgönüllü bir hizmetçi yapar ve Tanrı'ya uygun bir örnek oluşturur. öğrencileri; Keten bir kumaş giyerek ayağa kalkar ve hizmetçilerine memnuniyetle hizmet ederek onlara büyük bir onur verir. Bu şekilde, haksız ihanetin yazarı olduğunu bildiği Yahuda'yı açığa çıkarmak için her öğrencinin ayağını özgürce yıkar. 24 Ama bu onur senin için hiçbir şey değildi, vahşi hain; o daha temiz ayaklara ayrılmıştı! Her mezarın dışı beyaz bir örtüyle örtülü olduğu gibi, içi de kokuşmuş bir cesetle dolu bir kefen gibi, senin de kalbin kirlendi. 25 Gelecekteki günahın suçlusunu kendisine eklemek vererek açığa çıkaran, yani teslim edilmek üzere olan ekmeğin kendisi olan Rab, onun yalanlarını bilmiyordu; çünkü daha sonra bedeninin ve kanının iki armağanını kutsadı ve hem yiyecek hem de içecek verdi; bu sayede sadık ruhlarımız kesinlikle asla susamaz veya acıkamaz. 120

--- SAYFA 127 ---

Diğer Hristiyan Metinlerinde Şeytani Yahuda Birdenbire, kıskançlığın yerleştiği Yahuda'nın içine pis bir ruh girdi ve Rab'be karşı silahlanarak, onu bir hizmetkarın savaşını kışkırttı ve o, ödülü ne olursa olsun büyük bir kötülük yapmayı kabul etti. Ancak fiyat nedeniyle değil, maliyet nedeniyle suç ona yükleniyor. Küçük bir ödül karşısında gözleri kör olan adam, otuz gümüş para alır; 26 ama sanki dünyanın bütün krallıklarını, denizlerin zenginliklerini, göklerin tümünü ve başıboş bulutları bir anda çalmış gibi, aynı miktarda günahı da üstlenmek üzereydi. Dünyayı yaratan ve ona hayat veren, dünyanın Babası olan her şeye gücü yeten Mesih'in döktüğü kan, dünyadaki tüm zenginliklerle açıklanamaz. Keşke kısır bir rahme mahkum edilse, doğduğu günü hiç bilmeseydi, canlı nefesiyle hayatın hoş havalarını içine çekmese de sonsuz uykuda saklı kalsaydı; kendisine verilen hayatı boşa harcamaktansa hayatı hiç tanımamış olması daha iyi olurdu; ya da daha iyisi, en başından beri yaşam armağanlarını kaybetmişti, fırtınalar ve şiddetli rüzgarlar tarafından dünyanın yüzeyinden savrulan toz gibi yere atılmıştı, boş gölgelere dağılmıştı ve bulutlar tarafından gizlenmişti. Seni kanlı, vahşi, aceleci, deli, asi, vefasız, zalim, düzenbaz, rüşvetçi, adaletsiz, zalim hain, hain hain, acımasız hırsız, bu korkunç kılıçların sancaktarı mısın? Yüzünü onun yüzüne bastırıp yüzünü karıştırırken, bizi sivri uçlu ve mızrakla tehdit eden saygısız saflara sen mi komuta ediyorsun?

--- SAYFA 128 ---

Balıyla zehirlenip, sevgi bahanesiyle Tanrı'ya ihanet mi edeceksin? Neden onun müttefiki gibi davranıp onu sevgi dolu bir ihanetle karşılıyorsunuz? Barış asla korkunç kılıçlarla komplo kurmaz, kurt da dindar kuzuyu korkunç öpücükler vermez. Yahuda'nın Karısı Onu İsa'ya İhanet Etmeye Teşvik Ediyor ve Arimathea'lı Yusuf'un Oğlu Bartholomeos İncili veya başka bir Bartholomeos veya havarisel metin (parçalar) tarafından İhbar Ediliyor 27 Şimdi o adamın (Yahuda) para çantasına konan şeyi her gün çaldığını, bunu karısına getirdiğini ve aralarında hizmet eden yoksullara verileni azalttığını gördük. 28 Bazen elindeki gelirin bir kısmıyla eve gittiğinde kadın ondan duyduğu memnuniyeti dile getiriyordu. Onun gözlerindeki kötülüğü ve doyumsuz hırsını tatmin edecek kadar bir şey getirmediğini ve ona karşı küçümseme gösterdiğini de gözlemledik. Böylece bu kadının doyumsuz açgözlülüğüne ve nazarına uygun olarak bir gün evdeydi ve kadın ona sert ve korkulu bir dille öğüt verdi: "Bak, Yahudiler efendinin peşindeler. Kalk onu onlara teslim et. Sana bir sürü para verecekler, biz de bunu canımız ve evimiz için kullanacağız." Zavallı, karısının söylediklerini duyduktan sonra ayağa kalktı ve böylece ölüm diyarındaki Tartaros'ta ruhuna sefalet getirdi. Adem'in karısını dinlediği gibi o da onun tavsiyesine uydu ve cennetin ve ölümün ihtişamından uzaklaştı.

--- SAYFA 129 ---

Diğer Hristiyan Metinlerinde Şeytani Yahuda, ona ve tüm soyuna egemen oldu. Karısını dinlediğinde Yahuda'nın başına da gelen budur; gökteki ve yerdeki şeylerden uzaklaşmış ve ölüm diyarına, ağlama ve inleme yerine ulaşmıştır. Sonra Yahudilerin yanına gitti ve efendisini teslim etmesi için onlarla birlikte fiyatı otuz gümüş para olarak belirledi. Kabul ettiler ve ona para ödediler. Böylece yazılmış olan şu söz yerine gelmiş oldu: "Onurlu bir adamın bedeli olarak otuz gümüş para aldılar."29 Ayağa kalktı ve parayı kötü kalpli karısına getirdi. Ona şöyle dedi: . . Şeytan, elçi Yahuda'nın içine girdiğinde oradan ayrıldı ve aceleyle baş rahibe gitti. Onlara, "Onu (İsa'yı) size teslim etmem için bana ne verirsiniz?" dedi. Ona otuz gümüş para verdiler. Artık Yahuda'nın karısı Arimathea'lı Yusuf'un oğluna bakıyor ve onun hemşiresi olarak hizmet ediyordu. O zavallı Yahuda, Yahudilerden otuz gümüş parayı alıp parayı eve getirdiği gün, çocuk emzirmek istemedi. Joseph kadının odasına girdi. . . Yahuda. . . Yusuf içeri girdi. . . , oğlu için üzüldü. Yedi aylık olan küçük çocuk babasını görünce ağladı ve "Babam buraya gel. Beni elinden al" dedi.

--- SAYFA 130 ---

Bu canavar kadın hakkında, çünkü dün dokuzuncu saatte bedelini aldılar. . . ." O bunu duyduktan sonra babası onu kucağına aldı. Yahuda da gitti. O aldı. . . kralın diğer insanlarıyla. İsa'yı yakalayıp savcıya götürdüler. Yahuda, Karısından Kendisini Asmaya Hazırlanmasına Yardım Etmesini İstedi Nicodemus İncili veya Pilatus'un İşleri (elyazması okuma)³⁰ O (Yahuda) kendini asmak için bir ip ilmiği yapmak üzere eve gitti ve karısını oturup yemeden önce kömür ateşinde bir horoz kızartırken buldu. O da ona, "Kalk, karım, bana bir ip bul, çünkü hak ettiğim gibi kendimi asmak istiyorum" dedi. Fakat karısı ona, "Neden böyle şeyler söylüyorsun?" dedi. Yahuda ona şöyle dedi: "Gerçekte bilmelisin ki, Pilatus onu idam etsin diye öğretmenim İsa'yı kötü bir şekilde kötülük yapanların eline teslim ettim. Ama üçüncü gün yeniden dirilecek; vay halimize!" Karısı ona, "Böyle konuşma, düşünme. Çünkü sizin söylediğiniz gibi, kömür ateşinde kızaran bu horozun ötmesi, İsa'nın yeniden dirilmesi kadar mümkündür." Ve konuşmayı bitirdiği anda horoz kanatlarını açtı ve üç kez öttü.³¹ Bunun üzerine Yahuda daha da ikna oldu ve hemen ipi ilmik yapıp kendini astı. 124

--- SAYFA 131 ---

Diğer Hristiyan Metinlerinde Şeytani Yahuda Yahuda Tövbe Ediyor, Ama Sonunda Andrew ve Pavlus'un Şeytan Eylemlerine Tapınıyor 119-2232 (119) Ben (Pavlus) yeraltı dünyasına geldiğimde, tüm ruhların meskenlerini gördüm.³³ Rabbimizle birlikte yürüyen havari Yahuda'nın büyük ve ağır işkenceler çektiğini gördüm. Ona dedim ki, "Böyle cezalandırılarak ne yapıyorsun? Rab serbest bıraktığı bu kadar canla birlikte seni de alıp götürmedi mi?" Yahuda bana şöyle dedi: "Efendime yaptıklarımın dolayı vay halime iki kat; çünkü ona karşı günah işledim! Yok olan gümüş paralar karşılığında onu Yahudilere teslim ettim. Elbette onun Efendim ve tüm dünyanın Efendisi olduğunu biliyordum. Gidip gümüş paralarımı aldım ve onları başkâhinlere geri verdim. "Ona yalvardım: 'Efendim, beni bağışla. Seni para karşılığında sattığım için, yaptığım tek bir şey yüzünden beni terk etmeyeceksin değil mi? Beni terk etme. Benim cehenneme gidişimi izleyecek misin? 34 Beni hatırla, Efendim. Çünkü elçi Petrus'la konuştuğunuzu ve size şunu sorduğunu duydum: "Kardeşim bana karşı günah işlerse, onu kaç kez bağışlayacağım? Yedi keze kadar?" Sen ona, "Yedi kere değil, yedi kere yetmiş" dedin.³⁵ Bana gelince, ben sana karşı yalnızca bir kez günah işledim. (120) Benim cehenneme gidişimi mi izleyeceksin? Hayır, Üstadım. Hangi adam oğlunun cehenneme gidişini izleyip ona yardım etmez? Ve eğer seni teslim etmeye cesaret edersem, cehenneme gidişimi izleyecek misin? Hayır efendim." "Sonra beni çöle gönderdi ve şöyle dedi: 'Yalnız Allah'tan başka kimseden korkma. Eğer şeytanın geldiğini görürsen, ondan ve Allah'tan başkasından korkma.'¹²⁵

--- SAYFA 132 ---

Yahuda şöyle dedi: "Şimdi Allah beni bağışlasın diye oruç tutmak için dağa çıktım. Azabın hükümdarı yanıma yaklaştı, başını üzerime kaldırdı, ağzını açtı ve beni yutmak üzereydi. Korktum ve 'Sen benim Rabbimsin' diyerek ona taptım. O anda yanımdan ayrıldı. "Ben de ağladım, çünkü bana tövbe kalmamıştı. Ne yapayım diye düşündüm. Eğer Efendi burada olsaydı gidip ona yalvarırdım ama o zaten yargılanmak üzere Praetorium'a getirilmişti. Gidip kendimi asacağım, sonra da ondan önce ölüm diyarına varacağım dedim. "Buraya indi ve ölüm diyarını yerle bir ederken -yalnızca benim ruhum hariç- tüm bu ruhları serbest bıraktı. "Ölüm diyarının kapı bekçileri şeytanın önünde ağladılar ve (121) dediler ki, 'Ne yapıyorsun, kendinle övünüyorsun ve 'Ben kralım ve benden başka kimse yok' diyorsun?³⁶ Şimdi anladık ki sen tek kral değilsin, çünkü Efendi olan sana geldi ve hepsini senden aldı." Şeytan, tüm ev sahiplerinin önünde şöyle dedi: 'Ey güçlerim, hepiniz, onun gerçekten bizden daha güçlü olduğunu mu düşünüyorsunuz? Hayır, o buraya geldi, ama bakın, serbest bırakmadığı bir ruh daha var.' "Sonra İsa, kendisiyle birlikte ölüm diyarına getirdiği Mikail'e³⁷ seslendi. Ona şöyle dedi: 'Yahuda'nın ruhunu yetiştir, böylece şeytan bana karşı bir avantaja sahip olmasın.' "Michael geldi ve beni büyüttü ve ondan sonra Mikail seslendi: 'Yazıklar olsun sana, seni aciz düşman!' "Bunun ardından Üstad Mikael'e, 'Ruhu ölüm diyarındaki Tartaros'a [geri döndür]' dedi." 126

--- SAYFA 133 ---

Diğer Hristiyan Metinlerinde Şeytani Yahuda Yahuda ağladı: "Gidip beni bu azaplar içinde bırakacak mısın? Eğer bir kez daha ruhumu bedenden terk ettirirsem, bunun nedeni senin ölüm diyarına gideceğini ve tüm bu ruhları alıp götürceğini biliyorum, böylece benimkini de alabilirsin." İsa cevap verdi ve Yahuda'ya şöyle dedi: "Seni zavallı! Eğilip İblis'e tapmadan hemen önce ne yapıyordun?" Yahuda ona şöyle dedi: "Efendim, o bir ejderha biçiminde üzerime geldi ve ağzı açıktı ve beni yutmak üzereydi. Korktum ve ona taptım." [İsa] ona şöyle dedi: "Ey zavallı! Sana doğru geldiği anda, 'İsa, bana yardım et' demiş olsaydın, kurtulurdun. Ama sen farklı bir hizmet sundun ve Tanrı'nın nefret ettiği bir şey yaptın; kendi üzerine ölüm getirdin. Bu yüzden, Efendi'nin seni yargılayacağı kıyamet gününe kadar Tartaros'ta kalmalısın." "Ve o günden beri buradayım." Yahuda'nın İsa Sanılması ve Çarmıha Gerilmiş Barnaba İncili 216-17 (seçimler) 38 (216) Yahuda, dürtüsel bir şekilde, İsa'nın alındığı odaya herkesten önce girdi. Öğrenciler uyuyorlardı. Daha sonra muhteşem Tanrı harika bir şekilde hareket etti, çünkü Yahuda'nın konuşması ve görünümü İsa'ya o kadar tamamen benzemişti ki, onun İsa olduğuna ikna olduk.³⁹ Bizi uyandırdı ve Üstün'ün nerede olduğunu sordu. Şaşırdık ve şöyle dedik: "Rabbimiz, sen bizim efendimizsin. Bizi unuttun mu?" Gülümsedi ve şöyle dedi: "Şimdi beni Judas Iscariot olarak tanımayarak aptallık ediyorsun." 127

--- SAYFA 134 ---

Yahuda bunu söylerken Yahuda her bakımdan İsa'ya benzediğinden askeri bir kuvvet gelip onu ele geçirdi. Yahuda'nın yorumunu duyup bütün askerleri gördüğümüzde çılgınca kaçtık. Yahya ketene sarınmıştı, uyanıp kaçtı; bir asker onu ketenden yakalayınca ketenleri geride bırakıp çıplak olarak kaçtı.⁴⁰ Böylece Tanrı İsa'nın duasını duydu ve on bir kişiyi kötülükten kurtardı. (217) Askerler Yahuda'yı alıp bağladılar ve onunla alay ettiler. Gerçeği söyledi ve kendisinin İsa olmadığı konusunda ısrar etti, ancak askerler onunla alay ederek şöyle dediler: "Majesteleri, korkmayın, çünkü biz sizi İsrail'in kralı yapmaya geldik. Sizi yalnızca krallığı almayı reddettiğinizi bildiğimiz için bağladık." Yahuda cevap verdi, "Sen aklını kaçırmışsın. Sanki bir soyguncunun peşindeymişsin gibi silahlarla ve kandillerle Nasıralı İsa'yı almak için buradasın ve beni, seni buraya getiren beni kral yapmak için bağladın." Askerler sabırsızlandılar, yumruklarıyla ve ayaklarıyla Yahuda'ya vurmaya başladılar ve öfkeyle onu Yeruşalim'e götürdüler. Yahya ve Petrus askerleri uzaktan takip etmiş olup, bu makalenin yazarına, İsa'yı idam etmek için bir araya gelen baş rahip ve Ferisiler konseyi tarafından Yahuda'nın sorgulanmasının tamamını gözlemlediklerini söylediler. Yahuda çılgınca şeyler söyledi, öyle ki herkes onun gerçekten İsa olduğundan emin olduğundan ve öleceğinden korktuğu için deli gibi davrandığından herkes yürekten güldü. Bunun üzerine askerler onun gözlerini bağlayıp onunla alay ettiler ve "İsa, Nasıralıların peygamberi" dediler;

--- SAYFA 135 ---

Diğer Hristiyan Metinlerinde Şeytani Yahuda, İsa'ya inananları "size kimin vurduğunu söyleyin bize" diye adlandırdılar. Ve onu dövüp yüzüne tükürdüler. Artık Tanrı ne olacağına hükmetmiş ve Yahuda'nın çarmıha gerilmesini sağlamıştı, böylece o da başka bir insanı sattığı korkunç ölümün aynısını yaşayacaktı. Askerlerin onu vücudundan kan yağıcak kadar korkunç bir şekilde kırbaçlamasına rağmen, Yahuda'nın kırbaçlanarak ölmesine izin vermedi. Daha sonra onunla alay etmek için ona eski mor bir elbise giydirdiler ve "Yeni kralımız giyinip taç giymeli" dediler. Dikenleri getirip, kralların başlarına taktığı altın taçlara ve mücevherlere benzer bir taç yaptırıldılar. Bu tacı Yahuda'nın başına koydular, eline asa olarak bir kamış koydular ve onu yüksekte oturtular. Askerler ona yaklaştılar, şakayla eğildiler ve onu Yahudilerin kralı olarak selamladılar. Yeni krallarda olduğu gibi, onlara hediyeler vermesi için ellerini uzattılar. Ama hiçbir şey alamayınca Yahuda'yı vurup şöyle dediler: "Eğer askerlerine ve hizmetkarlarına ödeme yapmayacaksan, neden taç giyiyorsun, aptal kral?" Başrahipler, bilginler ve Ferisiler Yahuda'nın kırbaçlanarak ölmediğini gördüler ve Pilatus'un onu serbest bırakmasından korkuyorlardı. Böylece valiye parasal bir hediye teklif ettiler ve o da bunu kabul ettikten sonra Yahuda'yı suçlu ve idam edilmesi gereken biri olarak bilginlere ve Ferisilere teslim etti. Onlar da iki soyguncuyu ve kendisini çarmıha gerilmeye mahkum ettiler. Onu, kötülük yapanları asmayı alışkanlık haline getirdikleri Golgota Dağı'na götürdüler ve onu daha da utandırmak için orada çıırılçıplak çarmıha gerdiler. 129

--- SAYFA 136 ---

Yahuda gerçekte sadece şöyle seslendi: "Tanrım, neden beni terk ettin, çünkü suçlu kaçtı ama ben haksız yere ölüyorum?"⁴¹ Doğrusunu söylüyorum, Yahuda'nın sesi, görünüşü ve kişiliği İsa'ya o kadar benziyordu ki, öğrencileri ve inananları onun İsa olduğuna tamamen ikna olmuşlardı. Sonuç olarak, bazıları İsa'nın öğretisini terk etti ve İsa'nın sahte bir peygamber olduğuna ve gerçekleştirdiği mucizelerin büyü yoluyla gerçekleştiğine inandı. Çünkü İsa, dünyanın sonuna kadar ölmeyeceğini, o zaman dünyadan alınacağını söylemişti. Ancak İsa'nın öğretisine sadık kalanlar, tıpkı İsa'ya benzeyen birinin ölümü karşısında o kadar üzüntüyle doldular ki, İsa'nın söylediklerini unuttular. İsa'nın annesiyle birlikte Golgota Dağı'na giderek Yahuda'nın gözyaşları içinde ölümüne tanık oldular ve Yahuda'nın cesedini, Nikodim ve Aramatyalı Yusuf'un yardımıyla gömmek üzere validen aldılar. Böylece inanılmayacak bir ağlayışla cesedini çarımçıktan indirdiler ve bedenini yüz kilo değerli merhemle mumyalayarak Yusuf'un yeni mezarına gömdüler. Cehennemde Cezalar ve Eziyetlerle Lanetli Yahuda Havari Bartholomew tarafından yazılan Mesih'in Dirilişi Kitabı 3b-5a 42 (3b) İsa [cehenneme indi ve] [iblisleri] dağıttı ve şeytanı bağladı. Ve Adem'i ve tüm çocuklarını kurtardı ve insanlığı kurtardı. Kendi imajına acıdı ve tüm yaratılışı ve tüm dünyayı özgürleştirdi. Evlatlarına şifa verdi, 130

--- SAYFA 137 ---

Diğer Hristiyan Metinlerinde düşmanın yaraladığı Şeytani Yahuda. O, kutsal ve sadık çoban, inatçı koyunları tekrar ağılına getirdi. Ve Adem'i tekrar eski durumuna döndürdü ve onların⁴³ günahlarını bağışladı. Huzur içinde, Amin. Sonra Kurtarıcı, kendisini teslim eden adama, Yahuda İskariot'a döndü ve ona şöyle dedi: "Söyle bana, Yahuda, beni, (Efendini) Yahudi köpeklerine teslim etmekle ne [kazandın? Gerçekten, ben, Babamın [yaratılışımı] kurtarmak ve özgürleştirmek için her türlü acıya [katlandım]. [Fakat] sana, [yazıklar olsun sana, .44 (4a) "[Onun (Yahuda'nın) adı] hayat kitabından silinmiştir. Onun adı azizlerin [kitaplarından] kaldırıldı. Onun (mirası) yaşayanlardan elinden alınmıştır. Yazı tahtası parçalandı. Kavanozundaki yağ dökülmüş [ve israf edilmiş]. Elbisesi yırtılmıştı. [Şeytan] onu [mahkemeye] çıkardı ve o, hüküm giymiş olarak ortaya çıktı. Gözetmenlik görevi elinden alındı.⁴⁵ Tacına el konuldu. Onun emek vererek ürettiğini yabancılar bir anda kaptı. Bir elbise gibi lanetle örtülmüştür. Su gibi dökülüyor. Gurur kaynağı olan cübbesi alındı. Lambasının ışığı söndü. Evi ıssız hale getirildi. Günleri azaldı. Hayatının dönemi sonuna yaklaşmıştır; kalıcı olmadığı kanıtlandı. Acı onu yendi, ışık geri çekildi ve onu terk etti ve üzerine karanlık çöktü. Solucan kendisine ait olanı miras aldı. Çürüme onu kapladı. Rabbin hizmetkârları olan melekler onu yere düşürdüler. Dili kesilmiştir. Gözlerinin nuru söndü

--- SAYFA 138 ---

çok üzgünsün. Kafasındaki saçlar çekilmiştir. Ağzı onu yutmak için otuz yılanla [dolduruldu]. İşte onların [isimleri]:⁴⁶ Birincisi, [Allah'a] Uzaklıktır. [İkincisi] Evil Envy'dir. [Üçüncüsü] . . . [Dördüncü] . . . (4b) Beşincisi Kıskançlıktır. Altıncısı Zulümdür. Yedinci Vanity'dir. Sekizincisi fitnedir. [Dokuzuncu] Dedikodudur. Onuncudur. . . . On birincisi İftiradır. On ikincisi ikiyüzlülüktür. On üçüncüsü. . . . On dördüncüsü. . . . On beşincisi Açgözlülüktür. On altıncısı Küfürdür. On yedincisi Gazaptır. Onsekizincisi İhanettir. On dokuzuncusu Aldatmadır. Yirminci Yalancı Dil'dir. Yirmi birincisi kibirdir. Yirmi saniye Scorn'dur. Yirmi üçüncüsü ise batıldır. Yirmi dördüncüsü Sapıklıktır. Yirmi beşincisi Aptallıktır. Yirmi altıncısı Dikkatsizliktir. 132

--- SAYFA 139 ---

Diğer Hristiyan Metinlerinde Şeytani Yahuda Yirmi yedinci, Gerçeğe Karşı Sertliktir. Yirmi sekizincisi Guile. Yirmi dokuzuncusu açgözlülük, otuzuncusu ise [Allahsızlıktır]. [Bunlar] Yahuda'yı [İskariyot'u] yutmak için [gönderilen] otuz yılandır. Bunlar] otuz [terör] 47 (5a) Bunlar, Kurtarıcı'nın cehennemde [Yahuda'ya karşı söylediği] lanetlerdir. Yahuda'nın Hayatı, Oedipus Altın Efsanesi'nin Hikayesine Paralellik gösterir 4548 Matthias, havariler arasında hain Yahuda'nın yerini almıştır - ama önce Yahuda'nın doğumunu ve kökenini kısaca ele alalım. Bu, uydurma olsa da, Kudüs'te adında bir adamın yaşadığı kesin bir anlatımla ilgilidir. Yahuda kabilesinden ya da Jerome'a göre İssakar kabilesinden olan Ruben'in Ciborea adında bir karısı vardı. Bir gece evlilik görevlerini yerine getirdikten sonra Ciborea uyuyakaldı ve gördüğü şey onu çok korkuttu. İnleyerek ve iç çekerek bu rüyayı kocasına anlattı: "Rüyamda hepimizi mahveden şeytani bir oğul doğurdum. yarış." Ruben, "Söylediğiniz iğrenç bir şey, kelimelere sığmaz," diye yanıtladı. "Büyüleyici bir ruh tarafından kandırılmış olmalısın." Şöyle dedi: "Hamile kaldığımı ve bir oğul doğurduğumu hissedersen, şüpheye yer yok: bu büyüleyici bir ruh değil, gerçek bir vahiyydi." 133

--- SAYFA 140 ---

Bir süre sonra bir erkek çocuk doğurduğunda, çocuğun anne babası korkuya kapıldı ve onunla ne yapacaklarını iyice düşünmeye başladı. Kendi oğullarını öldürme düşüncesiyle ürperdiler ama kendi ırklarını yok eden kişiyi gündeme getirmeye de istekli değillerdi; bu yüzden onu bir sepete koyup denizdeki elementlere maruz bıraktılar. Dalgalandan deniz onu Scarioth adlı bir adaya sürükledi. Bu adadan Yahuda'ya "İskariyot" adı verildi. Artık kendisi de çocuksuz olan buranın kraliçesi yürüyüş yapmak için deniz kıyısına gitmiş. Sepetin dalgalar arasında savrulduğunu görünce açılmasını emretti. İçeride hoş görünüşlü bir oğlan bulduğunda derin bir iç geçirdi ve şöyle dedi: "Ah, keşke böyle bir çocuğun tesellisiyle neşelenseydim de saltanatımın varisi elimden alınmasaydı!" Böylece çocuğu gizlice büyüttü ve kendi hamileliğini taklit etti ve sonunda bir erkek çocuk doğurmuş gibi davrandı. Bu rapor tüm krallıkta dolaştı ve büyük bir tantanayla karşılandı. Hükümdarlar onun tanınmış soyu adına fazlasıyla sevindi ve halk tarif edilemez bir sevinç yaşadı. Onu kraliyet ihtişamına uygun olarak yetiştirdi. Ancak kısa bir süre sonra kraliçe kocasından hamile kaldı ve iddet çağına geldiğinde bir erkek çocuk doğurdu. Oğlanlar biraz büyüdüklerinde sık sık birbirleriyle oynuyorlardı, ama Yahuda zaman zaman kraliyet çocuğunu kızdırıyor, yaralıyor ve onu gözyaşlarına boğuyordu. Bu durumdan rahatsız olan ve Yahuda'nın akrabası olmadığını bilen kraliçe onu defalarca dövdü, ancak yine de çocuğa yaptığı kötü muameleye son vermedi. 134

--- SAYFA 141 ---

Diğer Hristiyan Metinlerinde Şeytani Yahuda Sonunda tüm mesele açığa çıktı ve Yahuda'nın kraliçenin gerçek oğlu olmadığı, onun tarafından keşfedildiği ortaya çıktı. Bunu öğrenen Yahuda utançtan yandı ve gizlice kendi sözde kardeşi olan kralın oğluna rastladı ve onu öldürdü. İşlediği ölümcül suçun cezasından korkarak, astlarıyla birlikte Kudüs'e kaçtı ve kendisini o zaman savcı olan Pilatus'un mahkemesine teslim etti; ve tüy gibi kuşlar gerçekten de bir araya geldikleri için Pilatus, Yahuda'nın kendi karakterine son derece uygun olduğunu gördü ve böylece ona karşı güçlü bir sevgi geliştirdi. Yahuda'yı tüm sarayının sorumlusu olarak atadı ve her şey onun isteğine göre dağıtıldı. Bir gün Pilatus sarayından belli bir meyve bahçesine bakıyordu ve o meyveye karşı o kadar büyük bir arzuya kapılmıştı ki, bakışlarını zorlukla geri çekebiliyordu. Meyve bahçesi Yahuda'nın babası Ruben'e aitti ama ne Yahuda onun babasını ne de oğlu Ruben'i tanıyordu. Ruben, oğlunun dalgalandan denizde öldüğünü düşünmüştü; ve Yudas, babasının ve anavatanının kimliği konusunda bütünüyle bilgisizdi. Bunun üzerine Pilatus Yahuda'yı çağırdı ve şöyle dedi: "Bu meyveye karşı o kadar şiddetli bir arzu beni ele geçirdi ki, eğer ondan uzak durursam son nefesimi vereceğim!" Harekete geçen Yahuda meyve bahçesine atladı ve aceleyle elma toplamaya başladı. Tam o sırada Ruben geldi ve Yahuda'nın elmalarını topladığını gördü. İkili şiddetli bir tartışmaya girdi ve tacizlere maruz kaldılar ve taciz nedeniyle birbirlerine yumruk attılar ve yaraladılar. Sonunda Yahuda, Ruben'in ensesinin boyunla birleştiği yere taş darbesiyle vurdu ve onu öldürdü. Daha sonra meyveyi Pilatus'a getirdi ve tüm olayı anlattı. 135

--- SAYFA 142 ---

Yahuda Gün ağarıp gece geldiğinde, Ruben ölü bulundu ve ani bir ölümün onu geride bıraktığına inanılıyordu. Bunun üzerine Pilatus, Ruben'in tüm mal varlığını Yahuda'ya devretti ve onu Ruben'in karısı Kiborea ile evlendirdi. Ancak bir gün Ciborea derin bir iç çekiyordu ve kocası Yahuda sorunun ne olduğunu defalarca sordu. "Ne yazık ki ben bütün kadınların en zavallısıyım!" diye yanıtladı. "Yeni doğan çocuğumu dalgalanan denize daldırdım ve kocamı ölüme kapılmış halde buldum. Ama Pilatus -bunu söylemek bile kalbimi kırıyor- acılar üzerine acılar yükledi: ne kadar mutsuz olsam da beni evlendirdi ve ne kadar isteksiz olsam da beni seninle evlendirdi." O çocukla ilgili tüm hikayeyi anlatmaya devam etti ve Yahuda onun başına gelenlerin hepsini anlattı. Böylece Yahuda'nın annesiyle evlendiği ve babasını öldürdüğü ortaya çıktı. Pişmanlığa yenik düşen Ciborea'nın tavsiyesi üzerine Rabbimiz İsa Mesih'e yaklaştı ve günahları için merhamet diledi.⁵⁰ Yukarıdaki apokrif anlatım bu kadar. Tekrarlanmalı mı? Her ne kadar savunulmaktan ziyade reddedilmesi gerekse de kararı okuyucuya bırakıyorum. Her halükarda Rab, Yahuda'yı öğrencisi yaptı ve onu havarilerden biri olarak seçti. Rab'bin o kadar çok sevdiği ve sevdiği biri haline geldi ki, Yahuda onu hazinesi yaptı; ancak kısa süre sonra bir hain olarak katlanacağı bir hazinedardı. Gördüğünüz gibi Yahuda kasadan sorumluydu ve sürekli olarak İsa'ya yapılan bağışları çalıyordu. Tanrı'nın tutkusu olduğu sırada, üç yüz denari değerindeki bir parfümün satılmamasına çok üzüldü -elbette parayı cebine atacaktı- ve oradan ayrılarak Tanrı'yı otuz denariye sattı. Her biri 136

--- SAYFA 143 ---

Diğer Hristiyan Metinlerinde Şeytani Yahuda'nın bir tanesi on sıradan denari değerindeydi ve bu şekilde parfümden kaynaklanan üç yüz denari kaybını telafi ediyordu. Başka bir yoruma göre Yahuda, İsa'ya yapılan bağışların onda birini çalma alışkanlığındaydı ve bu yüzden parfümü satarak kazanacağı paranın onda birine, yani otuz denariye Rab'be sattı.⁵¹ Pişmanlığa yenik düşerek parayı geri verdi ve gidip kendini bir ilmikle astı.⁵² Orada asılıyken karnı patladı ve bağırsakları her yere döküldü.⁵³ Ama ağzından kusmaktan kurtuldu: İsa'ninki gibi görkemli bir yüze dokunduğu için ağzının bu kadar korkunç bir şekilde kirlenmesi yanlıştı. Ancak bağırsaklarının dışarı fırlayıp düşmesi yerindeydi - ne de olsa ihaneti tasarlamışlardı - ve ihanet sesinin çıktığı boğazının ilmikle sıkılması doğrudur. Üstelik Yahuda, gökteki meleklerle ve yerdeki insanlara hakaret eden adamın göksel ve insani kürelerden ayrılıp havadaki iblislerle karışabilmesi için havada öldü. Göğe yükselişten sonra ve Pentikost'tan önce, havariler üst odada bir araya geldiklerinde, Petrus on iki havarinin sayısının bir kişi kadar azaldığını gördü; ve Rab, dünyanın dört bölgesinde teslise olan inancı vaaz etmeleri için tam da bu sayıda havari seçmişti. Kardeşlerin ortasında ayağa kalktı ve şöyle dedi: "Kardeşler, Yahuda'nın yerine, Mesih'in dirilişine bizimle birlikte tanıklık edecek birini bulmalıyız. Mesih'in bize söylediği gibi, 'Kudüs'te, tüm Yahudiye'de, Samiriye'de ve hatta dünyanın öbür ucuna kadar benim tanıklarım olacaksınız.'

--- SAYFA 144 ---

Yahuda'nın dördüncü tanıklığına göre, bu adamlardan birinin, yani sürekli bizimle birlikte olan, Rab'bin mucizelerine tanık olan ve O'nun öğretilerini duyanlardan birinin seçilmesi gerekir." Yetmiş iki öğrenciden ikisini aday gösterdiler: kutsallığından dolayı "Adil" olarak anılan Yusuf ve erdemleri kayıtlarda gizli bırakılan Matthias; havarilerden biri olarak seçilmiş olması onun için yeterli bir övgüdür. Ellerini dua ederek kaldırıp şöyle dediler: "Rab, sen hepimizin yüreğini biliyorsun. Yahuda'nın boş bıraktığı bu bakanlığın ve havariliğin yerini almak için bu ikisinden hangisini seçtiğinizi açıklayın." Kuralar çekildi. Kura Matthias'a düştü ve o da on bir havarinin arasına eklendi.⁵⁴ 138

--- SAYFA 145 ---

YEDİNCİ BÖLÜM Yahuda'nın Önündeki Hainler Bir arkadaşını teslim eden ve ona ihanet eden arkadaş figürü, Yahuda metinleri dışında diğer edebiyatlardan da tanındır. Bu türden üç edebi şahsiyet veya şahsiyet grubu iyi bilinmektedir ve mevcut tartışmaya özellikle uygundur: Yaratılış 37'deki Yahuda ve Yusuf'un diğer kardeşleri, Mezmur 41'deki Mezmur yazarının kararsız arkadaşı ve Homeros'un Odysseia'sındaki keçi çobanı Melanthius. Bu hainleri anlatan metinler bu bölümde sunulmaktadır. İkisi İbrani edebiyatında ve biri Yunan destanında yer alan bu üç anlatımda, arkadaşlar veya aile üyeleri sadakatsizdir ve hain gibi davranırlar ve Yahuda'nın hikayesiyle iyi bir şekilde örtüşen hikayeleri, Yahuda İskariot'un hikayesinin kısmen veya tamamen daha önceki bir ihanet hikayesinden türetilmiş bir dini kurgu parçası olup olmadığı sorusunu gündeme getirir. Yaratılış 37'de Yusuf, İsrail'in on iki kabilesinin ataları olan kendi kardeşleri ve 139 139'u bulan erkek kardeşi tarafından Mısır'a giderken tüccarlara satılır.

--- SAYFA 146 ---

Yusuf'u satma fikri, Septuagint Yunancasında Yahuda olarak adlandırılan Yahuda'dır. Yusuf'un fiyatı yirmi gümüşdür, İsa için belirlenen fiyattan on eksiktir. Hikayenin ilerleyen bölümlerinde, Yaratılış 44'te, pişmanlık duyarak kendisini Mısır'da güçlü bir figür olarak yerleşmiş olan Yusuf'a teslim etmeyi teklif eden Yahuda'dır. John Shelby Spong, Liberating the Gospels'de, iki ihanet hikâyesi arasında yakın bir bağlantı görüyor ve Yusuf'un ihanet hikâyesindeki unsurların, Yahudi Kutsal Yazılarındaki diğer ipuçlarıyla birlikte, İsa'nın teslim edilmesiyle ilgili bir midraş (kutsal yazılardan derlenmiş bir anlatı) oluşturmak için Yeni Ahit geleneğinde bir araya getirildiğini öne sürüyor. Mezmur 41'de Mezmur yazarı, yemeğini paylaşan ama ona karşı çıkan kötü niyetli bir arkadaşının kendisine kötü davrandığından şikayet eder (ayet 9). Yuhanna 13:18, İsa ve Yahuda'yı çevreleyen olaylarda kutsal yazıların gerçekleştiğini belirtmek için doğrudan Mezmur 41:9'dan alıntı yapar. Homeros'un Odysseia'sında Odysseus, keçi çobanı Melanthius'un ihanetiyle uğraşmak zorundadır. Melanthius, Ithaca'da bir araya gelen taliplerle Odysseus'a karşı komplo kurar ve taliplere dağıtmak için depodan silahlar (on iki kalkan, miğfer ve mızrak) toplar. İhanetinden dolayı Melanthius yakalanır ve asılır. Odysseus taliplerle uğraşmayı bitirdikten sonra, o ve arkadaşları Melanthius'u cinsel organları da dahil olmak üzere vücudunun bazı kısımlarını kesip köpeklerle atarak cezalandırırlar. Böylece Melanthius'un sonu kanlı ve dehşet verici olur. Dennis MacDonald, The Homeric Epics and the Gospel of Mark adlı kitabında Melanthius'un hikayesine değiniyor ve ikiye bölünmüş davranması, silah toplaması, asılması ve korkunç bir şekilde ölmesi gibi birçok ayrıntıya odaklanıyor.

--- SAYFA 147 ---

Yahuda'dan Önce Hainler, Markos'un (ve Markos'tan sonraki diğer Hristiyan yazarların) Odyssey'deki Melanthius'u temel alarak Yahuda figürünü şekillendirdiği teorisini aktarıyor. MacDonald'a göre Judas Iscariot tarihsel bir karakter değil, edebi bir karakter, yeniden yapılandırılmış bir Melanthius'tur. İbrani edebiyatındaki ihanet öykülerinin yaratıcı katkıları konusunda da benzer sonuçlara varma eğiliminde olabiliriz. Ancak Yahuda metinlerinin bu diğer ihanet hikayeleriyle kesin ilişkisini değerlendirirsek, Mezmur yazarının sahte arkadaşı Yahuda ve kardeşleri ve keçi çobanı Melanthius, Yahuda İskariot'un yanında ayrıcalıklı yerler üstlenebilir. Yahuda'da bunların hepsi, eski edebiyatta karşılaşabileceğimiz en ilgi çekici hainler arasında adil olsun ya da olmasın tasvir edilen unutulmaz karakterlerdir. Yahuda ve Yusuf'un Diğer Kardeşleri Yaratılış 37:2-36 1 (2) On yedi yaşında genç bir adam olan Yusuf, babasının (İsrail veya Yakup) eşleri olan Bilhah ve Zilpah'ın oğulları olan kardeşleriyle birlikte sürüyü otlatıyordu ve babalarına onlar hakkında olumsuz bir rapor getirdi. (3) İsrail, Yusuf'u diğer oğullarının hepsinden daha çok sevdi; çünkü o, yaşlılığının oğluydu ve ona süslü bir kaftan dikti. (4) Kardeşleri babalarının onu kendilerinden daha çok sevdiğini fark edince ondan nefret ettiler ve ona söyleyecek iyi bir şeyleri yoktu. (5) Yusuf bir rüya gördü ve bunu kardeşlerine anlattığında ondan daha da nefret ettiler. (6) Onlara şöyle dedi: "Size gördüğüm rüyayı anlatayım. (7) Bakın, demetler bağlıyorduk. 141

--- SAYFA 148 ---

Benim demetim yükselip ayağa kalktığında ve senin demetlerin demetimin etrafında toplanıp ona eğildiğinde tarlada tahıl vardı." (8) Kardeşleri ona, "Gerçekten bizi yönetecek misin?" dediler. Yoksa bize hükmedecek misin?" Rüyalarından ve sözlerinden dolayı ondan daha da nefret ediyorlardı. (9) Sonra başka bir rüya gördü ve bunu kardeşlerine anlattı. "Bak, bir rüya daha gördüm; güneş, ay ve on bir yıldız bana secde ediyorlardı" dedi. (10) Bunu hem babasına hem de kardeşlerine söyleyince babası onu azarladı ve şöyle dedi: "Gördüğün bu rüya nedir? Annen, ben ve kardeşlerin gerçekten gelip senin önünde yere kapanacak mıyız?" (11) Kardeşleri onu kiskanıyordu ama babası olayı aklında tuttu. (12) Kardeşleri babalarının sürüsünü Şekem yakınlarında otlatmaya gittiler. (13) İsrail Yusuf'a şöyle dedi: "Kardeşlerin Şekem'de sürüyü otlatmıyor mu? Gel, seni onlara göndereceğim." "Benim için sorun değil" diye yanıtladı. (14) O da ona, "Git, kardeşlerin ve sürünün durumu iyi mi diye bak ve bana haber gönder" dedi. Ve onu Hebron Vadisinden gönderip Şekem'e geldi. (15) Bir adam onu tarlalarda dolaşırken buldu ve ona, "Ne arıyorsun?" diye sordu. (16) "Kardeşlerimi arıyorum. Sürüyü nerede otlattıklarını bana söyleyebilir misiniz?" (17) Adam şöyle cevap verdi: "Bu bölgeyi terk ettiler çünkü 'Hadi Dotan'a gidelim' dediklerini duydum." Böylece Yusuf kardeşlerini takip etti ve onları Dotan'da buldu. (18) Onu çok uzakta gördüler ve yanlarına varmadan onu öldürmek için ona komplo kurdular. 142

--- SAYFA 149 ---

Yahuda'dan Önceki Hainler (19) Birbirlerine dediler ki: "İşte o rüyacı geliyor. (20) Gelin, onu öldürüp sarnıçlardan birine atalım ve onu vahşi bir hayvan yuttu diyelim. Sonra bakalım rüyası ne olacak?" (21) Ruben bunu duyunca onu onların elinden kurtarmaya çalıştı. Onlara, "Onun canına kıymayalım. (22) Kan dökmeyin" dedi. Reuben, "Onu burada, vahşi doğada bu sarnıca atın ama ona dokunmayın" dedi. Bunu, onu onların elinden kurtarmak ve babasına geri getirmek için söyledi. (23) Sonuç olarak Yusuf kardeşlerinin yanına geldiğinde, üzerindeki süslü elbiseyi ondan çıkardılar ve onu alıp sarnıca attılar. Sarnıç boştu ve içinde su yoktu. (25) Yemeğe oturduklarında başlarını kaldırdılar ve Gilead'dan yola çıkan İsmailoğullarından oluşan bir kervan gördüler. Develerine baharat, merhem ve mür yüklendi ve onları Mısır'a götürüyorlardı. (26) Yahuda2 kardeşlerine şöyle dedi: "Kardeşimizi öldürüp kanını saklarsak bunun bize ne faydası olur? (27) Gelin, onu İsmaililere satalım ve ona el sürmeyelim, çünkü o bizim kardeşimiz, kendi kanımız ve kanımızdır." Kardeşleri de aynı fikirdeydi. (28) Böylece Midyanlı tüccarlar geldiklerinde Yusuf'u sarnıçtan çıkardılar ve onu yirmi şekel gümüş karşılığında İsmailoğullarına sattılar.4 İsmailoğulları Yusuf'u Mısır'a götürdüler. (29) Ruben sarnıca döndüğünde Yusuf'un orada olmadığını gördü ve giysilerini yırttı. (30) Kardeşlerinin yanına döndü ve "Çocuk gitti, şimdi nereye gidebilirim?" (31) Sonra Yusuf'un kaftanını alıp bir keçi kestiler ve kaftanı kana batırdılar. (32) Süslü sabahlığı geri aldılar 143

--- SAYFA 150 ---

Yahuda babalarına şöyle dedi: "Bunu bulduk. Şuna bir bakın ve oğlunuzun cübbesi olup olmadığına bakın." (33) Onu tanıdı ve şöyle dedi: "Bu, oğlumun entarisidir. Onu vahşi bir hayvan yedi; Yusuf parçalanmış olmalı." (34) Bunun üzerine Yakup giysilerini yırttı, çula sarındı ve günlerce oğlu için yas tuttu. (35) Bütün oğulları ve kızları onu teselli etmek için ayağa kalktılar ama o teselli edilmedi. "Hayır, oğlumun yasını tutmak için mezarıma gideceğim" dedi. Ve böylece babası onun için ağladı. (36) Bu arada Midyanlılar, Yusuf'u Mısır'da firavunun memuru, muhafız birliği komutanı Potifar'a sattılar. Mezmur Yazarının Dostu Mezmur 41 6 (1) Şanslı, zayıflara saygı duyan kişidir; sıkıntı gününde Yahveh onu kurtarır. (2) Yahveh onu korur ve yaşamını sürdürür; ülkede onu kutsar; onu düşmanlarının iradesine bırakmazsın. (3) Yahveh onu hasta yatağında tutar; onu hastalık yatağından kurtarır. (4) Bana gelince, şöyle dedim: "Rab, bana merhamet et, beni iyileştir, çünkü sana karşı günah işledim." (5) Düşmanlarım benim hakkımda kötü niyetle, "O ne zaman ölecek ve adı kaybolacak?" diyorlar. (6) Bir kimse bana geldiğinde, kalbi iftira dolu, değersiz sözler söyler; 144

--- SAYFA 151 ---

Hainler Yahuda'dan önce ayrılır ve bunu etrafa yayar. (7) Benden nefret edenlerin hepsi bana karşı fısıldaşıyorlar; hakkımda en kötü şeyleri düşünüyorlar. (8) "Ona korkunç bir hastalık geldi, yattığı yerden bir daha kalkamaz" diyorlar. (9) Ekmeğimi yiyen güvendiğim yakın arkadaşım bile bana karşı topuklarını kaldırdı. 7 (10) Ama sen, Ya Yehova, bana merhamet et ve beni kaldır ki onlara borcumu ödeyeyim. (11) Düşmanımın bana galip gelmemesinden dolayı benden memnun olduğunuzu biliyorum. (12) Hayır, sen beni dürüstlüğümlle destekledin ve sonsuza dek huzuruna yerleştirdin. (13) İsrail'in Tanrısı RAB, ezelden ebede kadar mübarek olsun. Amin ve Amin. Keçi Melanthius Homer, Odyssea 22.126-202, 473-76 8 iyi işlenmiş duvarın içinde bir arka kapı duruyordu ve iyi inşa edilmiş salondaki eşğin kenarında, iyi yerleştirilmiş kapıların tuttuğu sokağa giden bir yol vardı; ve iyi domuz çobanı, Odysseus'un emriyle, tek ve tek yaklaşım olan yolu korumak için yakınlarda durdu. Agelaos hepsine hitap ederek bir plan önerdi: "Yoldaşlar! Birisi arka kapıdan gizlice çıkıp bunu insanlara anlatıp, çığlığı hemen duyuramaz mı? 145

--- SAYFA 152 ---

O zaman çok geçmeden bu adam son oklarını atacaktı." Keçi çobanı Melanthius da onunla konuştu: "İmkansız, Zeus'un yetiştirdiği Agelaos! Çünkü sahanın güzel kapıları korkunç derecede yakın duruyor ve ara sokağın ağzını zorlamak çok zor. Tek bir adam eğer güçlü olsaydı hepimizi geride tutabilirdi. Hayır, gelin, size odadan takmanız için silahlar getireyim: sanırım içeride ve ikisi silahları başka hiçbir yerde saklamamışlar, Odysseus ve göz kamaştıran oğlu." 10 Böyle söyleyen keçi çobanı Melanthius, holdeki yarıklardan Odysseus'un odasına girdi ve oradan on iki kalkan, on iki mızrak, kalın at kılından tepeli on iki bronz miğfer çıkardı; ve onlarla birlikte ayrılıp onları hemen taliplere verdi. Odysseus onların silah kuşandığını ve ellerinde uzun mızraklar salladıklarını görünce dizleri ve kalbi titredi, bu görev ona o kadar büyük göründü ki.11 Hemen Telemakhos'a kanatlı sözler söyledi: "Telemachus, koridordaki kadınlardan biri ikimize - ya da Melanthius'a karşı neşesiz bir savaş kışkırtıyor olmalı." Zeki Telemakhos ona şöyle cevap verdi: "Ben baba, bunda ben de hata yaptım - başka kimse suçlanamaz - odanın kapısından ayrılan ben, tam olarak aralık kalmıştım. Taliplerin bakış açısı daha iyiydi. Şimdi gidin soylu Eumaeus, odanın kapısını kapatın ve bunu yapanın kadınlardan biri mi, yoksa Dolius'un oğlu Melanthius mu olduğuna bakın. Eminim odur. Keçi çobanı Melanthius güzel silahlar almak için odaya döndüğünde birbirleriyle bu tür sözlerle konuşuyorlardı. Ama iyi domuz çobanı bunu fark etti: 146

--- SAYFA 153 ---

Yahuda'nın Önündeki Hainler ve hemen yanında duran Odysseus'a seslendi: "Laertes'in oğlu Zeus, becerikli Odysseus, varlığımızın belası, tam da düşündüğümüz gibi depoya geri dönüyor. Söyle bana -korunma yok!- üstünlüğü ele geçirirsem onu öldüreyim mi, yoksa onu senin evinde yaptığı birçok suçun bedelini ödemek için buraya mı getireyim?" Pek çok hileci Odysseus ona cevap olarak şunları söyledi: "Telemachus ve ben, ünlü talipleri koridorlarda uzak tutacağız, ellerinden geldiğince öfkeliendireceğiz; ama siz ikiniz, onu ayaklarından ve ellerinden bağlayın ve odaya atın. Kalasları arkasından bağlayın ve bükülmüş bir ipi ona bağladıktan sonra onu yüksek bir sütuna, kırıslara kadar kaldırın - böylece ne kadar uzun yaşarsa, acılar o kadar kötü olur." O da konuştu. Onu çok iyi duydular ve itaat ettiler ve içerideki dikkatinden kaçarak odaya gittiler; ve o odanın girintilerinde silah ararken ikisi de kapı dikmelerinin yanında durup beklediler. Keçi çobanı Melanthius, bir elinde güzel bir miğfer, diğer elinde ise kalıpla kaplanmış geniş, eski bir kalkanla eşği geçtiğinde -bu, gençliğinde taşıdığı kahraman Laertes'indi, ama o sırada kaldırılmıştı ve kayışlarının dikişleri çözülmüştü- üzerine atlayıp onu yakaladılar. Onu saçından sürükleyerek yere attılar, umutsuz bir ruh hali içindeydiler ve Laertes'in oğlu, uzun süredir acı çeken parlak Odysseus'un emrettiği gibi, yürek parçalayan bir bağla ayaklarını ve ellerini birbirine bağladılar, onu iyice bağladılar - kaçış yok -; 147

--- SAYFA 154 ---

Yahuda'ya bükülmüş bir halat bağladılar ve onu kirişlere kadar yüksek bir sütuna kaldırdılar. 12 Domuz çobanı Eumaeus'u iğneleyici alaylarla dürttün: "Melanthius, sana yakışan yumuşak yatağında yatarak bütün gece nöbet tutacaksın; ne de Okyanus'un ırmaklarından altın tahtında yükselen erken doğan şafağı kaçırmayacaksın; talimlere keçi getirmeyi alışkanlık haline getirdiğin, salonlardaki ziyafetle meşgul olduğun zamanı." Orada, zararlı bir bağın içinde kalmış halde kalmıştı; ve ikisi zırhlarını kuşanarak parlak kapıyı kapattılar ve karmaşık planlarıyla akıllı Odysseus'a yeniden katıldılar. Melanthius'u kapıdan ve avludan dışarı çıkardılar. Acımasız bir bronzla burnunu ve kulaklarını kestiler, köpeklere çığ atmak için taşaklarını kestiler ve öfkeden kudurarak ellerini ve ayaklarını kestiler. 13 148

--- SAYFA 155 ---

NOTLAR Giriş: İsa'nın Bir Müritinin Kötülenmesi ve Kurtarılması 1. Judas Iscariot hakkında daha yeni bazı çalışmalar ve metinler için bkz. Bart D. Ehrman, *The Lost Gospel of Judas Iscariot*; Rodolphe Kasser, Marvin Meyer, Gregor Wurst ve François Gaudard, editörler, *Codex Tchacos*; Rodolphe Kasser, Marvin Meyer ve Gregor Wurst, ed., *The Gospel of Judas*; William Klassen, *Yahuda: Hain mi, İsa'nın Dostu mu?*; Hans-Josef Klauck, *Yahuda—Ein Jünger des Herrn*; Herbert Krosney, *Kayıp İncil*; Hyam Maccoby, *Judas Iscariot ve Yahudi Kötülüğü Efsanesi*; Kim Paffenroth, *Yahuda: Kayıp Müritin Görüntüleri*; Elaine H. Pagels ve Karen L. King, *Reading Judas*; James M. Robinson, *Yahuda'nın Sırları*; ve N. T. Wright, *Yahuda ve İsa'nın İncili*. 2. 1. Bölüme bakınız. 3. Bkz. Yuhanna 6:71'e göre Yahuda'nın babası olarak Simon Iscariot; 13:2, 26. 4. 6. Bölüme bakınız. 5. Krosney, *Kayıp İncil*, 10. 6. Bkz. Krosney, *Kayıp İncil*. 7. Restorasyon ve konservasyon sürecinin bir açıklaması için Rodolphe Kasser'in makalesine bakın: Kasser, Meyer, Wurst ve Gaudard, eds., *Codex Tchacos*, 1-25; ve Kasser, Meyer ve Wurst, eds., *The Gospel of Judas*, 47-76'da. 8. Bkz. Kasser, Meyer ve Wurst, ed., *The Gospel of Judas*, 183-85. 9. *Codex Tchacos*'un kodolojik analizi için Gregor Wurst'un Kasser, Meyer, Wurst ve Gaudard, eds., *Codex Tchacos*, 27-33'teki makalesine bakın. 10. 2. Bölüme bakın. Yahuda'ya atıfta bulunan diğer Gnostik metinler 3-5. Bölümlerde sunulmaktadır. 11. Gnostik düşüncenin terim ve temalarına ilişkin mevcut tartışma için bkz. Karen L. King, *What Is Gnosticism?*; Bentley Layton, *"Antik Gnostisizm Çalışmalarına Giriş"*; Antti Marjanen, ed., *Gnostik Bir Din Var mıydı?*; Marvin 149 149

--- SAYFA 156 ---

Notlar Meyer, Gnostik Keşifler; Birger A. Pearson, *Roma ve Kıpti Mısır'da Gnostisizm ve Hristiyanlık*; ve Michael A. Williams, *"Gnostisizm"i Yeniden Düşünmek*. 12. Yahuda İncili 33. 13. Yahuda İncili 35. 14. Yahuda İncili 47. 15. Yahuda İncili 56. 16. Yahuda İncili'nin notlarına bakınız 57. 17. Yahuda İncili'nden Lyonlu Irenaeus tarafından Heresies'e Karşı (1.31.1) adlı eserinde açıkça bahsedilmiştir, 180 CE civarında bestelenmiştir. Yahuda İncili'nin Irenaeus tarafından bilinmesi için, bunun Irenaeus'un metnini yazmasından bir süre önce yazılmış olması gerekir; dolayısıyla orijinal Yahuda İncili'nin yazılma tarihi ikinci yüzyılın ortaları civarındadır. 18. Bkz. Caesarea'lı Eusebius Kilisesi Tarihi. 19. Yahuda İncili'ndeki kurban eleştirisi için bkz. Pagels ve King, *Reading Judas*. 20. Genel olarak sapkınlık tartışmalarının retoriği ve politikası için bkz. King, *Gnostisizm Nedir?* 21. Yahuda İncili'nde İsa'nın arkadaşı olarak Yahuda hakkında, bkz. Bölüm 2. 22. Ayrıca bkz. William Klassen, *"Judas Iscariot."* 23. Klassen, *Yahuda: Hain mi, İsa'nın Dostu mu?* 68-69. 24. Klassen, *Yahuda: Hain mi, İsa'nın Dostu mu?* 74. 25. Bkz. Bölüm 3. 26. Kurtarıcı'nın Diyaloğu 127. 27. Kurtarıcı'nın Diyaloğu 129. 28. Kurtarıcı'nın Diyaloğu 131. 29. "Iscariot"un anlamı (Yeni Ahit Yunancasında Iskariôth veya Iskariôtês) bilim adamları tarafından kapsamlı bir şekilde tartışılmış ve bir dizi etimolojik teori önerildi. İbranice iş "insan" (ya da "adamı") anlamına geldiğinden, "İskariyot" sözcüğü sıklıkla Yahuda'nın nereden geldiğini belirten bir takma ad olarak anlaşılmıştır. Bu yoruma göre Yahuda, güney Yahudiye'de bir köy (çapraz başvuru Yeşu 15:25 ve muhtemelen Negev'deki Tell Qirrioth'un yeri) veya Askaroth veya Askar (Şekem civarında) veya hatta sadece "şehir", belki de Kudüs şehri olabilecek Kerieth'lu bir adamdı. Yuhanna İncili'nde Yahuda'nın babasının Simon Iscariot olarak adlandırılması bu teoriyi destekler nitelikte olabilir. Buna ek olarak, Yuhanna'da birkaç kez (6:71; 12:4; 13:2, 26; 14:22) "Iscariot"a alternatif olarak "Karioth'tan" (veya benzeri) anlamına gelen apo Karuôthou okumasını sunan el yazması tanıklar vardır -bir kez Yuhanna 6:71'de metinsel tanık Codex Sinaiticus'un orijinal elidir. "Iscariot" da 150 olarak yorumlanmıştır.

--- SAYFA 157 ---

Notlar, suikast eylemlerine karışan Yahudi partizanlar arasındaki hançer adamlar olan Sicarii'nin adından türetilmiştir ve bu nedenle Yahuda'nın, Zealotlarla karşılaştırılabilir radikal bir grubun üyesi olduğu anlaşılmıştır. Diğerleri, "Iscariot"un İbranice şakar kelimesinin bir şekli olduğunu ve İsa'nın ihanetine atıfta bulunarak "sahte olan" anlamına geldiğini veya "Iscariot"un "kurtarıcı" anlamına geldiğini (birini teslim eden anlamında - Yunanca paradidonai ile karşılaştıran) veya terimin onun mesleğine (meyve ağaçları yetiştirdiği veya kırmızı boyayla boyama yaptığına) atıfta bulunduğunu ileri sürmüşlerdir. Bkz. Klassen, "Yahuda İskariyot." Son zamanlarda, Claremont, California'daki bir panel tartışmasında (ve kişisel iletişim yoluyla), Dennis MacDonald, "Iscariot" teriminin aslında Yunanca "içine" (eis) edatından ve şehir için Aramice kelimedenden (yukarıya bakın) gelebileceğini, böylece Yahuda İskariot'un "Şehre giren Yahuda" anlamına gelebileceğini öne sürdü. MacDonald şöyle yazıyor: "Yahuda'nın İsa'ya ihanet ettiği yer Kudüs'tür ve onun Homeros'taki muadili Melanthius'tur; onun görevi talipler için keçileri 'şehre' sürmektir. Ayrıca onlara silahlar da sağladı ve Odysseus'u neredeyse taliplere maruz bıraktı." 30. 7. Bölüme bakınız. Genel olarak John Shelby Spong, Liberating the Gospels, 257-76'daki tartışmaya bakınız. 31. Bkz. Dennis R. MacDonald, The Homeric Epics and the Gospel of Mark; ayrıca Antik Çağ ve Hristiyanlıkta Mimesis ve Metinlerarasılık. 32. 7. Bölüme bakın. 33. Nikos Kazantzakis, The Last Temptation of Christ, 385-86. Birinci Bölüm: Yeni Ahit'te Yahuda 1. William Klassen, Yahuda: Hain mi, İsa'nın Dostu mu? 202-3. 2. Yunanca paredôka (paradidonai'den). 3. Yunanca paredideto (paradidonai'den). 4. Referans son akşam yemeğinedir. Bu bölümdeki çeviriler Yeni Ahit'in Yunanca metnine dayanmaktadır. 5. Yunanca paradontos (paradidonai'den). 6. Yunanca paredôken (paradidonai'den). 7. Yunanca paredôka (paradidonai'den). 8. Belki de "ilk öneme sahip". 9. Peter. 10. Pavlus'un, Mesih'in Onikiler'e görüldüğüne ilişkin duyurusu, Yahuda'yı İsa'yı teslim ettikten sonra Onikiler'den ayırıyor gibi görünen Yeni Ahit müjde anlatımlarıyla çelişiyor olabilir. 11. Veya "tepelere." 151

--- SAYFA 158 ---

Notlar 12. Buradaki ve aşağıdaki Onikiler, İsrail'in on iki kabilesinin bir yansımasıdır. 13. Bu takma ad Aramiceden türetilmiştir. 14. Veya "Thaddaeus," burada ve aşağıda. Markos ve Matta Thaddeus'u listeler (bazı metinlerde Lebbaeus diye okunur), Luka ve Elçilerin İşleri ise Yakup'un oğlu Yahuda'yı listeler. Yuhanna 14:22 Yahuda'dan söz eder ama İskariot'tan söz etmez. Yuhanna ayrıca Nathanael'den de söz ediyor (1:43-51; 21:2). 15. Veya "Zealot". 16. Thaddeus ve diğer öğrenciler hakkında Markos 3:18'deki nota bakın. 17. Veya "Zalot". 18. Ebionitlerin İncili, İsrail'e tanıklık için Onikilerden havari olarak söz eder ve aralarında Yahuda İskariyot'un yanı sıra Yakup ve Yuhanna, Simon (Peter), Andrew, Thaddeus, Zealot Simon ve "ve sen Matta"nın da bulunduğu sekiz isim listeler. 19. Yakup'un oğlu Yahuda ve diğer öğrenciler hakkında Markos 3:18'deki nota bakın. Birger Pearson, "Judas Iscariot and the Gospel of Judas," 2 adlı eserinde şunu bildiriyor: "Mark Dennis R. MacDonald'ın İncili üzerine yakında çıkacak bir yorumda, Markos'un on ikilerden oluşan listesini Q atasözleri kaynağında bulunan (çapraz başvuru Luka 6:12-16) daha önceki bir listeye dayandığını ve buna Iscariot adını ve 'ona ihanet eden' ifadesini eklediğini ileri sürer." 20. Bkz. ayrıca aşağıda Elçilerin İşleri 1:13 (Yahuda İskariot hariç on bir öğrencinin listesi). 21. Yunan prodotları. 22. Veya burada ve aşağıda "Rab", "Haham". 23. Yunan Litrası, Roma Lirası. 24. Bir denarius, bir işçinin ortalama günlük ücretiydi. Yani üç yüz dinar yaklaşık bir yıllık ücrete denk geliyor. 25. Aynı bağlamda Matta 26:8'de "Öğrenciler" ifadesi yer alır. 26. Yuhanna 12:5'e ilişkin nota bakın. 27. Bkz. Matta 26:6-13'teki paralel pasaj. Bu hikaye Yahuda'nın Yuhanna İncili'ndeki itirazlarına çok benziyor. 28. Burada metin şöyle yazıyor: "Amin sana söylüyorum." 29. Gümüşle ödeme yapılması konusunda bkz. Matta 26:15'teki gümüş paralar ve not. 30. Otuz gümüş para veya otuz gümüş parçası için bkz. Zekeriya 11:12-13 (Matta 27:9'da alıntılanmıştır), burada bir çoban kral için otuz gümüş para ödenecek ve çömlükçiye atılacaktır. Çıkış 21:32'de, bir kölenin öküz tarafından boynuzlanması durumunda ödenmesi gereken bedelin otuz parça (veya şekel) gümüş olduğu söyleniyor. 31. Matta 26:15'e ilişkin nota bakınız. 32. Öğrencilerin ayaklarının yıkanmasıyla ilgili Yeni Ahit hikayesi yalnızca Yuhanna İncili'nde anlatılır. 33. "Amin, amin." 152

--- SAYFA 159 ---

Notlar 34. Mezmur 41:9. 7. Bölümüne bakın. 35. "Amin, amin." 36. "Amin." 37. Bkz. Mezmur 41:9. 38. Veya "İnsanoğlu" burada ve aşağıda. 39. Burada, Markos İncili'nde olduğu gibi, Yeni Ahit müjdeleri -ve ilk kilise günlerinden bu yana teologlar- ilahi planın bir parçası olarak çarmıha gerilme ile İsa'yı teslim eden kişinin yol açtığı bir insanlık trajedisi anı olarak çarmıha gerilme arasındaki gerilimle mücadele ederler. 40. "Amin." 41. Bkz. Mezmur 41:9. 42. Bkz. Mezmur 41:9. 43. "Amin, amin." 44. Yuhanna İncili'nde İsa'nın sevdiği havarinin veya sevilen havarinin genellikle Zebedi'nin oğlu Yahya olduğu varsayılır. Yuhanna İncili'nde ve Yeni Ahit dışındaki müjdeler de dahil olmak üzere diğer müjdelerde, Lazarus, Mecdelli Meryem, Yahuda Thomas, Adil Yakup ve belki de Yahuda İncili'ndeki Yahuda İskariyot dahil olmak üzere diğer havarilerin de sevildiği kabul edilir. 45. Bkz. Mezmur 41:9. 46. Bölümde İsa'nın duası. Bazen başrahıp duası olarak da adlandırılan 17, yalnızca Yeni Ahit'teki Yuhanna İncili'nde bulunur. 47. Veya "yok olmaya mahkum oğul." Bakınız, örneğin 2 Selanikliler 2:3; Atasözleri 24:22. 48. Yahuda'nın İsa'yı yetkililere teslim etmesiyle ilgili olarak bkz. Homeros'un Odysseia'sındaki Melanthius'un öyküsü (aşağıda, Bölüm 7). 49. Yahuda'nın İsa'yı öpmesi hakkında bkz. Kral Davut'un askeri komutanı Joab, Amasa'yı sakalından yakalayıp onu öpmeye hazırlanırken karnına bir hançer saplıyor (2 Samuel 20:10). Yahuda'nın İsa'yı para karşılığında teslim etmesi hakkında genel olarak bkz. Yaratılış 37'de Yusuf'un kardeşleri ve özellikle Yahuda -Yahuda- tarafından teslim edilmesiyle ilgili anlatım. John Shelby Spong iki hikayedeki benzerlikleri anlatıyor ve orta dönem bir bağlantı öneriyor: "Yahudi geleneğinde, devasa bir Yahudi kahramanın ihanete uğradığı veya düşmana teslim edildiği bir başka önemli hikaye daha vardı. Bu, Yaratılış Kitabındaki hikayeydi (37-50). Bu hikayede 'teslim etme', daha sonra on iki kişilik bir grup tarafından gerçekleştirildi. İsa'nın hikayesinde 'teslim etme', kendisini yeni İsrail olarak adlandıran Kilise'nin liderleri olarak belirlenen on iki kişilik bir gruptan geliyordu. Her iki hikayede de teslim etme veya ihanet, Yahudi olmayanların elindeydi ve her iki hikayede de, Tanrı, bu varsayılan sonucu tersine çevirmek için müdahale etti.

--- SAYFA 160 ---

Kahramanın bir süreliğine hapsedildiğine dikkat çekiliyor: Yusuf firavunun hapishanesinde, İsa ise Yusuf'un mezarında. Her iki hikayede de hainlere para verildi; Yusuf'a yirmi gümüş, İsa'ya otuz gümüş. Bu analizde, diğerlerini ihanet eylemleri için para aramaya teşvik eden Yusuf'un on iki kardeşinden birinin adının Yahuda veya Yahuda olduğu gerçeği gözden kaçırılmadı (Yaratılış 37:26-27). Bu benzerliklerin ışığında, hikayelerin bazılarının birbirine karıştığından şüphe etmemek zordur" (Liberating the Gospels, 267) Yaratılış'taki ihanet hikayesi için bkz. aşağıda Bölüm 7. 50. Veya "Dostum, ne için geldiysen onu yap." 51. Bu sahnede Yahuda'nın İsa'yı öpmesiyle ilgili olarak Markos 14:46'daki nota bakın. 52. Yahuda'nın İsa'yı öpmesiyle ilgili olarak Markos 14:46'daki nota bakın. 53. Veya "Nasırılı İsa" burada ve aşağıda. 54. Bkz. Yuhanna 6:39; 10:28; 17:12. Yuhanna İncili'nde İsa'nın yetkililere teslim edildiği anlatımında, İsa'nın durum tamamen kontrol altında olduğu görülmektedir. 55. Otuz gümüş para için bkz. Matta 26:15'e ilişkin not. 56. Lafzen, "Siz buna dikkat edin." 57. Bkz. Zekeriya 11:13: RAB'bin Tapınağı'na otuz parça gümüş atıldı. 58. Bkz. 2 Samuel 17:23: Krala karşı isyana katılan Davut'un danışmanı Ahitofel kendini asar. Yahuda'nın asılması hakkında belki bkz. Barnabas İncili'nde Yahuda'nın çarmıha gerilmesiyle ilgili anlatım (aşağıda, Bölüm 6). Elçilerin İşleri 1:18'de Yahuda'nın ölümüyle ilgili anlatım, onları uyumlu hale getirmeye yönelik çabalara rağmen Matta'nın öyküsünden oldukça farklıdır (krş. Altın Efsane 45, aşağıda, Bölüm 6). 59. Bkz. Elçilerin İşleri 1:19, burada tarlanın adı Akeldama'dır. Gelenek bu bölgeyi Kudüs'ün güneyinde, Molek'e tapınmanın gerçekleştiği Hinnom Vadisi (Yunancada Gehenna) bölgesiyle ilişkilendirir. Yeremya 19:1-13'te Yeremya bu bölgeyi çömlekçilerin faaliyet gösterdiği Yerusolaim'in Çömlek Parçası Kapısı'nın (bazen Gübre Kapısı ile aynı olduğu söylenir) yakınında tanımlar. MS 1. yüzyılda bu bölge çöplük olarak kullanılmış ve cehennemde yargılanma ve cezayla ilişkilendirilmişti. Bkz. "Gehenna" teriminin günümüzdeki popüler kullanımı. 60. Zekeriya 11:12-13; bkz. Yeremya 18:1-4 (bir çömlekçiye görünce); 19:1-13 (bir kavanoz satın alıp Çömlek Parçası Kapısı bölgesine gitmek hakkında); 32:6-9 (gümüş paralarla tarla satın alınması hakkında). 61. Kudüs'te. 62. On bir havarinin listesi (Yahuda İskariyot hariç). Yukarıdaki Oniki'nin listesine bakın. 63. Lafzen, "Erkekler, kardeşler" burada ve aşağıda. 64. Veya "tarla", "küçük çiftlik." 154

--- SAYFA 161 ---

Notlar 65. Yahudi Kutsal Yazılarında ve başka yerlerde, kötü insanlar sıklıkla kötü bir şekilde ölürken tasvir edilir; örneğin diğerlerinin yanı sıra Eglon, Sisera, Korah, Datan ve Abiram'ın ölümleriyle ilgili açıklamalarda durum böyledir. 2 Samuel 20:10'a göre, Kral Davut'a karşı komplo kurulduğu sırada aktif olan Amasa, Joab tarafından bıçaklanarak öldürüldü ve bağırsakları yere döküldü. Yahudi risalesi Hullin'de (56b) şöyle denir: "Yahudi olmayan bir adam, bir adamın çatıdan yere nasıl düştüğünü, karnının patladığını ve bağırsaklarının dışarı çıktığını gördü" (aktaran Ernst Haenchen, The Acts of the Apostles, 160). Yunan edebiyatında (Apian İç Savaşları) Genç Cato, Roma iç savaşı sırasında kılıcıyla kendini bıçaklayarak ve daha sonra bağırsaklarını parçalayarak intihar etti. Homer'da Dennis MacDonald, ölüm anında öne doğru düşmenin, kaçan ve arkadan saldırıya uğrayan birinin korkaklığının bir işareti olabileceğini gözlemliyor. Matta 27:5'teki Yahuda'nın asılarak ölümüyle ilgili anlatım, Elçilerin İşleri'nde anlatılanlardan tamamen farklı bir öyküdür; ancak bazıları iki anlatımı uyumlu hale getirmeye çalışmış ve hâlâ da çabalamaktadır. Bkz. Altın Efsane, aşağıda, Bölüm 6. 66. Krş. Matta 27:7-8. Akeldama ismi Aramiceden gelmektedir. Matta 27:7-8'e ilişkin nota bakın. 67. Mezmur 69:25 (68:26, Septuaginta). 68. Mezmur 109:8 (108:8, Septuaginta). Burada "gözetmen pozisyonu" (veya "piskoposluk makamı") için kullanılan Yunanca kelime episkopê'dir. İkinci Bölüm: Yahuda'nın İncili 1. Codex Tchacos 3: 33,1-58,29. Bu çeviri, Rodolphe Kasser, Marvin Meyer, Gregor Wurst ve François Gaudard, editörler, Codex Tchacos'taki Kipti metne dayanmaktadır. Bkz. ayrıca Bart D. Ehrman, The Lost Gospel of Judas Iscariot; Rodolphe Kasser, Marvin Meyer ve Gregor Wurst, editörler, The Gospel of Judas; ve Elaine H. Pagels ve Karen L. King, Reading Judas. 2. Lafzen, "sekiz gün." Bkz. ayrıca ayin yılında sekiz günlük bir festival olan oktav. 3. Veya "Fısıh Bayramı'nı kutlamadan önce." 4. İsa'nın öğrencilerini çağırması hakkında bkz. Matta 10:1-4; Markos 3:13-19; Luka 6:12-16. 5. Çocuklukta görülen İsa hakkında bkz. Yuhanna'nın Gizli Kitabı II, 2; Pavlus'un Vahiy 18; Thomas'ın İncili 4; Yuhanna'nın İşleri 88; Hippolytus'un Tüm Sapkınlıkları Reddetmesi 6.42.2. "Çocuk" kelimesi aynı zamanda "hayalet", hatta "peçe" olarak da tercüme edilebilir. 6. Veya "şükran duası sunmak", hatta belki de "Eucharist'i kutlamak" (Kipti euereukharisti). 155

--- SAYFA 162 ---

Notlar 7. İsa'nın kahkahası hakkında Yahuda İncili'nin yanı sıra Yuhanna'nın Gizli Kitabı'na bakınız; İsa Mesih'in Bilgeliği III, 91-92; Büyük Seth'in İkinci Söylemi 56; Petrus'un Vahiy 81; Basilides, Lyon'lu Irenaeus'un Heresies'e Karşı 1.24.4; belki "Haç'ın Yuvarlak Dansı" 96. 8. Veya "Eucharist". 9. Öğrenciler İsa'nın bu dünyanın yaratıcısı olan kendi Tanrılarının oğlu olduğunu iddia ediyorlar ama yanılıyorlar. 10. Veya "Amin (hamên) sana söylüyorum" burada ve aşağıda. 11. Restorasyon geçicidir; "[hizmetçileri]" de mümkündür. 12. Lafzen, "ruhlarınızla birlikte." 13. Bkz. Thomas İncili 46. 14. Aeon, burada ve aşağıda. 15. Barbelo, ilahi Annedir ve bir dizi Sethian metninde, örneğin Yuhanna'nın Gizli Kitabı'nda, ilahi olanın ilk yayılımıdır. Barbelo adı İbranice'den türetilmiş olabilir ve "Dörtlü Tanrı" anlamına gelebilir - yani tetragrammaton aracılığıyla bilinen Tanrı, Tanrı'nın tarif edilemez adı YHWH. 16. Bkz. Thomas'ın İncili 13:4. 17. Lafzen, "o." 18. Veya "ama gideceksin." 19. Burada metin, Yahuda'nın kaderinin hemen yukarıdaki aleme gitmek olmadığını, yapılması gerekeni başarmak için burada aşağıda kalması gerektiğini - her ne kadar bu onun üzülmesine neden olsa da - gösteriyor gibi görünüyor. Bkz. ayrıca Yahuda İncili 46. 20. Bu, Elçilerin İşleri 1:15-26'ya göre Matthias'ın Yahuda'nın yerine havariler çemberinde atanmasına bir gönderme gibi görünüyor. 21. Restorasyon geçicidir. Belki "ne zaman"ı okuyun. 22. Veya "Usta" (Kipti pjois). 23. Çok uzun yıllar. 24. "Amin." 25. Sonsuzluk. 26. Yahuda İncili'nin ilerleyen bölümlerinde yıldızlardan uzun uzadıya söz edilir. 27. Lafzen, "büyük [rüyalar]." 28. Bu parçalı bölüm, öğrencilerin İsa'nın Gethsemane bahçesinde tutuklanmasına ilişkin deneyimledikleri önsezilere ve daha sonra, öğrenciler canlarını kurtarmak için kaçtıkları zaman neler olacağına ilişkin önsezilere atıfta bulunmak üzere yeniden düzenlenebilir. 29. Veya "inşa etme." Burada Kudüs'teki Yahudi tapınağına atıfta bulunmaktadır. 30. Muhtemelen Tanrı'nın ya da İsa'nın adı olduğu düşünülüyor. 31. Metin yanlışlıkla "sunakta" (dittografi) ifadesini tekrarlıyor. 156

--- SAYFA 163 ---

Notlar 32. Veya "hızlı." Restorasyon geçicidir; ama bkz. Yahuda İncili 40. 33. Veya "onların eksik eylemleri", "onların hatalı eylemleri", "onların yanlış eylemleri" - Kipti dilinde, birçok Gnostik metinde ışık eksikliği için teknik bir terim olarak işlev gören ṡôôt olarak okunur. ṡôôt kelimesi aynı zamanda "fedakarlık" olarak da tercüme edilebilir. 34. Eğer ṡôôt'un tercih edilen çevirisi "eksiklik" ise, burada dolgunluk ile eksiklik arasında bir karşıtlık olabilir. 35. "Amin." 36. Ağaçlar ve meyveler hakkında bkz. ayrıca Yahuda İncili 43; Adem'in Vahiy 76; 85. 37. Restorasyon geçicidir; "[... gözetmen (veya piskopos)]" veya "[... bakan (veya papaz)]" da mümkündür. 38. Veya "[zina yapanlar]." 39. Veya "hızlı". Bkz. Yahuda İncili 38. 40. Veya "bir rahip." 41. Veya "Evrenin Efendisi." 42. Muhtemelen "[tuzağa düşmüş]", "[tartışma]", "[mücadelede]", "[eksik]", "[azalmış]" veya benzerlerini okumayı geri yükleyin. 43. Yaklaşık on beş satır eksik. 44. İnsanlar ve onlara atanan yıldızlar hakkındaki bu öğreti Platon'dan geliyor gibi görünüyor; bkz. Timaeus 41d-42b. Yahuda'nın yıldızı hakkında bkz. Yahuda İncili 57. 45. Yaklaşık on yedi satır eksik. 46. Sonsuzluk. 47. Lafzen, "o" veya "o." Zamirin öncülü belirsizdir. 48. Ya da belki "içmek için." 49. Veya "[nesil]." 50. Codex Tchacos'ta "haham" kelimesinin diğer örnekleri nedeniyle bir miktar güvenle restore edilen Kipti [hrabb]ei. Yahuda İncili'nde İsa'ya verilen unvan olarak "usta" olarak tercüme edilen kelime Kipti dilinde sah'tır. 51. Çeviriye açıklama amacıyla "tohum" sözcüğü eklenmiştir. 52. Burada "onun" olarak tercüme edilen zamir çoğuldur. Bu söz hakkında bkz. Matta 13:1-23'teki ikinci benzetmesi; Markos 4:1-20; Luka 8:4-15; Thomas İncili 9. 53. Veya "nesil". 54. Sofya. Burada Bilgelik veya Sofya, Bilgelğin kişileştirilmiş figürüne atıfta bulunabilir veya bilgeliğe - "bozulmuş bilgeliğe" daha genel bir referans olarak hizmet edebilir. 55. Çok uzun yıllar. 56. "Amin." 57. Veya "iblis", "iblis." Bkz. Platon'un Sempozyumu'nda Sokrates'in ruhunun veya daimonunun rolü. Burada Yahuda on üçüncü olarak tanımlanıyor. Irenaeus'a göre 157

--- SAYFA 164 ---

Lyon Notları (Sapkınlıklara Karşı 1.3.3), bazı Valentinianusçular Yahuda'yı on ikinci havari olarak saydı ve on ikinci havarinin sapkınlığı bu Valentinianuslular arasında on ikinci çağ olarak kabul edilen Sophia'nın düşüşüyle ilişkilendirilebilir. Seth geleneğinde bazen on üç sayısının aeonlarla ilişkilendirildiğinde özel bir öneme sahip olabileceği ileri sürülür ve Büyük Görünmez Ruh ve Zostrianos'un Kutsal Kitabı'nda on üç aeon'un aşağıdaki dünyayı tanımladığı, dünyanın hükümdarının onun içinde konumlandığı ve muhtemelen on üçüncü aeondan itibaren hakimiyet kurduğu anlaşıldığı düşünülebilir. Yahuda'nın bir iblis olarak olası yorumu için bkz. Yahuda, Yuhanna İncili'nde bir şeytan olarak. 58. Ya da Jacques van der Vliet ile birlikte okuyarak, "Yahuda ve Yıldızlar", 144-45, "tek kişilik oda." 59. İki satır eksik. Yahuda kendi anlatımında şu cümleyi söylüyor. 60. Veya "kutsal". 61. Sonsuzluk. 62. Çok uzun yıllar. 63. Archonlar. 64. Bir buçuk satır eksik. 65. Veya "ama gideceksin." 66. Lafzen, "Elde ettiğim avantaj nedir?" 67. Veya "dan." Her iki çeviri de gramer açısından mümkündür. Eğer bu ifade "o nesilden" olarak tercüme edilirse, o zaman "o nesil" ifadesinin bir insan neslini ifade ettiği anlaşılabilir. Ya da Yahuda'nın "o nesilden" ayrı tutulması, Yahuda'ya bu ölümlülük dünyasında kutsal nesil diyarından ayrı bir rol verildiği anlamına gelebilir. Yahuda'nın öğrencilerden ayrı tutulması hakkında bkz. Yahuda İncili 35. 68. Lafzen, "sen hüküm süreceksin." 69. Bu hala zor bir pasajdır ve İsa'nın Yahuda'ya, diğerlerinin ona bir şeyler yapmaya çalışacaklarını -metnin söylediği gibi- "kutsal [nesle] yüklemeleyebilirsin" diye söylediğini anlamak mümkün olabilir (krş. Kipti olumsuz üçüncü geleceğin kullanımı). Bununla birlikte, bu pasajın bu şekilde anlaşılması muhtemelen bazı harflerin veya kelimelerin Kipti metninden yanlışlıkla çıkarıldığını varsaymak zorundadır. 70. Okuma belirsiz. Belki "gördü" yazısını okuyabilirsiniz? 71. Aeon, burada ve aşağıda. 72. Veya "a." 73. Seth metinlerinde ilahi olanın en yüksek ifadesine sıklıkla Büyük Görünmez Ruh adı verilir. 74. Bkz. 1 Korintliler 2:9; Thomas İncili 17; Kurtarıcı'nın Diyaloğu 140. 158

--- SAYFA 165 ---

Notlar 75. Veya "o" – yani Ruh. 76. Veya "yardımcı", "yardımcı", burada ve aşağıda. 77. Bkz. diğer Sethian metinlerinde genellikle Harmozel, Oroiael, Daveithai ve Eleleth olarak adlandırılan dört armatür. 78. Sonsuzluk. 79. Çok uzun yıllar. 80. Çok uzun yıllar. 81. Bkz. Kutsanmış Eugnostos III, 88-89; İsa Mesih'in Bilgeliği III, 113; Dünyanın Kökeni Üzerine 105-6. 82. Çok uzun yıllar. 83. Bkz. Kutsanmış Eugnostos III, 83-84. 84. Çok uzun yıllar. 85. Yani, evrende. 86. Sonsuzluk. 87. Gnosis. 88. Bkz. Diğer Sethian metinlerinde Eleleth. 89. Gözleri parıltıdan yaratıcı Tanrı hakkında bkz. Secret Book of John II, 10. 90. Sophia'nın kanla kirlenmiş maddesi hakkında, bkz. Büyük Görünmez Ruhun Kutsal Kitabı III, 56-57. 91. Nebro veya Nebruel hakkında bkz. Büyük Görünmez Ruhun Kutsal Kitabı III, 57. Yahuda İncili'nde Nebro'dan, –el yüceltici eki olmadan bahsedilir. Burada Nebro'nun "isyancı" anlamına geldiği söyleniyor ve Nebro'nun eski Orta Doğu geleneklerindeki efsanevi karakter olan Nemrut (Yunan Nebrôd) ile akraba olabileceği belirtiliyor (çapraz başvuru Yaratılış 10:8-12; 1 Tarihler 1:10). Nemrut isminin İbranice "isyancı" kelimesiyle bağlantılı olabileceği öne sürüldü. 92. Burada ve metnin başka yerlerinde Sakla adı "Saklas" olarak yazılmıştır. 93. Yaldabaoth ve Sakla (veya Saklas) isimleri Sethian ve diğer metinlerde tanrının iyi bilinen isimleridir. 94. Archonlar. 95. Bir satır eksik. 96. Bkz. Yuhanna'nın Gizli Kitabı II, 10-11; Büyük Görünmez Ruhun Kutsal Kitabı III, 57-58. Yahuda İncili'ndeki listede ikinci melek gücü Harmatoth'tur; Yuhanna'nın Gizli Kitabı ve Büyük Görünmez Ruh'un Kutsal Kitabı'nda ilk ikisi Atoth ve Harmas'tır. Dahası, ilk melekse güç olarak Şit ve Mesih arasındaki görünürdeki korelasyon, diğer Set metinleri bağlamında alışılmadık bir durumdur. Yahuda İncili'nde Atoth ve Harmas isimleri, bu kozmolojik vahiydeki tek spesifik Hristiyan referansı olan "Mesih olarak adlandırılan [Se]th'e yapılan bu şaşırtıcı referansa yer açmak için mi birleştirildi? Jacques van der Vliet burada "Yahuda ve 159"da spekülasyon yapıyor.

--- SAYFA 166 ---

Notes the Stars, 147-51, bu Hristiyan referansının bir kopyacının hatasına dayanabileceğini ve orijinal okuma olan "Koç (Ram, krios) olarak adlandırılan Seth'in yanlışlıkla "Mesih (khristos) olarak adlandırılan Set" olarak alındığını belirtmektedir. 97. Bkz. Yaratılış 1:26. 98. Burada isim "Sakla" olarak yazılıyor. 99. Archon, restorasyon deneme aşamasında olsa da. 100. Burada ve altında bu ifadenin anlamı, "bir sayıyla" şeklindedir. Bu ifadenin ilk örneği bir ditografi durumu olabilir mi? 101. Bu cümlelerin anlamı belirsizdir. 102. Veya "kralızsız nesil", "üzerinde hükümdarı olmayan nesil", yani Şit'in soyu veya soyu. 103. Bir satır eksik. 104. Yaklaşık iki satır eksik. 105. Çoğul. 106. Gnosis. 107. Çoğul. 108. Burada metinde hamên yerine alêthôs okunmaktadır. 109. Veya "zina yapmak." 110. Yaklaşık altı buçuk satır eksik. Bkz. Yahuda İncili 38; 40. 111. Burada "ve" kelimesi tekrarlanabilir (bir ditografi durumu). 112. Sonsuzluk. 113. Gezici yıldızların genellikle gezegenler olduğu anlaşılır. Buradaki altı gezgin yıldız muhtemelen bilinen beş gezegen (Merkür, Venüs, Mars, Jüpiter, Satürn) ve aydır. 114. Alêthôs. 115. Yaklaşık dokuz satır eksik. 116. Alêthôs. 117. Üç satır eksik. 118. Muhtemelen diğer öğrenciler. 119. Veya "beni kim giydiriyor" (Kipti etrophorei emmoei). Yahuda, içindeki gerçek ruhsal kişinin özgürleşmesi için İsa'nın bedensel bedenden kurtulmasına yardım edebilir ya da İsa'nın kendisinin boşalttığı bedeni teslim edebilir. 120. Veya "geçip gitti", "karardı." Anlamı belirsizdir. 121. Veya "zihin." 122. Bu satırlar Mezmurlardan pasajları hatırlatıyor. 123. Alêthôs. 124. Yaklaşık iki buçuk satır eksik. 125. Yaklaşık iki satır eksik. 160

--- SAYFA 167 ---

Notlar 126. Archon. 127. Çok uzun yıllar. 128. Burada Profesörler Sasagu Arai ve Gesine Schenke Robinson "o'nun Yahuda'ya değil İsa'ya atıfta bulunabileceğini öne sürüyorlar. Kıpti metninde "o" zamirinin en doğal öncülü Yahuda'dır. Ancak "o'nun İsa'yı kastettiği düşünülürse, Yahuda İncili'nde yer alan tecelli İsa'ya ait olacaktır ve metinde İsa'nın ruhani kişiliğinin tecelli yoluyla yukarıdaki aleme döndüğü ve bu dünyada geride kalan bedeninin çarmıha gerilmek üzere yetkililere teslim edildiği anlaşılmaktadır. 129. Yaklaşık beş satır eksik. Yahuda'nın (ya da İsa'nın) başkalaşımı hakkında bkz. Yeni Ahit İncillerinde ve Allogenes Kitabı 61-62ff'de İsa'nın başkalaşımı. 130. Veya "onlar." 131. Markos 14:14 ve Luka 22:11 "misafir odası" (kataluma) için aynı sözcüğü kullanır. 132. Burada "teslim etmek" anlamına gelen Kıpti fiili, Yeni Ahit İncillerinde olduğu gibi paradidou'dur (Yunanca paradidonai kelimesinden gelir). 133. Kıpti peuaggelion enioudas, "Yahuda'nın İncili", "Yahuda'nın İncili" veya "Yahuda'nın İncili" - "Yahuda'ya Göre İncil" değil. Üçüncü Bölüm: Kurtarıcı'nın Diyalogunda Yahuda 1. Nag Hammadi Kodeksi III,5: 120,1-147,23. Bu çeviri, Stephen Emmel, ed., Nag Hammadi Codex III,5 ve Pierre Létourneau, ed., Le Dialogue du Sauveur'deki Kıpti metne dayanmaktadır. Bkz. ayrıca Beate Blatz ve Einar Thomassen, "Kurtarıcının Diyalogu"; Julian V. Hills, "Kurtarıcının Diyalogu"; Hans-Martin Schenke, Hans-Gebhard Bethge ve Ursula Ulrike Kaiser, eds., Nag Hammadi Deutsch, 1.381-97 (Silke Petersen ve Hans-Gebhard Bethge). Önemli sayıda metin restorasyonu buraya dahil edilmiştir ve bunların çoğu bu baskılardan, özellikle Nag Hammadi Deutsch'tan ve ayrıca Le Dialogue du Sauveur'den alınmıştır. Notlarda daha spekülasyonlara yer verilmiştir. 2. Lafzen, "kardeşler." Burada, Kurtarıcı'nın Diyalogu'ndaki havari çemberi Yahuda'yı (Yahuda Thomas veya Yahuda İskariyot), Matta'yı (öğrenci Matta, Elçilerin İşleri 1:23-26'ya göre yedek havari Matthias veya Tomas Kitabı'nın yazıcısı Mathaias) ve Meryem'i (muhtemelen Mecdelli Meryem) içerir. 3. Veya "acı çekmek." Bkz. Thomas İncili 58. 4. Krş. Thomas İncili 50; 90. 161

--- SAYFA 168 ---

Notlar 5. Burada ve altında metin "o" olarak geçmektedir ve çeviri Nag Hammadi Deutsch'u takip ederek açıklık sağlamak adına "öfke" olarak geçmektedir. 6. Veya "yalnız." Burada ve aşağıda bkz. Thomas'ın İncili 16:4; 49:1; 75. 7. Bakınız. Yuhanna 16:23; Peter'in Philip'e mektubu 133-34. 8. Logolar. 9. Veya "yalnız." 10. Bkz. Thomas İncili 3:1-3; 22:4-7; 89. 11. "Geçmek" ifadesi için bkz. Thomas İncili 42. 12. Elçilerin İşleri 1:23-26'ya göre öğrenci Matthias, yedek havari Matthias veya Thomas Kitabının yazarı Mathaias. 13. Yahuda Thomas veya Yahuda İskariyot. Bkz. Thomas İncili ve Yahuda İncili. 14. Veya "Rab" burada ve aşağıda. 15. Veya "[doğanız]", "[inancınız]." 16. Bkz. Thomas İncili 24. 17. Krş. Yuhanna 16:5-7. 18. Muhtemelen Magdalalı Meryem. 19. Veya "[güç]" ifadesini geri yükleyin. Ruhun meyveleri hakkında bkz. Galatyalılar 5:22-23. 20. Bu cümleyi olumsuz olmadan da düzeltmek mümkündür, ancak bkz. birkaç satır aşağıda ve Kurtarıcının Diyalogu 133. 21. Burada Petersen ve Bethge, Nag Hammadi Deutsch, 1.389'da, "[Hiç var olmamış] birine [benzerseniz]" ifadesini okurlar. 22. Bkz. Yaratılış 1:1. 23. Bkz. Yaratılış 1:2. 24. Lafzen, "[ondan]'dan." 25. Burada Petersen ve Bethge, Nag Hammadi Deutsch, 1.390'da "[kötülüğün dolayısıyla hiçbir varlığı yoktur]" ifadesini yeniden okuyorlar. 26. Veya "[Yahuda] [ona] dedi." 27. Veya "[hareket]", "[zihin]." 28. Burada ve aşağıda Petersen ve Bethge, Nag Hammadi Deutsch, 1.390'da "sünnet" olarak okunur. 29. Burada ve aşağıda restorasyon deneme aşamasındadır. Eğer sözde bedensel sünnet ve manevi sünnetten bahsediliyorsa bkz. Thomas İncili 53; Romalılar 2:25-29. 30. Belki "[sünnetliler]" ifadesini okuyabilirsiniz. 31. Bkz. Thomas'ın İncili 81:2. 162

--- SAYFA 169 ---

Notlar 32. Bkz. Thomas İncili 2. 33. Logolar, burada ve aşağıda. Metin, Yaratılış 1'e göre yaratılışın ilk suyunu ve kelimenin yaratıcı süreçteki yerini yansıtıyor. Görünüşe göre su, eski kozmolojik düşüncenin çoğunda olduğu gibi hem aşağıda hem de yukarıdadır. 34. Veya "O" - yani kelime - burada ve aşağıda. 35. Astronomik ve astrolojik teoriye göre yeryüzünde olup bitenlere hükmeden takımyıldızlar ve yıldızlardır. 36. Restorasyon geçicidir. Bu sadece önceki bölümdeki tartışmanın devamı olabilir. 37. Veya "yay", "yay". 38. Veya "döküm", "yayılan." 39. Muhtemelen güneş. 40. Yani, dünyanın etrafındaki, üzerinde güneş, ay ve yıldızların bulunduğu gök kubbesi. Bkz. Yaratılış 1:6-8. 41. Veya "ibadet edildi." 42. Veya "İnsanoğlu" burada ve aşağıda. 43. Bkz. Thomas'ın İncili 3:5. 44. Bkz. Delfi özdeyişi "Kendini tanı" ve Thomas İncili 3:4-5. 45. Lafzen, "o." Bu, bağlamda tartışılan yaşamın yerine atıfta bulunmaktadır. 46. Lafzen, "onun iyiliği" veya "onun iyiliği" -o kişinin iyiliği veya o yerin iyiliği. 47. Bu cümleyi şu şekilde tercüme etmek de mümkündür: "Söz dünyayı kurdu, dünya da söz aracılığıyla var oldu ve dünya, sözden koku aldı." Kıpti metni cümle boyunca belirsiz zamirler kullanır. 48. Lafzen, "kök." 49. Rüzgârın esmesi hakkında bkz. ruh. Pasajın tamamı için bkz. Yaratılış 1:2. 50. Logolar. Kelime veya logos'un rolü ve vücut bulmuş kelime olarak İsa hakkında bkz. Yuhanna 1, Kurtarıcı'nın Diyalogu'ndaki önceki pasajlar ve diğer Gnostik metinler. Yuhanna İncili'nde de, burada olduğu gibi, söz, yukarıdaki alemden iner, aşağıdaki dünyaya gelir ve vahiy niteliğinde hareket eder. 51. Tohum, güç ve eksiklikle ilgili bu atıflar Gnostik metinlerde tipiktir. 52. Ruhu giydiren elbiseler ve kâmil insanlığı bir elbise olarak giydirmek hakkında bkz. Meryem İncili 15; 18. Gelin odasına girenlere verilen nur ve hayat elbiseleri hakkında bkz. Kurtarıcı'nın Diyalogu 138-39. 53. Benzer mistik ifadeler için bkz. Thomas İncili 77; 108. 163

--- SAYFA 170 ---

Notlar 54. Eksiklik bölgesi, ışığın karanlıkta gizlendiği aşağıdaki dünyadır. 55. Archonlar, burada ve aşağıda. 56. Bu dünyayı yöneten yöneticiler veya arkonlar hakkında bkz. 1 Korintliler 6:3. Gelin odası hakkında bkz. Philip'in İncili; Thomas İncili 75. 57. Ruhun giysileri ile ışık ve yaşamın giysileri hakkında bkz. Kurtarıcı'nın Diyalogu 136-37; Meryem İncili 15; 18. 58. Bakınız. Kurtarıcı'nın Diyalogu 145. 59. Krş. Matta 6:34. 60. Bkz. Matta 10:10 (Q); Luka 10:7 (Q); 1 Timoteos 5:18. 61. Bkz. Matta 10:25. Bu üçüncü söz bir olumsuzluk eklenerek düzeltilirse ("Müritler öğretmenlerine benzemezler"; krş. Petersen ve Bethge, Nag Hammadi Deutsch, 1.394), o zaman krş. Yuhanna 13:16. Burada, Kurtarıcı'nın Diyalogunda bu üç bilgelik sözünü söyleyen Meryem'dir. 62. Veya "Bu sözü tam anlayan bir kadın gibi söyledi." 63. Bkz. 1 Korintliler 2:9; Thomas İncili 17; Yahuda İncili 47. 64. Krş. Kurtarıcı'nın Diyalogu 144-45; Mısırlıların İncili. 65. Burası, eksikliklerin ve ölümlülüğün şimdiki dünyasıdır. 66. Bir an önce dinlenmeye çekilmek, şimdi ölmek anlamına gelir ki bu, neden şimdi ölümden yaşama dönüşümü yaşamadığımıza, hatta neden şimdi intihar etmediğimize dair bir soru olabilir. 67. Bedenin yükünü geride bırakıp ilahi tamliğe yükselmek, son dinlenmeye ulaşmak demektir. 68. Bkz. Yakup 5:3. 69. Bkz. Yuhanna 14:5. 70. Burada Petersen ve Bethge, Nag Hammadi Deutsch, 1.395'te "her şeyi sen [destekleyeceksin]" ifadesini yeniden okuyorlar. 71. Kozmosun arkonları ve diğer güçleri. 72. Beden elbisesini giyip çıkarmak hakkında bkz. Kurtarıcı'nın Diyalogu 136-39; Meryem İncili 15; Tomas İncili 21:2-4; 37:2-3. 73. Muhtemelen "Yahuda" (Petersen ve Bethge, Nag Hammadi Deutsch, 1.395'te) olarak yeniden okunacaktır. 74. Restorasyon geçicidir; bkz. Petersen ve Bethge, Nag Hammadi Deutsch, 1.395'te. 75. Bkz. Thomas İncili 20'deki hardal tohumu benzetmesi; Matta 13:31-32 (Q); Luka 13:18-19 (Q); Markos 4:30-32. 76. Veya "Evrenin Annesi." 164

--- SAYFA 171 ---

Notlar 77. Veya “konuşuyor ve hareket ediyor.” Burada Baba, Baba Tanrı'dır ve Anne, Sophia (Bilgelik) veya ilahi olanın başka bir kadın tezahürü olabilir. 78. Veya "kadınlık" burada ve aşağıda. 79. Bu ifade yeniden doğma ihtimalini inkar ediyor gibi görünüyor. 80. Bkz. Kurtarıcı'nın Diyaloğu 140; Mısırlıların İncili; Thomas İncili 114. 81. Kıpti şaje; bkz. logolar. 82. Bkz. Kurtarıcı'nın Diyaloğu 135. 83. Krş. Kurtarıcının Diyaloğu 139. 84. Yaklaşık on iki satır eksik veya tercüme edilemiyor. 85. Nihai restorasyonlar geçicidir. Dördüncü Bölüm: Büyük Gücümüz Kavramında İsimsiz Takipçi 1. Nag Hammadi Yazması VI,4: 36,1-48,15. Bu çeviri, Pierre Chérrix, ed., Le Concept de notre grande puissance ve Douglas M. Parrott, ed., Nag Hammadi Codices V,2-5 ve VI, 291-323 (Frederik Wisse ve Francis E. Williams) kitaplarındaki Kıpti metne dayanmaktadır. Bkz. ayrıca Hans-Martin Schenke, Hans-Gebhard Bethge ve Ursula Ulrike Kaiser, editörler, Nag Hammadi Deutsch, 2.483-93 (Hans-Martin Schenke); Francis E. Williams, Zihinsel Algı. Metnin girişinde ayrıca Entelektüel Algı ve Büyük Güç Kavramı (düzeltilebilir; nota bakınız) başlıkları da yer almaktadır. 2. Belki metnin sonundaki başlık versiyonunda ve metnin açılış satırında olduğu gibi “<Bizim>” şeklinde düzeltebilirsiniz. 3. Büyük Güç, Simon Magus'un ki de dahil olmak üzere birçok gelenekte ilahi olanı belirtir. Bkz. Elçilerin İşleri 8:10; Thunder 21. 4. Birinci tekil şahıs zamiri (“I”) kullanıldığında, konuşan kişi çoğunlukla büyük Güç gibi görünür. 5. Yüz yirmi yıl hakkında bkz. Yaratılış 6:3. 6. Bkz. Thomas İncili 4. 7. Veya “yazılar.” Yaşayan kitapta yazılı olan Tanrı'nın harfleri hakkında bkz. Gerçeğin İncili 22-23. 8. Bkz. Yaratılış 1:1-7. 9. Veya “o” burada ve aşağıda. 10. Karanlık. 11. Tanrı'nın benzerliğinde yaratılış hakkında bkz. Yaratılış 1:26; John II'nin Gizli Kitabı, 14-15. 12. Devler ve uzun zaman dilimleri için bkz. Yaratılış 5:1-6:8. 165

--- SAYFA 172 ---

Notlar 13. Bedenin babası bu dünyanın Tanrısıdır. 14. Bkz. Yaratılış 6:9-9:29. 15. Yani sel. 16. Yiyecek ve su, komünyon ve vaftiz anlamına gelebilir. 17. Kıpti, Yunancadan gelir, nianhomoion (Yunancada anomaios “benzersiz” anlamına gelir). Burada bazı akademisyenler “Anomoean'lar” diye okumayı tercih ediyorlar ve dördüncü yüzyılın ortasındaki Anomoean sapkınlığına atıfta bulunuyorlar; bu, Baba Tanrı ile Mesih'in temelde birbirlerinden farklı olduğunu öne süren Arian düşüncesinin aşırı bir biçimi. Bkz. Wisse ve Williams, Nag Hammadi Yazmaları V,2-5 ve VI, 304. 18. Kıpti yelesi; bkz. Yunan çılgınlığı. Kıpti kelimesinin anlamı belirsizdir; “çoban” anlamına gelebilir ama mevcut bağlamda bu uygunsuz görünüyor ve çılgınlık daha olası görünüyor. Konutları ve daha fazlasını yok eden yangınlar hakkında bkz. kıyamet ateşi ve hatta belki Sodom ve Gomorra'yı yok eden ateş. 19. Bkz. Lyon'lu Irenaeus Heresies'e Karşı 1.7.1, burada Irenaeus, Valentinianuslu öğretmen Ptolemy'nin sisteminde, sonunda dünyadaki ateş maddeyi tükettiğinde yokluğa dönüşeceğini söylediğini bildiriyor. 20. Bu insan, İsa figüründe ifadesini bulan Gnostik vahiydir. 21. Veya “içeride” (Kıpti en). 22. Yahudi inancına göre dünyadaki ulusların geleneksel sayısı yetmiş veya yetmiş ikidir. Dolayısıyla buradaki vahyin dünyanın tüm dillerini konuştuğu söyleniyor. 23. Hades. 24. Bkz. İbraniler 2:14. 25. Yahuda İskariyot. 26. Bkz. Yahuda İncili 56. 27. Kıpti paradidou (Yunanca paradidonai'den), Yeni Ahit İncilleri ve Yahuda İncili'nde olduğu gibi. 28. Bir kez daha Kıpti paradidou. 29. Bu, İsa'nın çarmıha gerilmesini ifade etmektedir. 30. Kıpti berôth. Bazı bilim adamları bunu “dokuz bronz sikke” (berôt th) olarak tercüme etmişlerdir; bkz. Matta 26:15'e göre Yahuda İskariyot'a yapılan ödeme; 27:3; Wisse ve Williams, Nag Hammadi Kodları V,2-5 ve VI, 308-9'da. 31. Bkz. İlk Düşüncenin Üç Biçimi 43. 32. Logolar, burada ve aşağıda. 33. Bkz. Romalılar 10:4; Efesliler 2:15. 34. Bkz. Matta 27:45; Markos 15:33; Luka 23:44-45. 166

--- SAYFA 173 ---

Notlar 35. Bu yorumlar, ortaya çıkmakta olan Ortodoks kilisesinin genişlemesini ve İsa'nın sözlerinin duyurulmasını veya İsa hakkındaki metinlerin derlenmesini açıklamaktadır. 36. Yüz yirmi yıl hakkında bkz. Büyük Gücümüz Kavramı 38. 37. Wisse ve Williams, Nag Hammadi Kodeksleri V,2-5 ve VI, 312'de, İskenderiyeli Philo'nun yüz yirmiye "mükemmel sayı" olarak kabul ettiğini çünkü bunun "burç çemberinin bir imgesi ve taklidi" olduğunu belirtmektedir (Ödüller ve Cezalar Üzerine [De praemiis et poenis] 65). 38. Logolar. 39. Logos'un ilk ortaya çıktığı doğu muhtemelen Filistin'dir. 40. Bu görüntüler ve onu izleyenler kıyamet edebiyatının tipik örnekleridir. 41. Ölülerini yiyen kuşlar hakkında bkz. Hezekiel 39:17-20; Vahiy 19:21; Homeros, İlyada 1.4-5. 42. Aşağıdaki paragraflar, Hippolytus of Rome, On the Deccal gibi metinlerde anlatılan Deccal'in faaliyetlerine ilişkin ifadeleri yansıtır gibi görünmektedir. Görünüşe göre Deccal'in batıdan gelip İsa'nın şahsını taklit edeceği ve Yahudi adetlerini yerleştirmeye çalışacağı düşünülüyor. 43. Veya "gerçek Sophia". 44. Veya "sahte Sophia." 45. Veya "sahtekar"; Kipti, Yunanca pantimeimon'dan. Bkz. Petrus'un Vahiy 71; 78-79. 46. Görünüşe göre vahiy veren İsa. 47. Bu ifade ve devamı için bkz. Vahiy 13, iki canavar, canavarlara tapanlar, işaretler ve harikalar hakkında. 48. Görünüşe göre Deccal. 49. Yani dünyadaki suyun kaynağı, akışı ve yenilenmesi döngüsü artık işlemeyecek. 50. Bkz. Kusursuz Söylem'den Alıntı 73. 51. Maniheizt kaynaklarda 1468 yıl, evrenin yanacağı ve son ışık parçacıklarının maddeden kurtulup cennete döneceği son yangının yaşandığı dönemdir. Bkz. Schenke, Nag Hammadi Deutsch, 2.492'de. 52. Bkz. Lyonlu Irenaeus Sapkınlıklara Karşı 1.7.1. 53. Kipti hap, aynı zamanda "yargı" olarak da tercüme edilebilir. 54. Veya "o". 55. Veya "onun" burada ve aşağıda. 56. Bkz. Yuhanna'nın Gizli Kitabı II, 26-27; Şem 48'in açılımı; Luka 16:22-24. 57. Büyük Kudret'e uyanların son hali, ebedî âlemde huzur olacaktır. 167

--- SAYFA 174 ---

Beşinci Bölüm Notları: "Haç'ın Yuvarlak Dansı"ndaki Hain 1. Yuhanna'nın İşleri 94-96. Bu çeviri Eric Junod ve Jean-Daniel Kaestli, Acta Iohannis'deki Yunanca metne dayanmaktadır. Bkz. ayrıca Barbara E. Bowe, "Dancing into the Divine"; Arthur J. Dewey, "Yuhanna'nın Elçilerinde İlahi"; André-Jean Festugière, Les Actes apocryphes de Jean et de Thomas, 199-207; Marvin Meyer, "Haçın Yuvarlak Dansı"; Knut Schäferdiek, "Yuhanna'nın İşleri", 181-84. 2. Şeytan. Gnostik metinlerde bu dünyanın yaratıcısı, yani Yahudi halkının Tanrısı, şeytanla karşılaştırılabilir. 3. Bkz. İsa'nın Yahuda tarafından teslim edildiğine dair Yeni Ahit kayıtları. Burada kullanılan Yunanca kelime paradithênai'dir (paradidonai'den). 4. Logolar, burada ve aşağıda. 5. Bkz. 1 Yuhanna 1:5. 6. Burada ve aşağıda İngilizce çeviri, Yunanca thelô için vurgulu gelecek "yapacağım" ifadesini kullanıyor, lafzen, "Benim isteğim ..." 7. Ayinsel dans için talimatlar. 8. Bu, Valentinianus'un düşüncesindeki sekizlik alana (Ogdoad), yani yedi gezegensel küre artı sekizinci küreye (yıldızların) atıfta bulunabilir. Bazen sekizinci küre, kozmosun hükümdarının meskeni olarak kabul edilir; bazen manevi ilerleme için daha yüksek bir seviye olduğu düşünülür. Bkz. John'un Gizli Kitabı; Sekizinci ve Dokuzuncu Konuşma. 9. Bkz. Zodyak'ın on iki burcu. 10. Bkz. Yuhanna 10:9. 11. Bkz. Yuhanna 14:6. 12. Bkz. Thomas İncili 42. 13. Muhtemelen Yahuda. 14. Bkz. Yahuda İncili'nde İsa gülüyor. 15. Veya "utandırmak." 16. Belki bkz. Büyük Seth'in İkinci Söylemi 55-56; Petrus'un Vahiy 81-83. Altıncı Bölüm: Diğer Hristiyan Metinlerinde Şeytani Yahuda 1. Abdullah Yusuf Ali, çev., Kur'an-ı Kerim'in Anlamı, 235-36. 2. Bu çeviri Constantin von Tischendorf, ed., Evangelia Apocrypha, 199-200'deki Latince metne dayanmaktadır. 3. Markos 6:3 ve Matta 13:55'e göre Yakup ve Joses (veya Yusuf), Yahuda ve Simon'la birlikte İsa'nın küçük kardeşleridir. 168

--- SAYFA 175 ---

Notlar 4. Bkz. Yuhanna 19:34. Yuhanna İncili'nde Romalı askerlerden biri mızrakla İsa'nın böğrünü deliyor; Arap Bebeklik İncili'nde Yahudilerin onun böğrünü deldiği söylenmektedir. 5. Bu çeviri, Bart D. Ehrman, ed., The Apostolic Fathers, 2.104-7'deki Yunanca metne dayanmaktadır. 6. Yahuda'nın lanetli durumuyla ilgili olarak bkz. Sayılar 5:21-22. 7. Bu çeviri Constantin von Tischendorf, ed., Evangelia Apocrypha, 459-64'teki Yunanca metne dayanmaktadır. 8. Gestas, İsa'yla birlikte çarمیha gerilen hırsızlardan birinin geleneksel adıdır. 9. Demas aynı zamanda İsa'yla birlikte çarمیha gerilen hırsızlardan birinin geleneksel adıdır. 10. Bkz. Tobit 1-2. 11. Drahmi bir Yunan gümüş parasıydı; Kaynaklar bir koyunun bir drahmi, bir öküzün beş drahmi, bir kölenin dört drahmi değerinde olabileceğini öne sürüyor. 12. Salı. 13. Bkz. Markos 14:58; Matta 26:61; Markos 15:29; Matta 27:40; Yuhanna 2:19. 14. Çarşamba. 15. 15:00 16. Veya "sinagog." 17. Perşembe. 18. Gümüş paralar, burada ve aşağıda mı? 19. 10:00 20. 11:00 21. Perşembe gecesi. 22. Bkz. Mezmur 1:1 (Septuagint). 23. Patrick McBrine tarafından hazırlanan bu çeviri, Johann Huemer, ed., Sedulii Opera Omnia'daki Latince metne dayanmaktadır. Bkz. Carl P. E. Springer, Geç Antik Çağda Destan Olarak İncil; ayrıca dördüncü yüzyıl Hristiyan şairi Juvencus tarafından bestelenen İncil Kitapları veya Evangeliorum Libri adlı şiir. 24. Bkz. Yuhanna 13:1-20. 25. Bkz. Matta 23:27. 26. Bkz. Zekeriya 11:12-13; Matta 26:15; 27:3, 9-10. 27. Bu çeviri, Eugène Revillout'un "Les apocryphes coptes" 156-57, 195-96 tarihli Kipti metnine dayanmaktadır. 28. Bkz. Yuhanna 12:6. 29. Bkz. Zekeriya 11:12-13; Matta 27:9-10. 30. Bu çeviri Constantin von Tischendorf, ed., Evangelia Apocrypha, 290'daki Yunanca metne dayanmaktadır. 31. Cf. Markos 14:72; Matta 26:74-75; Luka 22:60-62; Yuhanna 18:27 (Petrus ve onun inkârı ile ilgili). 169

--- SAYFA 176 ---

Notlar 32. Bu çeviri X. Jacques, "Les deux fragments conserves des 'Actes d'André et de Paul," 198-205'teki Kipti metne (Codex Borgiani Coptici 109, fas. 132) dayanmaktadır. 33. Bkz. 2 Korintliler 12:1-10; Pavlus'un Nag Hammadi Vahiyi. 34. Belki bkz. Yuhanna 17:12'de "cehennemın oğlu". 35. Bkz. Matta 18:21-22; ayrıca bkz. Luka 17:3-4. 36. Bkz. İşaya 45:5-6, 21; 46:9. Yahudi Kutsal Yazılarında Tanrı'nın tekilliğine dair bu ifade, Gnostik metinlerde yaratıcının kibirli övünmesi haline gelir. 37. Mikail, Yahudi ve Hristiyan inancındaki baş meleklerden biridir. 38. Bu çeviri, Lonsdale ve Laura Ragg, eds., The Gospel of Barnabas, 470-73, 478-81'deki İtalyanca metne dayanmaktadır. 39. Bkz. Irenaeus'un (Against Heresies 1.24.4) bildirdiği gibi, Basilides'e göre Cyrene'li Simon'un İsa'ya benzeyecek şekilde (ve İsa'nın Simon'a benzeyecek şekilde) dönüşümü. 40. Bkz. Markos 14:51-52. 41. Bkz. Mezmur 22:1; Markos 15:34; Matta 27:46 (Yeni Ahit metinlerinde Mezmur 22:1'den alıntı yapan kişi İsa'dır). 42. Bu çeviri, E. A. Wallis Budge, ed., Coptic Apocrypha in the Dialect of Upper Egypt, 6-9'daki Kipti metne dayanmaktadır. 43. İbrahim'in çocukları. 44. Yaklaşık üç veya dört satır eksik. 45. Bkz. Elçilerin İşleri 1:20; Mezmur 109:8 (108:8, Septuaginta). Mesih'in Dirilişi Kitabında "gözetmen pozisyonu" (veya "piskoposluk makamı") için kullanılan Kipti kelime mentepiskopos'tur. 46. Metne göre Yahuda sayılan kötülüklerle doludur. 47. Yaklaşık sekiz satır kısmen eksik. Bu satırlarda Yahudilerden söz ediliyor ve Yahuda'nın dış karanlığa atılıp sonsuza dek unutulduğu söyleniyor. 48. Jonathan Meyer tarafından hazırlanan bu çeviri, Giovanni Paolo Maggioni, ed., Iacopo da Varazze: Legenda Aurea, 2.277-81'deki Latince metne dayanmaktadır. Bkz. ayrıca Granger Ryan ve Helmut Ripperger, editörler, The Golden Legend of Jacobus de Voragine. 49. Bkz. Yuhanna 6:71; 13:2, 26. Ruben için bkz. Reuben adı. 50. Yahuda ile babası ve annesi hakkındaki bu hikaye için bkz. Sofokles, Oedipus Rex. 51. Bkz. Yuhanna 12:1-8. Üç yüz dinar hakkında bkz. Yuhanna 12:5. 52. Bkz. Matta 27:5. 53. Bkz. Elçilerin İşleri 1:18. 54. Bkz. Elçilerin İşleri 1:13-26. 170

--- SAYFA 177 ---

Notlar Yedinci Bölüm: Yahuda'dan Önceki Hainler 1. Bu çeviri Yahudi Kutsal Yazılarının İbranice metnine dayanmaktadır. 2. Septuagint'in Yunancasında Yahuda. 3. Kardeşleri. 4. Bkz. Yahuda'nın İsa'yı teslim ettiğine dair kayıtlarda otuz parça gümüş veya otuz gümüş para, özellikle Matta 26:15; 27:3, 9, notlarla birlikte. 5. Lafzen, "şeo'l'a." 6. Bu çeviri Yahudi Kutsal Yazılarının İbranice metnine dayanmaktadır. 7. Bkz. Yuhanna 13:18. 8. Jonathan Meyer tarafından hazırlanan bu çeviri, Homeros'un Yunanca metnine dayanmaktadır. 9. Eumaeus. 10. Telemakhos. 11. Belki bkz. Yeni Ahit'te, Onikilerden biri olan Yahuda'nın silahlı bir birlikle İsa'nın yanına geldiği anlatılır. 12. Belki bkz. Matta 27:3-10'da Yahuda'nın asılmasıyla ilgili kayıt. 13. Belki bkz. Elçilerin İşleri 1:13-26'da Yahuda'nın korkunç ölümünün anlatımı. 171

--- SAYFA 178 [Görsel / Boş] ---**--- SAYFA 179 ---**

SEÇİLMİŞ B İ B L İ O G R A F İ Aland, Kurt, ed. *Özet Quattuor Evangeliorum: Locis paralelis evangeliorum apocryphorum et partum adhibitis*. 15. rev. ed. Stuttgart: Deutsche Bibelgesellschaft, 1996. Anderson, Ray S. *Yahuda'ya Göre İncil*. Colorado Springs: Helmers & Howard, 1991. Barnstone, Willis ve Marvin Meyer, eds. *Gnostik İncil*. Boston: Shambhala, 2003. Bauer, Walter. *İlk Hristiyanlıkta Ortodoksluk ve Sapkınlık*. Philadelphia: Fortress, 1971. Bianchi, Ugo, ed. *Le Origini Dello Gnosticismo: Colloquia di Messina*, 13-18 Aprile 1966. *Dinler Tarihi Çalışmaları (Numen'e İlaveler)* 12. Leiden: Brill, 1970. Blatz, Beate ve Einar Thomassen. "Kurtarıcının Diyalogu." *Yeni Ahit Apocrypha'da, Wilhelm Schneemelcher tarafından düzenlenmiştir*, 1.300-312. Borges, Jorge Luis. "Yahuda'nın Üç Versiyonu." *Labirentlerde*. New York: New Directions, 1964. Bowe, Barbara E. "İlahi Olana Dans Etmek: John'un Elçilerinde Dansın İlahisi." *Erken Hristiyan Araştırmaları Dergisi* 7 (1999): 83-104. Brown, Raymond E. *Mesih'in Ölümü*. 2 cilt. Garden City, NY: Doubleday, 1994. Budge, E. A. Wallis, ed. *Yukarı Mısır Lehçesinde Kıpti Apokrif*. Londra: British Museum, 1913. Chérix, Pierre, ed. *Le Concept de notre grande puissance (CG VI,4): Texte, remarques philologiques, traduction ve notlar*. *Orbis Biblicus et Orientalis* 47. Fribourg ve Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1982. Crossan, John Dominic. *İsa'yı Kim Öldürdü? İsa'nın Ölümüyle İlgili İncil Hikayesinde Antisemitizmin Kökenlerinin Açığa Çıkarılması*. San Francisco: HarperSanFrancisco, 1995. Culianu, Ioan. "Gnostik İntikam: Gnostisizm ve Romantik Edebiyat." *Religionstheorie und Politische Theologie*, Grup 2: Gnosis und Politik, Jacob 173 173 tarafından düzenlenmiştir.

--- SAYFA 180 ---

Seçilmiş Kaynakça Taubes, 290-306. Münih, Paderborn, Viyana ve Zürih: Wilhelm Fink/ Ferdinand Schöningh, 1984. ———. *Gnosis Ağacı: Erken Hristiyanlıktan Modern Nihilizme Gnostik Mitoloji*. H. S. Wiesner tarafından çevrilmiştir. San Francisco: HarperSanFrancisco, 1992. de Boer, Esther A. "Mary Magdalene ve İsa'nın Sevdığı Mürit." *Lectio Difficilior* 1 (2000): elektronik dergi (<http://www.lectio.unibe.ch>). DeConick, Nisan D. *On Üçüncü Havari: Yahuda İncili Gerçekte Ne Diyor*. New York ve Londra: Continuum, 2007. Dewey, Arthur J. "The Hymn in the Acts of John." *Semeia* 38 (1986): 67-80. Doresse, Jean. *Mısırlı Gnostiklerin Gizli Kitapları: Chenoboskion'da Keşfedilen Gnostik Kıpti El Yazmalarına Giriş*. Philip Mairet'in çevirisi. Londra: Hollis & Carter, 1960. Ehrman, Bart D. *Yahuda Iscariot'un Kayıp İncili*. New York ve Oxford: Oxford University Press, 2006. ———, ed. *Apostolik Babalar*. Loeb Klasik Kütüphanesi. 2 cilt. Cambridge, MA: Harvard University Press, 2003. Emmel, Stephen, ed. *Nag Hammadi Kodeksi III,5: Kurtarıcının Diyalogu*. Nag Hammadi Çalışmaları 26. Leiden: Brill, 1984. Nag Hammadi Yazmalarının Faks Baskısı. *Mısır Arap Cumhuriyeti Eski Eserler Dairesi'nin himayesinde, Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü ile birlikte yayınlanmıştır*. 12 cilt. Leiden: Brill, 1972-84. Fallon, Francis T. *Sabaoth'un Tahta Çıkışı: Gnostik Yaratılış Mitlerinde Yahudi Unsurları*. Nag Hammadi Çalışmaları 10. Leiden: Brill, 1978. Festugière, André-Jean, ed. *Les Actes apocryphes de Jean et de Thomas*. *Cahiers d'orientalisme* 6. Cenevre: P. Cramer, 1983. Foerster, Werner, ed. *Gnosis: Metinlerden Bir Seçki*. R. McL tarafından çevrilmiştir. Wilson. 2 cilt. Oxford: Clarendon, 1974. Gärtner, Bertil E. *Iscariot*. Victor I. Gruhn tarafından çevrilmiştir. Philadelphia: Fortress, 1971. Grant, Robert M. *Gnostisizm ve Erken Hristiyanlık*. New York: Columbia University Press, 1966. Grant, Robert M., ed. *Gnostisizm: Bir Antoloji*. New York: Harper, 1961. Haardt, Robert, ed. *Gnosis: Karakter ve Tanıklık*. Leiden: Brill, 1971. Haenchen, Ernst. *Havarilerin İşleri: Bir Yorum*. Çeviren: Bernard Noble, Gerald Shinn, Hugh Anderson ve R. McL. Wilson. Philadelphia: Westminster, 1971. 174

--- SAYFA 181 ---

Seçilmiş Kaynakça Halas, Roman Bernard. Yahuda İskariyot: Kişiliği, Eylemleri ve Ebedi Kısmetine İlişkin Kutsal Yazılara Dayalı ve Teolojik Bir İnceleme. Kutsal Teoloji Çalışmaları 96. Washington, DC: Catholic University Press, 1946. Halm, Heinz. Die islamische Gnosis: Die extreme Schia ve die Aleviten. Die Bibliothek des Morgenlandes. Zürih: Artemis, 1982. Hedrick, Charles W. ve Robert Hodgson, Jr., eds. Nag Hammadi, Gnostisizm ve Erken Hristiyanlık. Peabody, MA: Hendrickson, 1986. Hills, Julian V. "Kurtarıcının Diyaloğu." In The Complete Gospels: Annotated Scholars Version, Robert J. Miller tarafından düzenlenmiştir, 336–50. Santa Rosa, CA: Polebridge, 1994. Huemer, Johann, ed. Sedulii Operası Omnia. Corpus Scriptorum Ecclesiasticorum Latinorum 10. Viyana: C. Geroldi, 1885. Jacques, X. "Les deux fragments conservés des 'Actes d'André et de Paul.'" Orientalia 38 (1969): 187–213. Jonas, Hans. Gnosis ve spatantik Geist. Bölüm 1. Forschungen zur Religion und Literatur des Alten und Neuen Testaments 51. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1964. ———. Gnostik Din: Uzaylı Tanrının Mesajı ve Hristiyanlığın Başlangıçları. Boston: Beacon, 1963. Junod, Eric ve Jean-Daniel Kaestli, eds. Acta Iohannis. Corpus Christianorum, Seri Apocryphorum 1–2. Turnhout: Brepols, 1983. Kasser, Rodolphe, Marvin Meyer, Gregor Wurst ve François Gaudard, eds. Yahuda İncili, Petrus'un Philip'e, Yakup'a Mektubu ve Codex Tchacos'tan Allogenes Kitabı ile birlikte. Washington, DC: National Geographic, 2007. Kasser, Rodolphe, Marvin Meyer ve Gregor Wurst, eds. Yahuda'nın İncili. Washington, DC: National Geographic, 2006. Kazancakis, Nikos. Mesih'in Son Günaha. P. A. Bien tarafından çevrilmiştir. New York: Simon & Schuster, 1960. Kemner, Heinrich. Judas Iskariot: Zwischen Nachfolge und Verrat. Stuttgart: Neuhausen, 1988. King, Karen L. Gnostisizm Nedir? Cambridge, MA: Harvard University Press/Belknap Press, 2003. Klassen, William. Yahuda: Hain mi yoksa İsa'nın Dostu mu? Minneapolis: Kale, 1996. ———. "Yahuda İskariot." David Noel Freedman tarafından düzenlenen The Anchor Bible Dictionary'de, 3.1091–96. New York: Doubleday, 1992. Klauck, Hans-Josef. Yahuda - Ein Jünger des Herrn. Sorular Anlaşmazlıklar 111. Freiburg: Herder, 1987. 175

--- SAYFA 182 ---

Seçilmiş Kaynakça Kloppenborg, John S.Q Paralellikler: Özet, Eleştirel Notlar ve Uyumluluk. Sonoma, CA: Polebridge, 1988. Kloppenborg, John S., Marvin W. Meyer, Stephen J. Patterson ve Michael G. Steinhauser. S—Thomas Reader. Sonoma, CA: Polebridge, 1990. Koester, Helmut. Eski Hristiyan İncilleri: Tarihleri ve Gelişimleri. Philadelphia: Trinity; Londra: SCM, 1990. Koester, Helmut ve Elaine H. Pagels. "Giriş." Nag Hammadi Kodeksi III,5: Kurtarıcının Diyaloğu'nda, editör Stephen Emmel, 1-17. Koester, Helmut, Elaine H. Pagels ve Stephen Emmel. "Kurtarıcının Diyaloğu." İngilizce Nag Hammadi Kütüphanesi'nde, James M. Robinson tarafından düzenlenmiştir, 244–55. Krosney, Herbert. Kayıp İncil: Yahuda İskariyot'un İncili Arayışı. Washington, DC: National Geographic, 2006. Layton, Bentley. Gnostik Kutsal Yazılar: Ek Açıklamalar ve Girişlerle Yeni Bir Çeviri. Garden City, NY: Doubleday, 1987. ———. "Antik Gnostisizm Çalışmalarına Giriş." İlk Hristiyanların Sosyal Dünyasında: Wayne A. Meeks Onuruna Yazılar, L. Michael White ve O. Larry Yarbrough tarafından düzenlenmiştir, 334–50. Minneapolis: Fortress, 1995. ———, ed. Gnostisizmin Yeniden Keşfi: Yale'deki Uluslararası Gnostisizm Konferansı Bildirileri, New Haven, Connecticut, 28–31 Mart 1978. Dinler Tarihi Çalışmaları (Numen'e İlaveler) 41. Leiden: Brill, 1980–81. Létourneau, Pierre, ed. Le Dialogue du Sauveur. Bibliothèque copte de Nag Hammadi, Bölüm "Metinler" 29. Québec: Les Presses de l'Université Laval; Louvain: Peeters, 2003. Lüdemann, Gerd ve Martina Janssen. Bibel der Haretiker: Die gnostischen Schriften aus Nag Hammadi. Stuttgart: Radius, 1997. Maccoby, Hyam. Yahuda İskariyot ve Yahudi Kötülüğü Efsanesi. New York: Free Press, 1992. MacDonald, Dennis R. Yeni Ahit Homeros'u Taklit Ediyor mu? Havarilerin Elçilerinden Dört Vaka. New Haven, CT: Yale University Press, 2003. ———. Homeros Destanları ve Markos İncili. New Haven, CT: Yale University Press, 2000. ———. Antik Çağ ve Hristiyanlıkta Mimesis ve Metinlerarasılık. Antik Çağ ve Hristiyanlık Çalışmaları. Harrisburg, PA: Trinity Press International, 2001. Mack, Burton L. Kayıp İncil: Q Kitabı ve Hristiyan Kökenleri. San Francisco: HarperSanFrancisco, 1993. Maggioni, Giovanni Paolo, ed. Iacopo da Varazze: Legenda Aurea. 2 cilt. Floransa: Sismel, 1998. 176

--- SAYFA 183 ---

Seçilmiş Kaynakça Mahé, Jean-Pierre, ed. *Hermès en Haute Égypte* (Cilt I): Les textes hermétiques de Nag Hammadi et leurs parallèles grecs et latins. Bibliothèque copte de Nag Hammadi, Bölüm "Metinler" 3. Québec: Les Presses de l'Université Laval; Louvain: Peeters, 1978. ———. *Hermès en Haute Égypte* (Tome II): Le Fragment du Discours Parfait et les Définitions hermétiques arméniennes. Bibliothèque copte de Nag Hammadi, Bölüm "Metinler" 7. Québec: Les Presses de l'Université Laval; Louvain: Peeters, 1982. Mahé, Jean-Pierre ve Paul-Hubert Poirier, eds. *Ecrits gnostiques*. Bibliothèque de la Pléiade. Paris: Gallimard, yakında. Marjanen, Antti, ed. *Gnostik Bir Din Var mıydı? Finlandiya Müsteşarlık Cemiyeti Yayınları* 87. Helsinki: Finlandiya Müsteşarlık Cemiyeti; Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2005. Marksches, Christoph. *Valentinus Gnosticus'mu? Valentinschen Gnosis ile Valentins'in Parçalarından Bir Yorum Yapıyoruz*. Tübingen: J. C. B. Mohr (Paul Siebeck), 1992. Meyer, Marvin. *Gnostik Keşifler: Nag Hammadi Kütüphanesinin Etkisi*. San Francisco: HarperSanFrancisco, 2005. ———. *İsa'nın Gnostik İncilleri: Nasıralı İsa Hakkında Gnostik İncillerin ve Mistik Kitapların Kesin Koleksiyonu*. San Francisco: HarperSanFrancisco, 2005. ———. *Thomas'ın İncili: İsa'nın Gizli Sözleri*. San Francisco: Harper-SanFrancisco, 1992. ———. "Haçın Yuvarlak Dansı." Willis Barnstone ve Marvin Meyer tarafından düzenlenen *Gnostik İncil'de*, 351-55. ———, ed. *Nag Hammadi Kutsal Yazıları: Uluslararası Baskı*. San Francisco: HarperOne, 2007. Miller, Robert J., ed. *Tam İnciller: Açıklamalı Alimler Versiyonu*. Santa Rosa, CA: Polebridge, 1994. Muhammad Ali, Maulana, çev. *Kur'an-ı Kerim: Arapça Metin, İngilizce Tercüme ve Şerh*. Columbus, OH: Ahmadiyyah Anjuman Isha'at Islam, 1994. Orbe, Antonio. *Estudios Valentinianos*. Analecta Gregoriana 99. Roma: Pontificia Università Gregoriana, 1958. Paffenroth, Kim. *Yahuda: Kayıp Müritin Görüntüleri*. Louisville, KY: Westminster/ John Knox, 2002. Pagels, Elaine H. *İnancın Ötesinde: Thomas'ın Gizli İncili*. New York: Random House, 2003. ———. *Gnostik İnciller*. New York: Random House, 1979. Pagels, Elaine H. ve Karen L. King. *Yahuda'yı Okumak: Yahuda'nın İncili ve Hristiyanlığın Şekillenmesi*. New York: Viking, 2007. 177

--- SAYFA 184 ---

Seçilmiş Kaynakça Parrinder, Geoffrey. *Kur'an'da İsa*. New York: Oxford University Press, 1965. Parrott, Douglas M, ed. *Nag Hammadi Kodeksleri V, 2-5 ve VI ile Papyrus Berolinensis 8502,1 ve 4*. Nag Hammadi Studies 11. Leiden: Brill, 1979. Patterson, Stephen J., James M. Robinson ve Hans-Gebhard Bethge. *Beşinci İncil: Thomas'ın İncili Yaşlanıyor*. Harrisburg, PA: Trinity Press International, 1998. Pearson, Birger A. *Roma ve Kıpti Mısır'da Gnostisizm ve Hristiyanlık*. Antik Çağ ve Hristiyanlık Çalışmaları. New York ve Londra: T. & T. Clark International, 2004. ———. *Gnostisizm, Yahudilik ve Mısır Hristiyanlığı*. Antik Çağ ve Hristiyanlık Çalışmaları. Minneapolis: Kale, 1990. ———. "Yahuda İskariyot ve Yahuda'nın İncili." *Antik Çağ ve Hristiyanlık Enstitüsü Ara sıra Makale* 51. Claremont, CA: Antik Çağ ve Hristiyanlık Enstitüsü, 2007. Perkins, PHEME. *Gnostisizm ve Yeni Ahit*. Minneapolis: Fortress, 1993. Petersen, Silke ve Hans-Gebhard Bethge. "Der Dialog des Erlösers." Hans-Martin Schenke, Hans-Gebhard Bethge ve Ursula Ulrike Kaiser tarafından düzenlenen *Nag Hammadi Deutsch'ta*, 1.381-97. Ragg, Lonsdale ve Laura, der. *Barnaba İncili*. Oxford: Clarendon, 1907. Ragg, Lonsdale ve Laura, editörler, M. A. Yusseff'in yorumlarıyla birlikte. *Barnaba İncili*. Yeni Delhi: Millat Kitap Merkezi, tarih yok Revillout, Eugène. "Les apocryphes coptes: I. Les Évangiles des douze apôtres et de Saint Barthélemy." *Patrologia Orientalis* 2.2'de, Düzenleyen: René Graffin, 117-98. Paris: Firmin-Didot, 1904, 1946'da yeniden basıldı. Robinson, James M. "Uçurumdan Kahire'ye: Nag Hammadi Kodekslerinin Kaşifleri ve Aracılarının Hikayesi." *Colloque International sur les texts de Nag Hammadi'de* (Québec, 22-25 août 1978), editör Bernard Barc, 21-58. *Bibliothèque copte de Nag Hammadi*, Bölüm "Etüdler" 1. Québec: Les Presses de l'Université Laval, 1981. ———. "Nag Hammadi: İlk Elli Yıl." Stephen J. Patterson, James M. Robinson ve Hans-Gebhard Bethge, *The Fifth Gospel*, 77-110'da. ———. *Yahuda'nın Sırları: Yanlış Anlaşılan Öğrencinin Hikayesi ve Kayıp İncili*. San Francisco: HarperSanFrancisco, 2006. ———, ed. *İngilizce Nag Hammadi Kütüphanesi*. San Francisco: HarperSan Francisco, 1988. Robinson, James M., Paul Hoffman ve John S. Kloppenborg, eds. *Q'nun Eleştirel Sürümü: Matta ve Luka, Markos ve Thomas İncilleri ile Q ve Thomas'ın İngilizce, Almanca ve Fransızca Çevirilerini İçeren Özet*. Louvain: Peeters, 2000. 178

--- SAYFA 185 ---

Seçilmiş Kaynakça Rudolph, Kurt. Gnosis: Gnostisizmin Doğası ve Tarihi. İngilizce çevirisi R. McL tarafından düzenlenmiştir. Wilson. San Francisco: HarperSanFrancisco, 1987. Ryan, Granger ve Helmut Ripperger, eds. Jacobus de Voragine'in Altın Efsanesi. New York: Longmans, Green, 1941. Sagnard, François. La gnose valentinienne et le témoignage de Saint Irénée. Paris: Vrin, 1947. Schäferdiek, Knut. "Yuhanna'nın İşleri." Yeni Ahit Apocrypha'da, editör Wilhelm Schneemelcher, 2.152-212. Schenke, Hans-Martin. "Das sethianische System nach Nag-Hammadi-Handschriften." Studia Coptica'da, Peter Nagel tarafından düzenlenmiştir, 165-72. Berlin: Akademie, 1974. Schenke, Hans-Martin, Hans-Gebhard Bethge ve Ursula Ulrike Kaiser, eds. Nag Hammadi Alman. 2 cilt. Die Griechischen Christlichen Schriftsteller der ersten Jahrhunderte, Neue Folge, 8, 12. Berlin ve New York: Walter de Gruyter, 2001, 2003. Schneemelcher, Wilhelm, ed. Yeni Ahit Apocrypha. İngilizce çevirisi R. McL tarafından düzenlenmiştir. Wilson. 2 cilt. Cambridge: James Clarke; Louisville, KY: Westminster/John Knox, 1991-92. Scholem, Gershom G. Yahudi Gnostisizmi, Merkabah Mistisizmi ve Talmud Geleneği. New York: Amerika Yahudi Teoloji Semineri, 1960. ———. Kabala. New York: Plume, 1978. ———. Yahudi Tasavvufunda Başlıca Eğilimler. New York: Schocken, 1995. ———. Kabala ve Sembolizmi Üzerine. New York: Schocken, 1996. ———. Kabala'nın kökenleri. Princeton, NJ: Princeton University Press, 1991. Scholer, David M. Nag Hammadi Bibliyografyası 1948-1969. Nag Hammadi Çalışmaları 1. Leiden: Brill, 1971. ———. Nag Hammadi Kaynakça 1970-1994. Nag Hammadi Çalışmaları 32. Leiden: Brill, 1997. Schwager, Raymund. Günah Keçileri Olmalı mı? İncil'de Şiddet ve Kurtuluş. Çeviren: Maria L. Assad. San Francisco: Harper & Row, 1987. Schwarz, Günter. İsa ve Yahuda: Aramaistische Untersuchungen zur Jesus-Judas Überlieferung der Evangelien und der Apostelgeschichte. Beiträge zur Wissenschaft vom Alten und Neuen Testament 123. Stuttgart: Kohlhammer, 1988. Scopello, Madeleine, ed. L'Évangile de Judas: Le contexte historique et littéraire d'un nouvel apocryphe. Colloque international tenu à Paris, Université de Paris IV-Sorbonne les 27-28 ekim 2006. Nag Hammadi ve Maniheizm Çalışmaları. Leiden: Brill, yakında. Sevrin, Jean-Marie. Le dossier baptismal séthien: Études sur la sacramentaire gnostique. Bibliothèque copte de Nag Hammadi, Bölüm "Études" 2. Québec: Les Presses de l'Université Laval, 1986. 179

--- SAYFA 186 ---

Seçilmiş Kaynakça Sieber, John H. "Zostrianos ve İlgili Traktatlarda Sophia Olarak Barbelo Aeon." Bentley Layton tarafından düzenlenen Gnostisizmin Yeniden Keşfi'nde, 788-95. Smith, Jonathan Z. Drudgery Divine: Erken Hristiyanlıklar ile Geç Antik Çağ Dinlerinin Karşılaştırılması Üzerine. Chicago: Chicago Üniversitesi Yayınları, 1990. Spong, John Shelby. İncilleri Özgürleştirmek: İncilleri Yahudi Gözüyle Okumak. San Francisco: HarperSanFrancisco, 1996. Springer, Carl P. E. Geç Antik Çağda Destan Olarak İncil: Sedulius'un Paschale Carmen'i. Vigiliae Christianae'ye İlaveler 2. Leiden: Brill, 1988. Stead, G. C. "The Valentinianus Efsanesi Sophia." İlahiyat Araştırmaları Dergisi 20 (1969): 75-104. Stroumsa, Gedaliahu A. G. Başka Bir Tohum: Gnostik Mitolojide Çalışmalar. Leiden: Brill, 1984. Tardieu, Michel. Ecrits gnostiques: Codex de Berlin. Kaynaklar gnostiques et manichéennes 1. Paris: Cerf, 1984. Tischendorf, Constantin von. Evangelia Apocrypha. Lipsiae: H. Mendelssohn, 1876. Turner, John D. "Sethian Gnostisizmi: Bir Edebiyat Tarihi." Nag Hammadi, Gnostisizm ve Erken Hristiyanlık, Charles W. Hedrick ve Robert Hodgson, Jr., 55-86 tarafından düzenlenmiştir. Turner, John D. Sethian Gnostisizm ve Platonik Gelenek. Bibliothèque copte de Nag Hammadi, Bölüm "Études" 6. Québec: Presses de l'Université Laval; Louvain: Peeters, 2001. van der Vliet, Jacques. "Yahuda ve Yıldızlar: Yeni Yayınlanan Yahuda İncili Üzerine Filolojik Notlar (GosJud, Codex Gnosticus Maghâgha 3)." Hukuksal Papiroloji Dergisi 36 (2006): 137-52. Vermes, Geza. Yahudi İsa. Philadelphia: Kale, 1973. Vogler, Werner. Judas Iskariot: Untersuchungen zu Tradition and Redaktion von Texten des Neuen Testaments ve außerkanonischer Schriften. Theologische Arbeiten 42. Berlin: Evangelischer Verlag, 1983; 2d. ed., 1985. Wagner, Harald, ed. Judas Iskariot: Menschliches mi yoksa Heilsgeschichtliches Drama mı? Frankfurt: Knecht, 1985. Williams, Francis E. Mental Perception: NHC VI,4 Üzerine Bir Yorum, Büyük Gücümüzün Kavramı. Nag Hammadi ve Maniheizm Çalışmaları 51. Leiden: Brill, 2001. Williams, Michael A. Taşınmaz İrk: Gnostik Bir İsim ve Geç Antik Çağda İstikrar Teması. Nag Hammadi Çalışmaları 29. Leiden: Brill, 1985. ———. "Gnostisizmi" Yeniden Düşünmek: Şüpheli Bir Kategoriyi Ortadan Kaldırmaya Yönelik Bir Argüman. Princeton, NJ: Princeton University Press, 1996. Wright, N. T. Yahuda ve İsa'nın İncili: Hristiyanlık Hakkındaki Gerçeği Kaçırdık mı? Grand Rapids, MI: Baker, 2006. Yusuf Ali, Abdullah, çev. Kur'an-ı Kerim'in Anlamı. Beltsville, MD: Amana, 1999. 180

--- SAYFA 187 ---

TEŞEKKÜRLER Chapman Üniversitesi'ne ve Griset İncil ve Hristiyan Çalışmaları Kürsüsü'ne bu kitapla ilgili araştırmamı destekledikleri için teşekkürlerimi sunmak isterim. Yahuda İncili üzerine yaptığım çalışma için, National Geographic Society Codex Tchacos'a erişim sağlama konusunda cömert davrandı ve Yahuda İncili üzerinde Rodolphe Kasser ve Gregor Wurst'un yanı sıra François Gaudard ile yapılan ortak çalışma, burada yayınlanan çeviri ve notların temelini oluşturuyor. HarperOne'daki birkaç kişi, bu kitabın yayımlama sürecinin karmaşıklıkları konusunda yönlendirilmesinde özellikle yardımcı oldu; aralarında Eric Brandt, Kris Ashley, Ralph Fowler ve Lisa Zuniga'yı da sayıyorum. Yahuda İscariot'la ilgili geleneklere ışık tutan önemli seçmelerin çevirileri için Patrick McBrine ve Jonathan Meyer'e özel teşekkürlerimi sunuyorum. 181 181

--- SAYFA 188 ---

Yazar Hakkında MARVIN MEYER, erken Hristiyanlık ve İsa hakkında Yeni Ahit dışındaki metinler konusunda önde gelen bilim adamlarından biridir. Orange, Kaliforniya'daki Chapman Üniversitesi'nde Griset İncil ve Hristiyan Çalışmaları Profesörüdür. Son kitapları arasında Yahuda İncili, İsa'nın Gnostik İncilleri, Meryem İncilleri, Thomas İncili ve Nag Hammadi Kutsal Yazıları bulunmaktadır. En sevdiğiniz HarperCollins yazarı hakkında özel bilgiler için www.AuthorTracker.com adresini ziyaret edin.

--- SAYFA 189 ---

Marvin Meyer ve Yahuda'ya övgü: "Marvin Meyer'in Yahuda'sı bizi, Yahuda'yı İsa'nın en sevilen ve anlayışlı müridi olarak tasvir eden yeni Kıpti müjdesinin dünyasına götürüyor. Bu kitap, Yahuda hakkındaki erken Hristiyan metinleri arasında heyecan verici bir yolculuk sunuyor ve bu müridin şeytani figürünün tarihsel öğelere mi dayandığı yoksa sadece edebi bir yaratım mı olduğu sorusunu soruyor. Akıcı sunum, okuyucuyu ilk sayfadan son sayfaya kadar merakta bırakıyor. Bu kitabı okumayı bırakamayacaksınız." —Madeleine Scopello, Ulusal Araştırma Araştırmaları Direktörü, Paris IV-Sorbonne Üniversitesi ve Femme, Gnose et Manichéisme kitabının yazarı "En eski Yeni Ahit yazarı Paul, Yahuda hakkında hiçbir şey bilmiyordu. Ancak onlarca yıl sonra evanjelistler Yahuda'yı (İbranice'de Yehuda, Yahudi anlamına gelir) suçluluğu gözde Roma'dan başkasına kaydırmak için mükemmel bir arketip ihanetçi figürü olarak yarattılar. Haham İsa'yı çarmıha geren Yahudiler. Yahuda'nın yıldız kötü adam olmasıyla, tarihi anti-Semitizm denizi doğdu. Bir başka erken mesihçi Yahudi mezhebi olan Esseneler gibi Hristiyanlar da, yeni isimlendirilmiş bir umut ağacı olarak yeşermek için ana dini reddetmek zorunda kaldılar.

--- SAYFA 190 ---

Kıpti bilgini Marvin Meyer, giriş, çeviri ve görkemli ek açıklamalarında Yahuda'nın tüm eski efsanelerini etkili bir şekilde belgeliyor. Kitabın özü, yakın zamanda bulunan, son derece patlayıcı nitelikteki Yahuda'nın Gnostik İncili'dir; burada Yahuda, İsa'nın en yakın öğrencisi (öğrencisi) olarak görünür. Yahuda, İsa'yı bedensel esaretten kurtarmak ve ilahi ışıktaki şekil değiştirmek için hayatını verir. İsa'nın güvenilir kurtarıcısı olarak öğrenci, kanonik İncillerin tuhaf şeytanı değil, Aziz Yahuda'dır." —Willis Barnstone, The Other Bible'in yazarı "Marvin Meyer, erken Hristiyan edebiyatında Yahuda'ya yapılan tüm göndermelerin en uygun derlemesini sağladı." —James M. Robinson, The Secrets of Judas'ın yazarı "Marvin Meyer, 'Yahuda' ve 'Yahuda İskariyot'a atıfta bulunan tartışmalı antik yazıların tam zamanında bir antolojisini hazırladı. Markos, Matta, Luka ve Yuhanna İncilleri gibi kanonik metinlerin yanı sıra Arapça Bebeklik İncili ve Altın Efsane ve Gnostik gibi daha az bilinen kıyamet metinlerini de içeriyor. yakın zamanda ortaya çıkan Yahuda İncili gibi İnciller. Meyer'in antolojisi, Yahuda hakkında başka türlü kolayca bulunamayan genel kamuya açık belgelere erişim sağlıyor." —April D. DeConick, On Üçüncü Havari: Yahuda İncili Gerçekten Ne Diyor kitabının yazarı

--- SAYFA 191 ---

"Meyer, hakkında yakın zamanda yayınlanan eski bir el yazması tarafından oldukça canlı bir tartışmanın yenilendiği çok meraklı müjde karakteri Judas Iscariot ile ilgili veya ilgili olabilecek ilginç ve önemli metin ve geleneklerden oluşan çeşitli bir örnek sunuyor. Meyer'in koleksiyonu ve anlaşılır yorumları, genel okuyuculara yeni tartışmaların merkezinde yer alan antik kaynaklara kolay erişim ve bazı tartışmaların nedenlerine giriş sağlıyor." —Michael A. Williams, Karşılaştırmalı Din Profesörü, Washington Üniversitesi "İkinci yüzyıldan beşinci yüzyıla ve sonrasında üretilen bu geniş kapsamlı metin koleksiyonu, gelişmekte olan Kilise'nin efsanevi ve tartışmalı havari Yahuda İskariyot figürüyle mücadelesinin yorumsal yelpazesini açıkça göstermektedir." —John D. Turner, Cotner Din Araştırmaları Profesörü, Nebraska Üniversitesi "Yahuda, Yahuda İncili'nin yakın zamanda keşfedilmesinin ortaya çıkardığı zorluğu anlamak için açık ve doğrudan yazılmış temel bir bilimsel araçtır. Bu müjde, Yahuda İskariot hakkında bilinen bir dizi metnin olası yeniden yorumlanmasına ilişkin sorunları gündeme getirmiştir ve bu metinlerin çoğu bu ciltte sunulmuş ve yardımcı yorumlarla birlikte sunulmuştur." —Sofía Torallas Tovar, Consejo Superior de Investigaciones Científicas, Madrid ve El Evangelio de Judas'ın ortak yazarı

--- SAYFA 192 ---

A L S O B Y M A R V I N M E Y E R Gnostik İncil Gnostik Keşifler İsa'nın Gnostik İncilleri: Nasıralı İsa Hakkında Mistik İncillerin ve Gizli Kitapların Kesin Koleksiyonu Meryem İncilleri: İsa İsa'nın Arkadaşı Mecdelli Meryem'in Gizli Geleneği O Zaman ve Şimdi: Tarihte ve Kristolojide İsa'nın İmgeleri Meryem ve Meleklerin Sihirli Kitabı Nag Hammadi Kutsal Yazıları Gizli İnciller: Thomas Üzerine Yazılar ve Markos'un Gizli İncili İsa'nın Gizli Öğretileri: Dört İncil İsa'nın Bilinmeyen Sözleri

--- SAYFA 193 ---

Telif Hakkı YAHUDAS: İSA'NIN MÜSLÜMAN HAVURUSU HAKKINDA İNCİLLERİN VE EFSANELERİN MUHTELİF KOLEKSİYONU. Telif Hakkı © 2007, Marvin Meyer'e aittir. Tüm hakları Uluslararası ve Pan-Amerikan Telif Hakkı Sözleşmeleri kapsamında saklıdır. Gerekli ücretlerin ödenmesiyle, bu e-kitabın metnine ekrandan erişme ve okuma konusunda münhasır olmayan, devredilemeyen hak size verilmiştir. Bu metnin hiçbir kısmı, HarperCollins e-kitaplarının açık yazılı izni olmadan, elektronik veya mekanik, şu anda bilinen veya bundan sonra icat edilen herhangi bir biçimde veya herhangi bir yöntemle çoğaltılamaz, iletilemez, indirilemez, kaynak koda dönüştürülemez, ters mühendislik işlemine tabi tutulamaz veya herhangi bir bilgi depolama ve erişim sisteminde saklanamaz veya bu sisteme dahil edilemez. Adobe Acrobat eBook Reader Ekim 2007 ISBN 978-0-06-155107-9 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

--- SAYFA 194 ---

Yayıncı Hakkında Avustralya HarperCollins Publishers (Avustralya) Pty. Ltd. 25 Ryde Road (PO Box 321) Pymble, NSW 2073, Avustralya <http://www.harpercollinsebooks.com.au> Kanada HarperCollins Publishers Ltd. 55 Avenue Road, Suite 2900 Toronto, ON, M5R, 3L2, Kanada <http://www.harpercollinsebooks.ca> Yeni Zelanda HarperCollinsPublishers (Yeni Zelanda) Limited P.O. Box 1 Auckland, Yeni Zelanda <http://www.harpercollinsebooks.co.nz> Birleşik Krallık HarperCollins Publishers Ltd. 77-85 Fulham Palace Road London, W6 8JB, Birleşik Krallık <http://www.uk.harpercollinsebooks.com> Amerika Birleşik Devletleri HarperCollins Publishers Inc. 10 East 53rd Street New York, NY 10022 <http://www.harpercollinsebooks.com>